

Jaarverslag 2013

**Controledienst van de vennootschappen voor het
beheer van auteursrechten en naburige rechten**

In het kader van de opdracht van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, die erin bestaat de voorwaarden te scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België, heeft de Algemene Directie Economische Inspectie deze publicatie uitgegeven met de bedoeling te informeren over de handhaving van de economische regelgeving.

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr.: 0314.595.348
<http://economie.fgov.be>

tel. +32 2 277 51 11

 facebook.com/FODEconomie

 [@FODEconomie](https://twitter.com/FODEconomie)

 youtube.com/user/FODEconomie

 linkedin.com/company/fod-economie

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Marc Delporte
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Internetversie

0589-14

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Inhoudstafel

1. Inleiding	7
2. Informatie over de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten	9
2.1. Voorstelling van de beheersvennootschappen	9
2.2. Financiële gegevens	9
2.2.1. Inleiding	9
2.2.2. Inningen	10
2.2.3. Verdelingen	16
2.2.4. Verband tussen inningen en verdelingen, schuld aan rechthebbenden, werkingskosten	17
3. Evolutie van de regelgeving	26
3.1. Wetboek van economisch recht	26
3.1.1. Nieuwe regeling voor het volgrecht	26
3.1.2. Aanpassing van de regels voor het collectief beheer	27
3.2. Werkzaamheden van het overlegcomité inzake collectief beheer van het auteursrecht	27
3.3. Wettelijke bepalingen over thuiskopie en reprografie	28
3.4. Collectief beheer van auteursrechten en naburige rechten	28
4. Informatie over de actie van de Controledienst	30
4.1. De bevoegdheden in verband met de controle op de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten	30
4.1.1. Vergunningen	30
4.1.2. Informatie	30
4.1.3. Aanbevelingen en opmerkingen	31
4.1.4. Onderzoeken	31
4.1.5. Sancties	31

4.2.	De uitoefening van de controlebevoegdheden	31
4.2.1.	Vergunningen van de beheersvennootschappen afleveren en intrekken (artikel 67, § 1-6, artikel 77, § 2, 3 ^o a AW).....	31
4.2.2.	Informatie over het beheer	32
4.2.3.	Informatie over de revisoren – ontslag, sanctie – (artikel 68bis en ter AW)	33
4.2.4.	Informatie over de voorstellen tot wijziging van de interne regels (artikel 75 en 75bis, § 2 AW)	33
4.2.5.	Inkomsten van het organiek fonds.....	38
4.2.6.	Vervolging, opsporing en bestraffing van inbreuken – Eerste procedures wet van 10 december 2009 De procedures bij tekortkoming en bij inbreuk waarin de wet van 10 december 2009 voorziet – De theorie	39
4.2.7.	De procedures bij tekortkoming en bij inbreuk waarin de wet van 10 december 2009 voorziet – de praktijk.....	41
4.3.	Behandeling van vragen om inlichtingen, klachten en parlementaire vragen	45
4.3.1.	Meldingen	45
4.3.2.	Inlichtingsaanvragen	47
4.3.3.	Parlementaire vragen.....	48
4.4.	Acties op eigen initiatief	49
4.4.1.	Controle van de inningen	49
4.4.2.	Controle van de verdelingen.....	50
4.4.3.	Publicatie van de tarieven.....	50
4.4.4.	Controle rapporten commissaris-revisor	51
4.5.	Overzicht van de gegronde klachten per beheersvennootschap	52
4.5.1.	De billijke vergoeding (Simim en PlayRight).....	52
4.5.2.	SABAM.....	53
4.5.3.	Unisono (SABAM en Simim).....	53
4.6.	Resultaten van de acties van de Controledienst.....	54

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

5. Thematisch hoofdstuk: Auteursrecht en naburige rechten in het kader van de omroep	55
5.1. Inleiding	55
5.2. De actoren	56
5.2.1. De producenten	56
5.2.2. Omroeporganisaties	57
5.2.3. De kabelmaatschappijen en Belgacom TV	59
5.2.4. De vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten	60
5.2.5. De mediaregulatoren	60
5.2.6. De FOD Economie	61
5.3. Bekendmaking van de tarieven	65
5.4. Bijzondere gevallen: directe injectie, digitale televisie, VOD, ARI	68
5.5. Impact van de mediareglementeringen (must carry, must offer, inspectie van de contracten door de mediaregulatoren, signaalintegriteit, openstelling van de kabelmarkt)	69
5.6. Impact van het mededingingsrecht (bijdrage van de Dienst voor de Mededinging)	71
5.7. Rechtspraak 2013	75
5.8. Economische verbanden tussen de verschillende actoren	76
5.9. Conclusies	78
6. Bijlagen	80
6.1. Voorstelling van de beheersvennootschappen	80
6.2. Bijlage II: Tariefregels van de vennootschappen voor het beheer van het auteursrecht, tarieven voor het audiovisuele en voor het geluid voor de volgende handelingen: televisie-uitzending van werken, radio-uitzending (via radiogolven, webradio, simulcast, Podcast), VOD, kabel distributie	95
6.3. Bijlage III: Bevoegdheden van de Controledienst van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten	101
6.4. Bijlage IV: Commentaren van de beheersvennootschappen i.v.m. de reserves, de werkingskost en de schulden tegenover de rechthebbenden	104

Tabellen en grafieken

Tabel 1.	Inningen per vennootschap voor het beheer van de rechten.....	10
Tabel 2.	Inningen per exploitatiewijze	13
Tabel en grafiek 3.	Jaarlijkse evolutie van de totale inningen voor de wettelijke licenties ten aanzien van de andere rechten (2005-2012)	15
Tabel 4.	Evolutie van de wettelijke licenties ten aanzien van de andere rechten (2005-2012).....	16
Tabel 5.	Verdeelde rechten per beheersvennootschap (in euro).....	16
Tabel en grafiek 6.	Evolutie van de inningen en verdelingen	18
Tabel 7.	Gecumuleerde geïnde en verdeelde rechten gedurende de periode 1998 tot 2012.....	19
Tabel 8.	Gereserveerde rechten per 31.12.2012.....	20
Tabel 9.	Schuld aan de rechthebbenden.....	21
Tabel 10.	Ratio van de werkingskosten.....	23
Tabel 11.	Bijdrage organiek fonds	38
Tabel 12.	Overzicht van de verschillende klachten per beheersvennootschap.....	46
Tabel 13.	Aantal inlichtingsaanvragen per beheersvennootschap.....	47

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

1. Inleiding

Het opstellen van het jaarverslag door de Controledienst maakt een wezenlijk deel uit van zijn opdracht. Transparantie is namelijk een essentieel onderdeel van het systeem dat werd ingesteld door de wet van 10 december 2009 tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten wat het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van de rechten betreft (BS 23 december 2009).

Artikel 30 van die wet voegt in de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten (AW) een artikel 76, §6 in, dat bepaalt dat de Controledienst verplicht is elk jaar een activiteitenverslag op te stellen en dat de inhoud daarvan vastlegt.

Overeenkomstig artikel 76, §6 van de Auteurswet bevat het jaarverslag gegevens opgesplitst naargelang de wettelijke bepalingen die aan de Federale Overheidsdienst Economie een controleopdracht toekennen over de beheersvennootschappen. Dit verslag onderscheidt per categorie van werken en per exploitatiewijze de vragen om inlichtingen, de klachten van debiteuren en van rechthebbenden, en de ambtshalve tussenkomsten van de Controledienst evenals de resultaten daarvan. De gegronde klachten worden bekendgemaakt per beheersvennootschap. Het verslag geeft een getrouw beeld van de sector van het collectief beheer en brengt verslag uit van de specifieke rol en de financiële toestand van de beheersvennootschappen alsook van de recente ontwikkelingen in deze sector.

De structuur van voorliggend verslag is rechtstreeks geïnspireerd op artikel 76, §6 van de Auteurswet:

- De punten 2 (informatie over de beheersvennootschappen), 3 (evolutie van de regelgeving) en 5 (thematisch hoofdstuk over “Auteursrecht en naburige rechten in het kader van de radio en de uitzending van televisie”) moeten een getrouw beeld geven van de sector van het collectief beheer en brengen verslag uit van de recente ontwikkelingen in de sector.
- Punt 2.2 (financiële gegevens) bericht over de financiële toestand van de beheersvennootschappen.
- De punten 4.1 en 4.2 stellen gegevens voor opgesplitst naargelang de bevoegdheden van de Controledienst en brengen verslag uit van de geboekte resultaten voor elk van die bevoegdheden.
- De punten 4.3 (behandeling van vragen om inlichtingen, klachten en parlementaire vragen), 4.4 (acties op eigen initiatief), 4.5 (overzicht van de gegronde klachten) en 4.6 (resultaten van de acties van de Controledienst) berichten over de vragen om inlichtingen en klachten per categorie van werken en per exploitatiewijze, over de

ambtshalve tussenkomsten van de Controledienst, over de gegronde klachten per beheersvennootschap en over de resultaten van de acties van de Controledienst.

De inwerkingtreding van de wet van 10 december 2009 heeft ook gevolgen voor de activiteiten van de Controledienst via de nieuwe procedures die worden toegepast wanneer de dienst van mening is dat een tekortkoming of een inbreuk werd gemaakt op de regels waarvan hij de naleving moet verzekeren.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

2. Informatie over de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten

2.1. Voorstelling van de beheersvennootschappen

In 2013 beschikken 26 beheersvennootschappen over een vergunning om hun activiteiten uit te oefenen op het Belgische grondgebied.

De sleutelgegevens van die vennootschappen zijn opgenomen in bijlage I van dit verslag. Het betreft de identificatiegegevens, het aantal vertegenwoordigde rechthebbenden en de respectieve exploitatiewijzen.

De door elke beheersvennootschap beheerde exploitatiewijzen zijn de exploitatiewijzen waarvoor in 2012 inningen werden geregistreerd.

Het aantal vertegenwoordigde rechthebbenden zijn de rechthebbenden waarvan de vennootschap de rechten beheerde op 31 december 2012. Dat aantal dekt niet enkel de aangesloten rechthebbenden.

2.2. Financiële gegevens

2.2.1. Inleiding

De beheersvennootschappen die over een vergunning beschikken om hun activiteiten uit te oefenen op het Belgische grondgebied hebben niet allemaal evenveel gewicht en innen niet allemaal een vergelijkbaar bedrag aan rechten.

Op basis van hun omvang en van het bedrag aan geïnde rechten kunnen de beheersvennootschappen worden ingedeeld in grote, middelgrote en kleine vennootschappen. De grootte van de beheersvennootschap heeft bijgevolg ook een invloed op de omvang van de werkingskosten.

2.2.2. Inningen

Tabel 1. Inningen per vennootschap voor het beheer van de rechten

(in euro)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
AGICOA	14.122.752	15.299.077	16.693.978	17.711.756	18.623.504	15.711.933	24.262.180
ALMO	693.856	820.547	667.638	626.486	842.511	1.047.896	1.130.397
ASSUCOPIE	830.136	1.091.945	1.235.444	1.398.912	1.078.726	1.215.133	1.197.889
Auvibel	19.047.059	20.459.145	18.113.824	14.201.921	19.726.425	24.777.792	25.105.592
BAVP	6.009.150	4.093.976	4.627.020	4.166.350	5.194.106	3.789.637	6.258.570
Copiebel	429.456	2.567.809	2.415.776	2.416.683	1.882.563	2.768.002	1.967.019
Copiepresse	636.295	609.890	1.425.086	1.404.034	1.640.354	2.386.299	2.887.615
deAuteurs							32.563
GÜFA	107.316	103.325	101.208	89.876	69.463	53.786	49.462
Imagia	2.470.024	1.602.716	1.977.469	1.389.509	1.453.710	1.682.362	1.452.396
Librius	724.876	4.436.346	4.176.262	4.340.768	2.758.405	2.983.101	4.839.295
PlayRight	7.444.221	19.019.684	14.110.143	19.701.976	10.075.601	19.989.749	16.889.881
Procibel	5.099.907	4.374.837	3.601.903	2.661.135	250.999	5.180.398	4.083.378
Repro PP	526.395	331.714	500.048	657.634	177.661	343.748	984.242
Reprobel	21.684.617	23.698.869	27.564.814	26.047.547	24.924.155	24.872.163	25.861.916
Reprocopy	961.490	754.613	2.144.211	1.924.166	2.900.421	1.928.888	3.176.952
REPROGRESS	1.220.128	1.068.369	1.679.572	1.177.176	225.665	927.391	3.819.698
SABAM	127.175.753	108.760.638	157.882.046	135.067.531	117.000.705	122.570.043	150.452.039
SACD	10.679.868	12.769.358	11.626.638	15.339.762	14.317.013	18.523.359	17.364.706
SAJ/JAM	1.733.779	2.039.248	2.185.728	2.405.465	1.543.173	2.162.047	2.340.741
Scam	4.264.546	3.928.412	5.871.737	6.723.150	6.781.660	7.169.487	6.455.322
Semu	829.908	760.596	1.035.388	1.719.918	1.496.634	1.539.153	2.287.412
Simim	13.612.975	11.844.657	12.492.276	12.347.971	15.413.698	20.637.785	19.719.755
SOFAM	2.586.990	1.611.079	2.263.993	2.373.635	2.002.953	2.097.436	2.070.405
Toneelfonds J. Janssens	222.534	257.379	249.116	244.002	296.499	248.185	262.873
VEWA	1.973.332	2.464.307	2.922.961	3.012.655	2.527.192	2.779.755	2.806.041
TOTAAL	245.087.364	244.768.536	297.564.278	279.150.015	253.203.792	287.385.526	327.758.337
TOTAAL GECO-RIGEERD	218.298.266	191.802.062	256.185.809	228.879.482	222.558.322	244.020.385	274.338.455

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Iedere vennootschap voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten moet jaarlijks een aangifte indienen van geïnde rechten overeenkomstig het koninklijk besluit van 5 december 2011 betreffende de financiering van het toezicht op de vennootschappen voor het beheer van de auteursrechten en de naburige rechten.

De aangifte van de inningen bestaat uit de auteursrechten en de naburige rechten geïnd op het nationale grondgebied, alsook uit de auteursrechten en naburige rechten geïnd in het buitenland voor rekening van personen die op het nationale grondgebied wonen.

Deze aangiften worden vervolgens onderworpen aan een nazicht door de Controledienst en in bepaalde gevallen gaf dit aanleiding tot een correctie van de aangifte. Aangezien de aangiften uiterlijk moeten worden ingediend op 31 juli volgend op het boekjaar waarin de rechten werden geïnd, betreft het een controle a posteriori (art. 3 van het koninklijk besluit van 5 december 2011 betreffende de financiering van het toezicht op de vennootschappen voor het beheer van de auteursrechten en de naburige rechten, BS 20 januari 2012).

Er moet worden opgemerkt dat een deel van de rechten wordt verzameld door Auvibel en Repobel, om vervolgens te worden herverdeeld tussen de beheersvennootschappen die ze vertegenwoordigen:

- zo werd de vennootschap Auvibel bij koninklijk besluit van 2 oktober 1995 belast met de inning van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik van geluidswerken en audiovisuele werken;
- bij koninklijke besluiten van 15 oktober 1997 en 13 december 2012 werd Repobel aangewezen als enige vennootschap die de reprografierechten en de rechten voor de openbare uitlening mag innen.

Na een eerste inning worden de rechten, door Repobel en Auvibel verdeeld in de verschillende colleges op basis van de verdelingsreglementen, met name deze van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik en deze van vergoeding voor reprografie die werden goedgekeurd bij ministerieel besluit. De verdeling en de betaling van die rechten aan de vennootschappen die worden vertegenwoordigd door de overkoepelende vennootschappen, vinden niet noodzakelijk plaats in de loop van hetzelfde boekjaar als dat waarin ze werden geïnd.

Deze dubbele inning verklaart het geringe percentage van 0,1 % van de inningen dat van toepassing is op Auvibel en Repobel op basis van artikel 1 van het koninklijk besluit van 5 december 2011¹, genomen bij toepassing van art. 76bis, §4, laatste lid AW.

1 Besluit over de financiering van het toezicht op de vennootschappen voor het beheer van de auteursrechten en de naburige rechten.

Het normale percentage, dat van toepassing is op de andere beheersvennootschappen, bedraagt 0,2 % van de inningen.

De tabel 1 geeft een overzicht van de door elke beheersvennootschap geïnde rechten voor de boekjaren 2006 tot en met 2012. Het betreft de effectief door elke vennootschap geïnde rechten, wat niet noodzakelijk overeenstemt met de rechten die in de loop van het boekjaar werden geboekt. Het is op basis van die bedragen dat de bijdrage van elke vennootschap voor de financiering van de controle wordt berekend (art. 76bis van de AW).

Zoals vermeld worden bepaalde rechten tweemaal geïnventariseerd: een eerste keer bij de overkoepelende vennootschap Auvibel of Reprobel, en een tweede keer, na primaire verdeling, bij de vertegenwoordigde vennootschap. Het "gecorrigeerde totaal" wordt gevormd door de som van de inningen door alle beheersvennootschappen te verminderen met de verdelingen door de vennootschappen Reprobel en Auvibel aan hun leden.

Op basis van de gecorrigeerde bedragen en voor de referentieperiode stellen we het volgende vast:

- De inningen van 2012 liggen iets hoger dan de inningen van 2011 (toename met 12,5 %) na een daling van 3 % in 2010.
- De rechten geïnd door SABAM nemen 55 % van de inningen voor haar rekening. Na een afname van haar inningen in 2009, 2010 en 2011 stijgt het deel van deze vennootschap opnieuw.
- De vennootschappen Reprobel en Auvibel zijn eveneens belangrijke actoren in de sector (inningen bedragen respectievelijk 9,45 % en 9,15 % van het sectortotaal).

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Tabel 2. Inningen per exploitatiewijze

(in duizend euro)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	TOTAAL	% van totaal
Doorgifte per kabel	28.109	33.476	32.574	35.937	36.530	42.555	40.430	49.524	299.135	16,10
Reprografie	20.407	20.399	22.167	25.736	24.356	23.177	23.213	24.255	183.710	9,89
Kopie voor eigen gebruik van geluidswerken en audiovisuele werken	19.985	19.047	20.257	17.646	14.115	19.449	24.490	24.600	159.589	8,59
Televisie-uitzending van beschermde werken en prestaties	30.895	32.457	31.888	34.332	39.295	34.921	22.922	43.189	269.898	14,52
Mededeling van werken en prestaties met behulp van een technisch middel in een voor het publiek toegankelijke plaats, met uitzondering van voorstellingen van audiovisuele werken in een zaal	35.400	36.977	38.527	40.400	40.894	26.509	48.865	52.181	319.752	17,21
Openbare live-uitvoering van muziekwerken	11.873	11.864	11.704	12.581	12.057	14.422	9.491	7.724	91.716	4,94
Online gebruik van het repertorium	1.002	988	1.446	1.053	1.370	916	581	1.063	8.420	0,45
Openbare uitlening	0	1.286	1.532	1.828	1.692	1.747	1.659	1.607	11.350	0,61
Uitgave van literaire werken en/of werken van visuele kunst	411	393	439	573	452	443	344	381	3.437	0,18
Synchronisatierecht	1.813	1.825	1.685	1.825	1.039	1.651	2.474	2.582	14.893	0,80
Volgrecht	250	498	498	590	345	401	449	851	3.881	0,21
Voorstelling van audiovisuele werken in een voor het publiek toegankelijke plaats	1.508	1.739	1.555	1.657	1.529	1.679	1.559	1.743	12.969	0,70
Uitgave van muziekwerken	11.380	11.480	10.859	9.824	7.687	13.994	10.372	10.473	86.070	4,63
Openbare uitvoering van dramatisch werken	6.640	6.167	6.290	6.588	7.062	6.682	7.290	8.094	54.813	2,95
Radio-uitzending van beschermde werken en prestaties	1.956	2.268	2.486	2.229	2.198	1.860	2.065	2.669	17.732	0,95
Billijke vergoeding	13.323	14.731	14.614	15.833	16.448	19.760	19.014	18.825	132.548	7,13
Doorzendrecht per satelliet	1.396	0	0	6	0	0	0	0	1.402	0,08
Andere	21.604	24.363	21.909	23.672	22.123	22.826	23.928	26.425	186.851	10,06
TOTAAL	207.952	219.959	220.429	232.311	229.190	232.994	239.146	276.186	1.858.168	100,00

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

In tabel 2 worden de door de beheersvennootschappen geïnde rechten ingedeeld volgens exploitatiewijze, en dit voor de referentieperiode (2005 tot en met 2012).

Het totaal per boekjaar volgens de tabel per exploitatiewijze verschilt van het totaal (gecorrigeerd) per beheersvennootschap, als gevolg van het feit dat:

- sommige beheersvennootschappen in de aangifte van de geïnde rechten een materiële opsplitsing maakten op basis van de gedurende dat jaar geboekte rechten, en niet op basis van de effectief geïnde rechten gedurende het betrokken boekjaar;
- voor de exploitatiewijzen reprografie, leenrecht en privékopie enkel de inningen door Auvibel en Reprobel werden opgenomen, om dubbele inventarisatie te vermijden.

Op basis van de tabel en voor het totaal van de referentieperiode zijn de rechten die de belangrijkste financiële stromen genereren:

1. de mededeling van werken en prestaties met behulp van een technisch middel in een voor het publiek toegankelijke plaats, met uitzondering van de cinema (17,21 %)
2. de doorgifte per kabel (16,10 %);
3. de televisie-uitzending van beschermde werken en prestaties (14,52 %);
4. overige rechten (10,06 %);
5. rechten volgend uit reprografie (9,89 %)
6. de kopie voor eigen gebruik van geluidswerken en audiovisuele werken (8,59 %);
7. de billijke vergoeding (7,13 %).
8. de openbare live-uitvoering van muziekwerken (4,94 %)

Beschouwen we de evolutie van inningen per exploitatiewijze voor de referentieperiode, dan blijkt het volgende:

- de rechten met betrekking tot de televisie-uitzending van beschermde werken en prestaties stegen aanzienlijk (+88,5 %);
- Reprobel en Auvibel noteerden een belangrijke vooruitgang: de vergoedingen voor reprografie en die voor kopie voor eigen gebruik van geluidswerken en audiovisuele werken vertoonden in 8 jaar tijd een respectieve stijging van 50 en 102 %; de inningen voor privékopie stegen aanzienlijk in 2010 (met 38 %), in 2011 met 26 % en in 2012 met 4 % en 0,9 % in tegenstelling tot de afname die opgetekend werd in 2008 en 2009;

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- de mededeling van werken en prestaties met behulp van een technisch middel in een voor het publiek toegankelijke plaats, met uitzondering van de cinema, kende een stijging met bijna 84 % in 2011 en van 6,8 % in 2012;
- de rechten voor radio-uitzending van beschermde werken en prestaties stegen met 11 % in 2011 en van 29 % in 2012.

De tabellen 3, 4 en 5 tonen aan de evolutie van de wettelijke licenties (reprografie, thuishopie, openbare uitlening, billijke vergoeding) ten aanzien van de andere rechten.

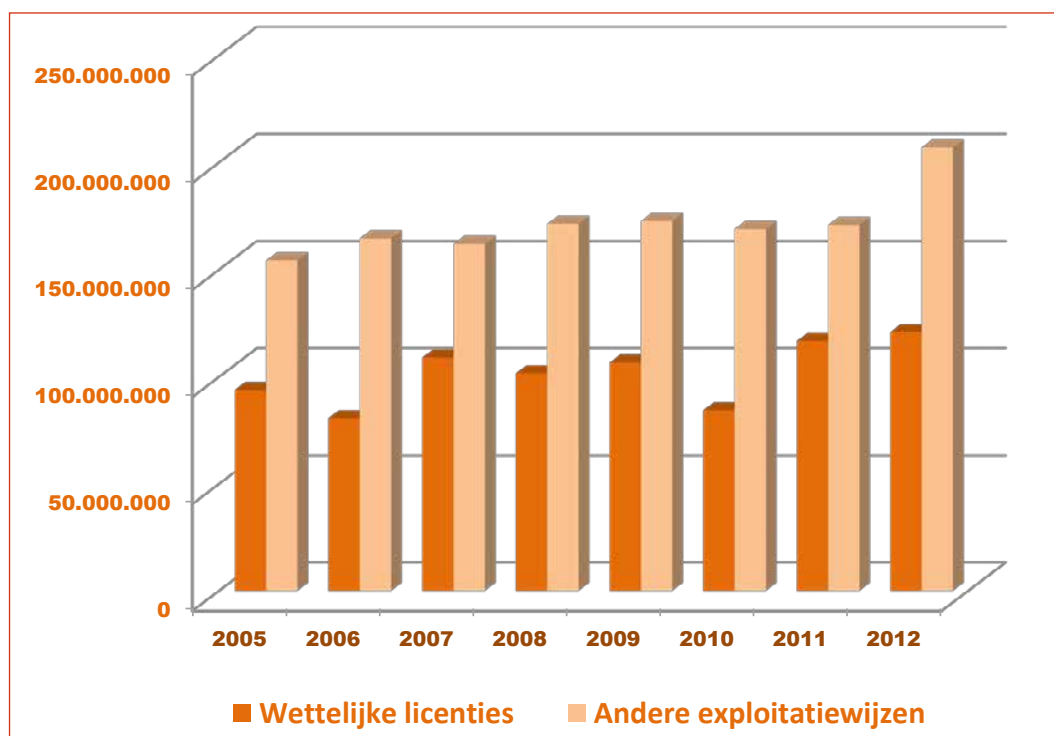
Tabel en grafiek 3. Jaarlijkse evolutie van de totale inningen voor de wettelijke licenties ten aanzien van de andere rechten (2005-2012)

(in euro)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totaal
Wettelijke licenties	93.830.511	80.653.248	108.892.878	101.588.713	106.569.434	84.343.777	116.616.004	120.859.027	813.353.593
Andere exploitatie-wijzen	154.237.432	164.496.143	161.859.853	171.266.591	172.580.570	168.860.014	170.769.523	206.899.310	1.370.969.438

15

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Tabel 4. Evolutie van de wettelijke licenties ten aanzien van de andere rechten (2005-2012)

Inningen	2005	2012	Nominale evolutie	Reële evolutie
Wettelijke licenties	93.830.511 (37,6 %)	120.859.027 (36,7 %)	+28 %	+10,30 %
Andere exploitatiewijzen	154.237.432 (62,4 %)	206.899.310 (63,3 %)	+34 %	+14,87 %
Totaal	248.067.943 100 %	327.758.337 100 %	+32 %	+13,14 %

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Deze tabellen en de grafiek tonen een nominale toename (+32 %) die de verschillen verhullen tussen de wettelijke licenties (+ 28 %) en de andere exploitatiewijzen (+34 %) voor de periode 2005-2012.

2.2.3. Verdelingen

Tabel 5. Verdeelde rechten per beheersvennootschap (in euro)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totaal
AGICOA	19.610.920	17.385.411	17.788.204	17.464.012	16.169.724	16.822.210	14.870.209	120.110.690
ALMO	/	/	/	/	/			0
ASSUCOPIE	573.210	1.379.133	1.465.169	1.269.290	935.987	1.047.671	997.385	7.667.845
Auvibel	14.079.622	29.637.136	17.462.844	24.580.394	8.257.815	23.200.103	22.911.609	140.129.523
BAVP	5.913.418	4.057.498	4.622.594	1.359.684	3.414.635	4.983.465	3.951.633	28.302.927
Copiebel	173.875	2.162.713	1.476.820	2.179.406	2.400.525	1.508.943	2.011.065	11.913.347
Copiepresse	876.313	367.000	416.119	1.494.520	1.155.257	1.167.415	793.466	6.270.090
deAuteurs	/	/	/	/	/	/	18.921	18.921
GÜFA	/	/	/	/	/	44.515	40.826	85.341
Imagia	3.026.114	1.891.252	2.173.344	1.708.085	1.827.298	1.588.429	1.576.399	13.790.921
Librius	861.915	3.781.255	2.689.329	3.564.179	3.192.082	2.956.385	938.149	17.983.294
PlayRight	2.863.065	9.479.728	8.784.293	1.479.804	2.150.819	17.556.028	3.422.600	45.736.337
Procibel	1.348.611	3.225.571	1.891.401	1.434.943	2.698.384	2.423.481	1.976.810	14.999.201
Repro PP	359.287	239.061	230.837	127.144	170.159	685.641	423.185	2.235.314
Reprobel	12.709.477	23.720.939	24.499.394	25.690.139	22.387.655	20.165.038	30.508.272	159.680.914
Reprocopy	847.822	531.498	941.401	2.404.709	2.485.084	1.744.097	2.172.021	11.126.632
REPROPRESS	1.040.735	746.466	610.161	1.149.834	1.353.471	1.257.044	0	6.157.711
SABAM	85.198.164	91.346.836	101.578.620	95.540.675	94.597.854	104.907.711	98.328.288	671.498.148
SACD	7.422.744	11.113.645	10.833.042	14.777.282	16.782.515	14.641.340	14.789.614	90.360.182
SAJ/JAM	335.488	1.964.693	1.659.201	1.056.004	1.188.698	1.946.154	1.008.485	9.158.723
Scam	3.594.668	4.193.314	5.113.823	5.176.742	5.493.476	5.094.652	5.412.451	34.079.126
Semu	237.211	421.708	555.819	507.304	1.079.072	954.392	1.011.327	4.766.833

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totaal
Simim	6.372.222	16.049.045	14.097.271	13.718.379	13.504.112	12.213.237	14.273.254	90.227.520
SOFAM	1.778.955	1.046.624	2.255.286	829.296	2.162.038	1.322.267	978.310	10.372.776
Toneelfonds J. Janssens	162.792	164.791	178.982	165.279	203.941	158.865	177.420	1.212.070
VEWA	1.555.815	906.809	1.669.490	2.931.636	2.515.741	2.265.531	2.209.083	14.054.105
TOTAAL	170.942.444	225.812.126	222.993.444	220.608.739	206.126.343	240.654.612	224.800.782	1.511.938.491
TOTAAL GECORRIGEERD	144.153.346	172.454.051	181.031.206	170.338.207	175.480.873	197.289.472	171.380.900	1.212.128.055

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

De bedragen aan rechten die in de periode 2006-2012 werden verdeeld, zijn opgenomen in de tabel 5 “Verdeelde rechten per beheersvennootschap”. Het gecorrigeerde totaal wordt bekomen door de rechten verdeeld door het geheel van de beheersvennootschappen te verminderen met de rechten verdeeld door de overkoepelende vennootschappen Auvibel en Reprobel.

De bedragen in de tabel 5 moeten worden begrepen als de bedragen die effectief door de beheersvennootschappen aan hun leden werden betaald of aan de buitenlandse vennootschappen voor het beheer van de rechten waarmee ze een wederkerigheids-overeenkomst hebben gesloten.

2.2.4. Verband tussen inningen en verdelingen, schuld aan rechthebbenden, werkingskosten

De cijfers die in tabel 6 zijn weergegeven, kunnen niet in verband worden gebracht met de rechten die in de loop van datzelfde boekjaar werden geïnd. Gezien de termijn die nodig is voor de verdeling van de rechten, wordt die namelijk zelden uitgevoerd in hetzelfde jaar als het inningsjaar.

Aangezien er geen analytische boekhouding is aan de hand waarvan zou kunnen worden bepaald in welk jaar de verdeelde rechten werden geïnd, is de ratio verdeling/inning momenteel dus niet relevant. Het is dan ook representatiever om de cumulatieve inningen en verdelingen te vergelijken van de periodes waarvoor de Controledienst over gegevens beschikt, d.w.z. van de periode gaande van het boekjaar 1998 tot het boekjaar 2012.

Daartoe bevat tabel 7 voor elke vennootschap:

- het gecumuleerde totaal van de geïnde rechten (geïnde bedragen vóór aftrek van de werkingskosten) gedurende de periode 1998-2012 (kolom 2),
- het gecumuleerde totaal van de verdeelde en effectief betaalde rechten gedurende de periode 1998-2012 (kolom 3), met uitzondering van de rechten verdeeld door ALMO en GÜFA, waarvan de Controledienst momenteel niet over de volledige gegevens beschikt.

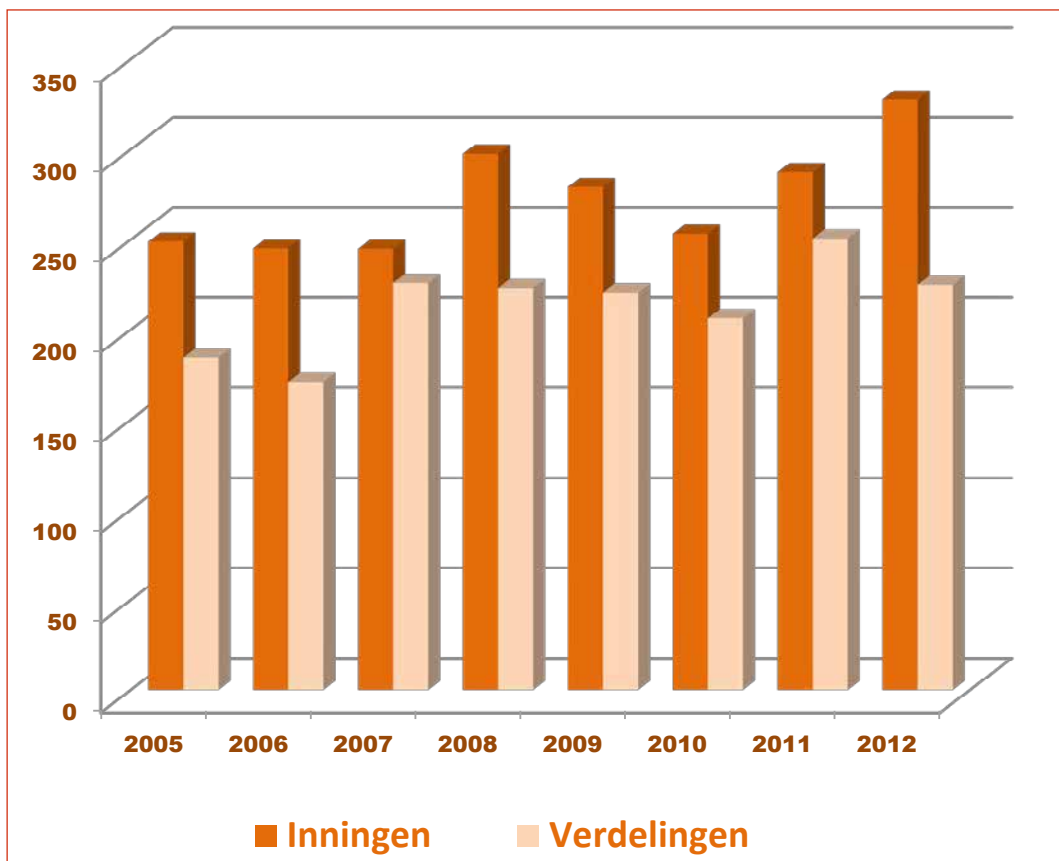
- het “saldo totaal geïnd – totaal verdeeld” in de loop van de periode 1998-2012 (kolom 4), met uitzondering van het saldo van ALMO en GÜFA, waarvan de Controledienst momenteel niet over de volledige gegevens beschikt.
- het percentage verdeelde rechten in verhouding tot de geïnde rechten (kolom 5), met uitzondering van de totale percentages vanwege respectievelijk ALMO en GÜFA, waarvan de Controledienst momenteel niet over de volledige gegevens beschikt.

Tabel en grafiek 6. Evolutie van de inningen en verdelingen

(in miljoen euro)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Inningen	245,087	244,768	297,564	279,15	253,203	287,385	327,758
Verdelingen	170,942	225,812	222,993	220,608	206,126	240,654	224,800

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Tabel 7. Gecumuleerde geïnde en verdeelde rechten gedurende de periode 1998 tot 2012

Beheers-vennootschappen	Totaal geïnd 1998-2012 (euro)	Totaal verdeeld 1998-2012 (euro)	Saldo totaal geïnd / totaal verdeeld (euro)	Percentage totaal verdeeld / totaal geïnd
AGICOA	238.057.192	185.719.064	52.338.129	78 %
ALMO	11.655.716	/	/	/
ASSUCOPIE	12.390.403	8.883.296	3.507.108	72 %
Auvibel	211.847.018,78	191.365.370	20.481.649	90 %
BAVP	47.596.537	38.205.096	9.391.442	80 %
Copiebel	20.272.306,86	16.527.578	3.744.729	82 %
Copiepresse	13.754.122	8.021.582	5.732.541	58 %
deAuteurs	32.562	18.921	13.642	58 %
GÜFA	1.370.211	/	/	/
Imagia	22.745.389	21.124.209	1.621.180	93 %
Librius	34.468.612	26.357.661	8.110.951	76 %
PlayRight	158.013.928	46.997.460	111.016.469	30 %
Procibel	34.617.947	21.960.358	12.657.589	63 %
Repro PP	6.447.282	3.144.610	3.302.672	49 %
Reprobel	285.663.601	235.118.791	50.544.811	82 %
Reprocopy	17.813.066	15.241.906	2.571.161	86 %
REPROPRESS	14.761.827	9.786.123	4.975.704	66 %
SABAM	1.829.687.469	1.287.847.217	541.840.253	70 %
SACD	176.804.089	151.599.206	25.204.883	86 %
SAJ/JAM	23.798.830	12.911.268	10.887.563	54 %
Scam	62.085.802	47.568.277	14.517.525	77 %
Semu	10.703.159	5.174.374	5.528.785	48 %
Simim	167.698.050	122.052.953	45.645.098	73 %
SOFAM	25.659.044	14.362.828	11.296.217	56 %
Toneelfonds J. Janssens	1.960.317	1.335.706	624.611	68 %
VEWA	28.655.261	20.498.786	8.156.475	72 %
Totaal	3.458.559.752	2.491.822.640	953.711.185 ²	72 % ³

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Op basis van de jaarlijkse aangiftes van de beheersvennootschappen bij de Controledienst bedraagt het saldo “totaal geïnd – totaal verdeeld” dus 953.711.185 euro.

2 Dit bedrag vertegenwoordigt het totaal saldo per beheersvennootschap. De gegevens met betrekking tot ALMO en GÜFA werden niet opgenomen.

3 Dit percentage houdt geen rekening met de inningen van ALMO en GÜFA. De gegevens met betrekking tot hun verdelingen zijn niet momenteel niet volledig.

Van de inningen door de vennootschappen voor het beheer van de rechten werd 72 % effectief uitbetaald aan de rechthebbenden, wat overeenkomt met 2.491.822.640 euro. Het saldo bestaat uit de nog te verdelen rechten, de verdeelde rechten in afwachting van hun uitbetaling, de gereserveerde rechten en het deel van de commissies die door de beheersvennootschappen werden ingehouden om hun werkingskosten te dekken.

Tabel 8. Gereserveerde rechten per 31.12.2012

(in euro)

AGICOA	0
ASSUCOPIE	533.012
Auvibel	8.509.992
BAVP	0
Copiebel	490.627
Copiepresse	0
deAuteurs	0
Imagia	732.673
Librius	427.979
PlayRight	21.443.347
Procibel	0
Repro PP	1.751.831
Reprobel	4.023.816
Reprocopy	0
REPROPRESS	243.474
SABAM	14.502.825
SACD	370.199
SAJ/JAM	3.031.637
Scam	370.199
Semu	1.497.592
Simim	11.830.707
SOFAM	980.615
Toneelfonds J. Janssens	0
VEWA	7.829.532
TOTAAL	78.570.056

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Die bedragen maken noodzakelijk deel uit van de schuld aan de rechthebbenden (weergegeven in tabel 9). Deze rechten worden door de beheersvennootschappen geprovisioneerd, ofwel op basis van hun verdelingsreglement, om te voldoen aan de doelen die ze zich hebben gesteld (aanleggen van voldoende provisies om de belangen veilig te stellen van de rechthebbenden die niet vertegenwoordigd zijn inzake verplicht collectief beheer; verbetering van materiële fouten; betaling van de rechten aan rechthebbenden die hun aangifte later indienen ofwel die nog niet zijn aangesloten, ofwel de nodige formaliteiten niet binnen de gestelde termijn hebben vervuld), ofwel in func-

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

tie van bijzondere omstandigheden waarmee de beheersvennootschappen in precieze gevallen worden geconfronteerd (regeling van een geschil, ...).

Verder blijkt uit de jaarrekeningen 2011 en 2012 die door de beheersvennootschappen bij de Nationale Bank van België werden neergelegd dat de totale schuld van de sector tegenover de rechthebbenden bedroeg op 31 december 2011 meer dan 466 miljoen en bedroeg eind 2012 meer dan 507 miljoen, verdeeld als volgt:

Tabel 9. Schuld aan de rechthebbenden

(in euro)

	SCHULD AAN RECHTHEBBENDEN PER 31.12.2011	SCHULD AAN RECHTHEBBENDEN PER 31.12.2012
AGICOA	55.452.653	57.029.245
ALMO	1.409.099	1.209.869
ASSUCOPIE	1.995.381	2.173.463
Auvibel	32.561.747	32.915.483
BAVP	4.075.260	6.252.706
Copiebel	2.244.067	1.947.861
Copiepresse	960.974	1.246.950
deAuteurs		14.573
Imagia	2.112.080	2.095.021
Librius	1.159.589	3.651.477
PlayRight	93.877.834	102.321.150
Procibel	12.268.361	14.481.800
Repro PP	2.163.092	1.781.701
Reprobel	39.411.248	34.036.098
Reprocopy	995.891	199.582
REPROPRESS	499.936	3.837.544
SABAM	153.894.823	175.980.202
SACD	14.217.387	13.555.407
SAJ/JAM	3.689.599	4.322.463
Scam	2.570.040	2.843.926
Semu	2.152.462	2.828.857
Simim	28.364.504	31.504.749
SOFAM	4.527.609	4.703.380
Toneelfonds Janssens	23.945	41.581
VEWA	7.302.423	7.829.532
TOTAAL	467.930.004	508.804.620

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Dit bedrag vertegenwoordigt de reële schuld tegenover de rechthebbenden bij de afsluiting van de betrokken boekjaren. Voor de vennootschap GÜFA is de uitstaande schuld aan rechthebbenden niet gekend.

De fondsen die door de vennootschappen voor het beheer van de rechten moeten worden verdeeld, maar dat nog niet zijn, bestaan normaal gesproken uit:

- over het algemeen, rechten die pas werden geïnd en nog moeten worden verdeeld op basis van de verdelingsregels;
- rechten die aan de rechthebbenden werden toegekend, maar door hen nog niet zijn opgeëist; dat is het geval wanneer de vennootschap betaalt op basis van een factuur die door de rechthebbende wordt voorgelegd: de vennootschap voor het beheer van de rechten kent aan elke rechthebbende het bedrag toe dat hem toekomt, stelt hem/haar daar vervolgens van in kennis met het verzoek dat bedrag te factureren aan de beheersvennootschap, en betaalt onmiddellijk na ontvangst van de factuur. Zolang de rechthebbende niet factureert, blijft het geld in de vennootschap;
- De termijn tussen het innen en het verdelen van de rechten verschilt naargelang de geïnde rechten toekomen aan een welbepaalde rechthebbende (bijvoorbeeld: een theaterauteur), of, in het tegenovergestelde geval, ze volgens complexe verdelingsregels moeten worden verdeeld aan talrijke rechthebbenden van wie de werken of prestaties moeilijk te identificeren of te bepalen zijn (bijvoorbeeld: prestaties van uitvoerende kunstenaars die een hoofdartist begeleiden tijdens sommige opnames);
- rechten die werden geïnd in het kader van een verplicht collectief beheer (reprografie, thuishopie, openbare uitlening, billijke vergoeding en doorgifte van kabel) en die gereserveerd worden voor rechthebbenden die hun rechten niet hebben toevertrouwd aan een beheersvennootschap; die rechten blijven in de vennootschap tot ze worden opgeëist door de rechthebbenden die er houder van zijn, of tot ze door de vennootschap worden beschouwd als niet-toewijsbare rechten (op basis van artikel 69 van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten) en worden verdeeld aan de rechthebbenden van dezelfde categorie;
- andere gereserveerde rechten (zie supra).

Art. 66, §2 AW: binnen de 24 maanden na inning moet de beheersvennootschap de door haar geïnde bedragen verdelen onder haar rechthebbenden. In het jaarverslag moeten ze de redenen aanmerken, indien ze niet binnen deze termijn verdelen.

Tot slot moet nog worden gepreciseerd dat naargelang het moment waarop de beheersvennootschap de rechten boekt, sommige bedragen al dan niet worden beschouwd als een schuld aan de rechthebbenden. Voor de beheersvennootschappen die de rechten boeken op het moment van de facturatie ervan, omvat het totaal van de schuld aan de rechthebbenden namelijk ook de facturen die niet waren betaald door de gebruikers van werken of prestaties op 31 december van het boekjaar. Evenzo hebben sommige beheersvennootschappen facturen geboekt die het voorwerp uitmaken van betwisting. Het gevolg van die inschrijving is dat hun schuld ten aanzien van de rechthebbenden vergroot, maar ze geeft ook een beter beeld van hun activiteit. Het betreft onder andere bepaalde vennootschappen in conflict met de kabelexploitant Telenet; voor die vennootschappen was meer dan de helft van hun betwiste facturen aan die operator gericht.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De ratio van de werkingskosten is als volgt opgebouwd:

Tabel 10. Ratio van de werkingskosten

(in %)

Beheervenootschap	2008	2009	2010	2011	2012	Gemiddelde
AGICOA	6,38	7,17	10,04	9,03	7,46	7,98
ALMO ⁴	/	/	/	55,28	45,91	50,42
ASSUCOPIE	11,79	11,60	15,98	13,23	13,62	13,15
Auvibel	8,00	8,32	5,04	4,43	4,53	5,70
BAVP	6,97	7,75	6,70	8,95	5,96	7,12
Copiebel	7,11	8,10	10,77	8,15	9,29	8,59
Copiepresse	14,41	13,65	15,84	11,49	6,98	11,59
deAuteurs ⁵					62,38	62,38
GÜFA ⁶	/	/	/	/	/	/
Imagia	8,01	9,43	10,35	5,24	7,70	8,19
Librius	6,50	7,45	9,18	12,88	7,64	8,39
PlayRight	17,07	20,40	24,02	20,35	21,76	20,72
Procibel	10,46	10,90	15,16	9,76	12,68	11,60
Repro PP	18,50	21,19	59,01	30,66	12,61	21,58
Reprobel	9,39	11,70	11,65	12,52	13,75	11,76
Reprocopy	1,60	2,71	4,57	4,40	2,28	3,11
REPROPRESS	13,62	21,76	83,49	29,69	6,77	16,10
SABAM	16,35	18,76	18,74	21,03	20,41	18,79
SACD	14,44	11,95	13,81	10,77	13,85	12,82
SAJ/JAM	34,71	29,22	31,85	33,12	33,38	32,41
Scam	10,13	10,09	10,10	11,06	13,42	10,96
Semu	32,55	28,46	25,57	27,47	26,36	27,63
Simim	25,57	25,08	23,11	14,73	17,02	20,47
SOFAM	24,03	23,92	29,91	22,66	28,68	25,74
Toneelfonds J. Janssens ⁷	49,49	54,67	49,58	54,44	55,37	52,59
VEWA	4,53	4,57	5,93	5,51	5,32	5,14
Gewogen gemiddelde ⁸	14,68	16,46	16,57	16,07	16,07	15,95

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

- 4 De boekhouding van ALMO wordt gevoerd via het systeem van “boekhouding derden” waardoor de werkingskosten tevens de verdeelde rechten bevatten. De gegevens waarover we beschikken laten niet toe een opsplitsing te maken tussen de werkingskosten van de activiteiten van beheersvennootschap en deze van de commerciële activiteiten. Hierdoor werd de ratio niet opgenomen onder de berekening van het gewogen gemiddelde.
- 5 Het is het eerste jaar van berekening voor de vennootschap deAuteurs; het lage niveau van de inningen legt deze hoge ratio uit.
- 6 Er wordt geen jaarrekening opgemaakt voor de activiteiten in België, enkel op niveau van Güfa Benelux. Hierdoor hebben we geen gegevens over de werkingskosten voor de Belgische activiteiten.
- 7 Idem opmerking als deze onder voetnoot 4.
- 8 De ratio voor ALMO en Toneelfonds Janssens werd niet in de berekening van het gewogen gemiddelde opgenomen.

De ratio “werkingskosten” uit de tabel 10 moet met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. De ratio geeft de verhouding weer (uitgedrukt in percentage) tussen de totale kosten enerzijds, en de totale inkomsten anderzijds.

De totale kosten worden onderverdeeld in verschillende subrubrieken, zoals diensten en diverse goederen, retributies, enzovoort. De rubrieken die betrekking hebben op de betaalde rechten worden niet bij de kosten gerekend, aangezien het niet gaat om werkingskosten van de vennootschap.

De totale inkomsten omvatten de geboekte rechten (wat niet noodzakelijk overeenstemt met de effectief geïnde of ontvangen rechten), vermeerderd met andere inkomsten, die bestaan uit de andere opbrengsten van de onderneming, de financiële opbrengsten en de uitzonderlijke opbrengsten.

Aangezien het bedrag aan rechten kan schommelen van jaar tot jaar, is het mogelijk dat de ratio verschilt, zelfs wanneer de evolutie van de werkingskosten (in absolute bedragen) constant is gebleven.

Zowel de inkomsten als de kosten van de vennootschap die gehanteerd werden om de ratio “werkingskosten” te berekenen, zijn afkomstig van de gepubliceerde jaarrekeningen van de vennootschappen, meer bepaald van de resultatenrekeningen die werden goedgekeurd door de algemene vergadering van aandeelhouders van elke vennootschap en door hun commissaris-revisor.

De Controledienst probeert zijn berekeningsmethodes te verfijnen, om de realiteit zo goed mogelijk weer te geven en tegelijk een gelijke behandeling te verzekeren. Zo werden in 2012 in het kader van de berekening van de werkingskosten de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- weigering dat de interesten in mindering worden gebracht op de werkingskosten, ook al voorzien de evaluatieregels van de beheersvennootschappen daarin;
- neutralisatie van de prestaties ten gunste van andere beheersvennootschappen (af trek van de lasten en van de corresponderende opbrengsten).

Het was echter praktisch onmogelijk om de cijfers van de voorgaande jaren te herrekenen. Zij blijven berekend volgens de formule die destijds werd toegepast. Een percentage van het verleden werd echter gecorrigeerd, aangezien de Controledienst niet meer in staat was de juistheid van dat percentage te bevestigen op basis van de berekeningsformule die destijds werd toegepast.

De aanzienlijke verschillen tussen de percentages van de beheersvennootschappen kunnen tevens worden verklaard door de aard van hun activiteiten. Zo heeft een beheersvennootschap met als activiteit de verdeling tussen vijftien uitgevers

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

volgens een vaste verdelingsleutel van een tweejaarlijks bedrag gestort door Re-probel, minder kosten dan een beheersvennootschap die int bij iedere fuif en vervolgens de ontvangsten moet verdelen tussen duizenden rechthebbenden in de hele wereld.

Bovendien kunnen verschillen tussen beheersvennootschappen van dezelfde aard verklaard worden door diverse factoren, o.a. de evolutie van de inningen, van de markt, van onderhandelingen met de schuldenaars of van het creëren van gemeenschappelijke verdeelregels voor verschillende beheersvennootschappen, zoals het geval is voor de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik en voor de reprografierechten.

Tot slot heeft de ratio “werkingskosten” enkel betekenis voor de beheersvennootschappen die hun kruissnelheid hebben bereikt. In het geval van een volledig nieuwe vennootschap, zoals bijvoorbeeld “deAuteurs”, krijgt men atypische resultaten waaraan geen bijzondere betekenis moet worden gehecht.

De wet van 10 december 2009 tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten betreffende het statuut van en de controle op de vennootschappen voor het beheer van de rechten voorziet in een transparante boekhouding.

De vennootschappen moeten een verslag opstellen met voor elke inningsrubriek de door hen geïnde bedragen, de gefactureerde kosten, het onder de rechthebbenden verdeelde en aan hen betaalde bedrag, en de nog te verdelen rechten.

Een dergelijke analytische benadering van de inningen en kosten van een vennootschap geeft een transparant en getrouw beeld per inningsrubriek.

Deze aanpak wordt in praktijk gebracht wanneer het koninklijk toepassingsbesluit van 10 december 2009 in werking treden.⁹

De beheersvennootschappen werden uitgenodigd hun cijfers i.v.m. de reserves, de schuld en de werkingskosten toe te lichten. Hun antwoorden zijn in bijlage III terug te vinden.

⁹ Dat besluit werd intussen aangenomen, het betreft het koninklijk besluit van 25 april 2014 betreffende de administratieve en boekhoudkundige organisatie, de interne controle, de boekhouding en de jaarrekeningen van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten alsook de informatie die zij moeten verschaffen (BS van 27 juni 2014).

3. Evolutie van de regelgeving

3.1. Wetboek van economisch recht

De invoeging van een Boek XI “Intellectuele Eigendom” in het Wetboek van economisch recht (WER) is een logische stap, gezien de essentiële impact van die materie op het leven van de economische actoren. Voor het uitwerken van een ontwerp van codificatie van de integrale geldende wetgeving over intellectuele eigendom werd het merendeel van het juridisch personeel van de Dienst voor de Intellectuele Eigendom van de FOD Economie (DIE) gemobiliseerd, en dit gedurende vele maanden. De wetten tot invoeging van een boek XI in het Wetboek van economisch recht werden pas in 2014 goedgekeurd. Ter gelegenheid van de codificatie van het intellectuele eigendomsrecht in een boek XI, werden ook enkele inhoudelijke wijzigingen aangebracht. Twee wijzigingen die we alvast willen vermelden zijn de wijzigingen op het vlak van het volgrecht, en op het vlak van het collectief beheer.

3.1.1. Nieuwe regeling voor het volgrecht

In het Wetboek van economisch recht wordt tevens de regeling gewijzigd die in België toepasselijk is op het volgrecht. Het volgrecht is een vergoeding die grafische en plastische kunstenaars en fotografen genieten wanneer een van hun originele kunstwerken wordt verkocht met behulp van een vakman uit de kunsthandel.

Om het beheer van het volgrecht door de rechthebbenden te optimaliseren en te vereenvoudigen, voorziet de regeling van het volgrecht in de volgende elementen:

- het verplichte collectieve beheer van het volgrecht;
- een uniek platform voor alle doorverkopen die plaatsvinden in België. De auteurs die genieten van het volgrecht ontvangen hun vergoeding hiervoor dan exclusief via dit enig platform;
- de notificatie van doorverkopen en de betaling van het volgrecht moeten voortaan via het uniek platform gebeuren en de aangiften moeten vanaf 1 januari 2015 in principe langs elektronische weg worden verricht;
- een mogelijkheid voor het uniek platform om bij de actoren uit de professionele kunsthandel alle nodige informatie in te winnen voor de inning en verdeling van het volgrecht;
- een verplichting voor de beheersvennootschappen om op de website van het uniek platform de doorverkopen te publiceren waarvan zij een aangifte ontvingen.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

3.1.2. Aanpassing van de regels voor het collectief beheer

In het Wetboek van economisch recht werden verschillende maatregelen voorgesteld om het collectief beheer te verbeteren. Deze maatregelen vloeien voort uit de praktijkervaring, en houden rekening met de principes uit de Europese richtlijn over het collectief beheer.

De aanpassingen betreffen onder meer:

- het voorzien in een uniek platform voor de openbare uitvoering van muziek;
- een vereenvoudiging van de wijze van vaststellen van de tarieven voor de billijke vergoeding;
- een verplichting voor de beheersvennootschappen om hun kostenpercentage bekend te maken op hun website;
- een maximum kostenpercentage van 15 %, dat bij overschrijding moet gemotiveerd worden;
- een verplichting voor de beheersvennootschappen om een klachtenprocedure in te voeren;
- het voorzien in een aantal verplichtingen voor gebruikers in hun relatie met de beheersvennootschappen;
- het instellen van een Regulator voor het auteursrecht en de naburige rechten. Deze Regulator zal voornamelijk als bevoegdheid hebben uitspraak te doen over het billijke en niet-discriminatoire karakter van de innings-, tarifierings-, en verdelingsregels van de beheersvennootschappen. Ook zal hij een bemiddelingsrol kunnen spelen voor geschillen over auteursrecht en naburige rechten, en zal hij adviezen kunnen verlenen over de economische waarde van het auteursrecht.

3.2. Werkzaamheden van het overlegcomité inzake collectief beheer van het auteursrecht

In 2009 werd de Auteurswet vrij ingrijpend gewijzigd op het vlak van het collectief beheer. Sommige wijzigingen moesten echter nog verder uitgevoerd worden via koninklijk besluit. Daarom werd in 2011 het overlegcomité inzake beheersvennootschappen voor auteursrechten en naburige rechten opgericht. In dat overlegcomité zetelen vertegenwoordigers van beheersvennootschappen, van debiteuren- en consumentenorganisaties, van het Instituut der Bedrijfsrevisoren, en van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen.

De consultatie van het overlegcomité werd opgestart in 2011, en liep verder in 2012 en 2013. Op basis van deze uitgebreide consultatie werd het uitvoeringsbesluit verder uitgewerkt. Het koninklijk besluit zal wellicht in 2014 worden uitgevaardigd. In het koninklijk besluit zullen de volgende aspecten worden bepaald:

- minimumregels om te verzekeren dat beheersvennootschappen beschikken over een aangepaste beleidsstructuur, administratieve en boekhoudkundige organisatie en interne controle;
- harmonisatie van de boekhoudkundige praktijken bij beheersvennootschappen;
- minimuminformatie in de stukken aan de rechthebbenden (bv. afrekeningen);
- minimuminformatie in de stukken aan de gebruikers (bv. op facturen).

3.3. Wettelijke bepalingen over thuiskopie en reprografie

Een koninklijk besluit “betreffende het recht op vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik” werd aangenomen op 18 oktober 2013. Hierbij wordt het “koninklijk besluit van 28 maart 1996 betreffende het recht op vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik voor de auteurs, de uitvoerende kunstenaars en de producenten van fonogrammen en van audiovisuele werken” volledig opgeheven. Het nieuwe besluit trad in werking op 1 december 2013.

De wijzigingen beogen:

- Enerzijds, een uitbreiding van het toepassingsgebied van de uitzondering voor privékopie naar literaire en fotografische werken, wat inhoudt dat twee nieuwe categorieën van begunstigden de vergoeding voor privékopie zullen innen, namelijk de auteurs en de uitgevers van literaire en fotografische werken.
- Anderzijds, het hanteren van het criterium van “kennelijk gebruik” voor doeleinden van privékopie van de apparaten en dragers onderworpen aan de vergoeding, alsook het al dan niet toepassen van de technische beschermingsmaatregelen.

Dit koninklijk besluit bepaalt aldus tariefwijzigingen voor de vergoeding voor kopiëren voor eigen gebruik, past sommige schijven van opslagcapaciteit van de apparaten en dragers aan, en breidt het toepassingsgebied van de vergoeding uit naar de tablets.

3.4. Collectief beheer van auteursrechten en naburige rechten

Collectieve beheersvennootschappen zijn vennootschappen die, voor rekening van verschillende rechthebbenden, auteursrechten en naburige rechten innen en verde-

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

len. Gelet op hun opdracht van algemeen belang, en op het feit dat zij activa beheren voor andermans rekening, zijn zij in verschillende landen onderworpen aan een vergunning en/of aan regels in verband met hun functioneren. Er is tot op heden echter nog geen Europees regelgevend kader dat minimumvoorwaarden voor het functioneren van beheersvennootschappen vastlegt.

Op 11 juli 2012 heeft de Europese Commissie een voorstel van richtlijn ter zake ingediend.

De richtlijn bestaat uit twee delen.

- Het eerste deel bevat regels waaraan alle beheersvennootschappen voor auteursrechten en naburige rechten in Europa moeten voldoen. Het gaat daarbij voornamelijk om regels die er moeten voor zorgen dat de rechten beter, efficiënter en transparanter beheerd worden en dat rechthebbenden op geïnformeerde wijze kunnen deelnemen aan het beheer van hun rechten;
- Het tweede deel bevat regels in verband met het verlenen door beheersvennootschappen van multi-territoriale licenties voor rechten in muziekwerken voor online gebruik. Hier kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de situatie waarbij een Belgische beheersvennootschap een licentie zou geven aan een online muziekplatform om in heel Europa muziek te kunnen aanbieden voor downloads, of muziekstreams.

In 2012 werden de besprekingen over dit voorstel opgestart in de Europese Raadswerkgroep. Deze besprekingen werden zeer intens verdergezet in 2013. De dialoog werd vervolgens opgestart tussen het Voorzitterschap van de Raad, de Europese Commissie en het Europese Parlement. Deze intense besprekingen hebben er toe geleid dat er eind 2013 tussen de 3 Europese instellingen een overeenstemming was over de inhoud van de richtlijn. Uiteindelijk werd de richtlijn, die nauw aansluit bij de Belgische wetgeving inzake het statuut van en de controle op de beheersvennootschappen¹⁰, goedgekeurd op 26 februari 2014¹¹.

10 Artikelen 65 en volgende van de Auteurswet, die ingrijpend gewijzigd werden door de wet van 10 december 2009. Deze artikelen zijn opgenomen in de artikelen XI.246 en volgende van het Wetboek van economisch recht.

11 Richtlijn van 26 februari 2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor onlinegebruik ondertekend.

4. Informatie over de actie van de Controledienst

4.1. De bevoegdheden in verband met de controle op de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten

De bevoegdheden in verband met de controle op de beheersvennootschappen zijn vastgelegd door de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten zoals gewijzigd door de wet van 10 december 2009 betreffende de controle op de beheersvennootschappen.

De geldende artikelen¹² zijn opgenomen in bijlage II van dit verslag. Ze regelen vijf soorten bevoegdheden:

4.1.1. Vergunningen

- Vergunningen afleveren om de activiteit van beheersvennootschap uit te oefenen¹³;
- Formulieren van Auvibel en Reprobel erkennen (KB's reprografie en thuishkopie);
- De agenten van de beheersvennootschappen erkennen.

4.1.2. Informatie

- Informatie ontvangen (jaarverslag, lijst van de rechthebbenden, verslag over het gebruik van rechten voor sociale, culturele of educatieve doeleinden¹⁴, sancties tegen revisor, ontslag van revisor, verslag van de revisor, wijziging van de interne regels van de beheersvennootschappen.
- Zich laten bijstaan door deskundigen;
- In bepaalde gevallen vertrouwelijke gegevens meedelen;
- Een activiteitenverslag openbaar maken.

12 Artikelen 65ter§4, 65quater§4, 66quater§2, 66sexies§2, 67 §1-3, 67 §4-6, 67bis, 68bis, 68ter, 68quater§1, 68quater§2, 69, 70-5°, 75, 75bis, 76 §§ 1-5, 76 § 6, 77§2 3° a), 77§2 3° a) en 67&77quater -77&77bis§4, 77bis, 77ter, 77quater, 77 quinquies § 87 bis, 78bis.

13 Bevoegdheid ligt bij de Dienst Intellectuele Eigendom van de Algemene Directie Economische Regulering van de FOD Economie.

14 Deze bepaling is nog niet in werking getreden (art. 66sexies AW).

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

4.1.3. Aanbevelingen en opmerkingen

- In bepaalde gevallen aanbevelingen formuleren over de structuur van de beheersvennootschappen;
- Opmerkingen formuleren over de statuten en de tarifierings-, innings- en verdeelingsregels die de beheersvennootschappen willen aannemen.

4.1.4. Onderzoeken

- Waken over de toepassing van de wet, van haar uitvoeringsbesluiten en van de interne regels van de beheersvennootschappen;
- Tekortkomingen en inbreuken opsporen en vaststellen;
- Documenten laten voorleggen, binnentreden in gebouwen, documenten in beslag nemen.

4.1.5. Sancties

- Gedeeltelijke of volledige intrekking van de vergunning om de activiteit van beheersvennootschap uit te oefenen;
- Optreden tegen personen die een beheersactiviteit zonder vergunning uitoefenen;
- Vragen aan de voorzitter van de rechtbank om de inbreuk vast te stellen, de staking ervan te bevelen of tijdelijke bestuurders of beheerders aan te wijzen;
- Een waarschuwing richten, en indien daaraan geen gevolg wordt gegeven de procureur des Konings op de hoogte brengen;
- Een minnelijke schikking voorstellen;
- Opleggen van een geldboete overeenkomstig art. 78bis AW;
- Bekendmaken dat een tekortkoming bleef bestaan ondanks de waarschuwing van de Controledienst.

4.2. De uitoefening van de controlebevoegdheden

In de loop van 2013 werden die bevoegdheden uitgeoefend zoals hierna wordt beschreven.

4.2.1. Vergunningen van de beheersvennootschappen afleveren en intrekken (artikel 67, § 1-6, artikel 77, § 2, 3° a AW)

In 2013 is er geen nieuwe beheersvennootschap opgericht en werd geen enkele vergunning ingetrokken.

4.2.2. Informatie over het beheer

Uit de hierna volgende punten blijkt dat, algemeen gesproken, de beheersvennootschappen de informatie over het beheer op voldoende wijze verstrekt hebben. Wat de jaarlijkse aangifte van de geïnde rechten betreft, is de Controledienst echter bekommerd om de naleving van de termijnen en de correctheid van de verstrekte gegevens.

Lijst van de rechthebbenden (artikel 66quater, §2, tweede lid AW)

Overeenkomstig artikel 66quater, §2, tweede lid van de auteurswet moet elke beheersvennootschap aan het einde van het boekjaar aan de Controledienst een geactualiseerde lijst bezorgen met alle namen van de rechthebbenden die haar bij overeenkomst het beheer van hun rechten hebben toevertrouwd, met uitzondering van de rechthebbenden waarvan de rechten beheerd worden in uitvoering van overeenkomsten gesloten met andere Belgische of buitenlandse beheersvennootschappen.

Het jaarverslag 2012 vermeldde dat het merendeel van de beheersvennootschappen niet in orde waren met deze verplichting. De Controledienst heeft hun hierop gewezen en heeft vastgesteld dat deze verplichting in 2013 goed werd opgevolgd door de beheersvennootschappen in het laatste inlichtingenformulier. Slechts 5 van de 26 vennootschappen kwamen ze niet na.

Verlag van de revisor (artikel 68quater, §1 AW)

Elke beheersvennootschap deelt haar rapport van de revisor mee aan de Controledienst overeenkomstig artikel 68quater, §1 van de Auteurswet.

Boekhoudkundige staat (artikel 75bis AW)

De jaarrekeningen die neergelegd worden bij de Nationale Bank worden ook steeds ontvangen door de Controledienst overeenkomstig artikel 75bis van de Auteurswet.

De meerderheid van de beheersvennootschappen deelt haar semestriële boekhoudkundige staten niet mee aan de Controledienst.

Aangifteformulier (artikelen 77bis en 76, §6 AW)

Alle beheersvennootschappen hebben de gevraagde gegevens bij toepassing van de artikelen 77bis en 76, §6 AW meegedeeld. Er moet worden opgemerkt dat de vorm die werd gevraagd niet altijd werd gerespecteerd. De termijnen werden niet altijd nageleefd.

Anderzijds heeft de Controledienst in enkele gevallen bepaalde foutieve gegevens moeten rechtzetten in akkoord met de betrokken beheersvennootschappen. De Controledienst heeft beslist dat vanaf 2014 de foutief ingevulde formulieren terug naar de afzender worden gestuurd voor rectificatie.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

4.2.3. Informatie over de revisoren – ontslag, sanctie – (artikel 68bis en ter AW)

Geen enkele beheersvennootschap heeft de Controledienst informatie bezorgd over de revisoren wat betreft sancties of ontslagen. De Controledienst gaat er dan ook van uit dat er geen ontslag of sanctie plaatsgevonden heeft.

4.2.4. Informatie over de voorstellen tot wijziging van de interne regels (artikel 75 en 75bis, § 2 AW)

De Controledienst heeft 11 kennisgevingen over voorstellen tot wijziging van de statuten, de tarifierings-, innings- en verdelingsregels ontvangen. Die kennisgevingen waren afkomstig van zes beheersvennootschappen. De Controledienst heeft in 2013 geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om te vragen dat zijn opmerkingen zouden worden meegedeeld aan het bevoegde orgaan van de beheersvennootschap.

Het feit dat de Controledienst geen advies, een laattijdig advies of een positief advies formuleert, oefent geen invloed uit op het wettige of onwettige karakter van de interne regels die de beheersvennootschappen van plan zijn aan te nemen, en bijgevolg op de latere consequenties die de Controledienst zou kunnen trekken uit een eventuele onwettigheid van die regels¹⁵.

Zoals aangekondigd in het jaarverslag 2012 werd in de loop van 2012 een standaard-procedure uitgewerkt voor de verwerking van de kennisgevingen, met het oog op de toepassing ervan op 1 januari 2013. Die procedure maakt een snellere en meer uniforme verwerking van de kennisgevingen mogelijk.

De nieuwe procedure heeft er ook voor gezorgd dat de Controledienst over meer gegevens beschikt met betrekking tot de nieuwe tarieven en dat de databank met de interne regels systematisch zou kunnen worden bijgewerkt bij goedkeuring van de wijzigingen. Naar aanleiding van de kennisgeving van een tarief wordt namelijk een vragenlijst verstuurd om de volgende elementen te bepalen: nieuwheid van het tarief, geschat rendement van het tarief, methode van raming van het tarief, rechtvaardiging van het tarief, onderhandeling van het tarief, manier waarop het tarief zal worden geboekt. Die gegevens zijn nuttig om de analyse van de wettelijkheid van het tarief te perfectioneren en om de informatie van de Controledienst aan te vullen. In de loop van 2013 bleek dat sommige beheersvennootschappen moeilijkheden hebben ervaren om dit formulier in te vullen. In 2014 zal de Controledienst nagaan wat deze moeilijkheden kan verklaren.

¹⁵ Zie de passages over de artikelen 75 en 76 AW in de memorie van toelichting bij de wet van 10 december 2009, Doc 52 2051/001 en meer bepaald: “Het feit dat [de Controledienst] gedurende de termijn van 60 dagen, voorzien in artikel 75 van de Auteurswet, geen opmerkingen heeft gemaakt, betekent niet dat hij het hem voorgelegde ontwerp heeft goedgekeurd. Hij kan later in uitvoering van artikel 76 Auteurswet de conformiteit van de statuten of regels met de wet en de niet-discriminerende en billijke aard van de gevolgen van de toepassing ervan controleren.”

Statuten (artikel 75 AW)

Twee beheersvennootschappen hebben wijzigingen van de statuten ingediend. In beide gevallen heeft dat geleid tot opmerkingen van de Controledienst. Er moet ook worden vermeld dat in één van die twee gevallen de voorstellen tot wijziging er gekomen zijn naar aanleiding van opmerkingen van de Controledienst. Deze laatste had namelijk gewezen op bepaalde problemen in verband met de structuur van de beheersvennootschap in kwestie.

De Controledienst heeft de volgende vragen, opmerkingen of suggesties geformuleerd:

- De Controledienst heeft opmerkingen geformuleerd met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen aan de categorieën van aandelen bij een beheersvennootschap. Zo oordeelde de Controledienst dat het niet mogelijk is dat voor dezelfde categorie van aandelen de ene vennoot een meervoudig stemrecht geniet, terwijl dit voor een andere vennoot slechts een enkelvoudig stemrecht inhield.
- Op grond van art. 65ter, §2 van de Auteurswet kan de aansluiting van individuele rechthebbenden als vennoot niet worden geweigerd. Zo moet de aansluiting op grond van objectieve criteria in de statuten worden vastgelegd en moet deze op niet-discriminatoire wijze worden toegepast. Een beheersvennootschap kon de voorwaarde tot aansluiting bij een vzw niet als criteria voor aansluiting bij de cvba aanhalen, daar deze als een beroepsvereniging wordt aanzien. Deze voorwaarde tot aansluiting moest dan ook als discriminerend worden aanzien. Dit volgt zo uit de memorie van toelichting bij de wet van 10 december 2009 tot wijziging van de wet van 30 juni 1994.
- De Controledienst heeft zich akkoord verklaard dat de statuten van een beheersvennootschap uitdrukkelijk vermelden dat ze geen leningen of kredieten kan toekennen en dit zoals vervat in art. 66quinquies, §1 van de Auteurswet.
- De Controledienst verzocht een beheersvennootschap om de hoedanigheid die de rechthebbenden moeten bezitten om vennoot te worden, te beperken. De bepaling uit art. 65bis, §2, eerste alinea van de Auteurswet kon niet integraal worden overgenomen in de statuten daar deze anders in strijd was met het doel van een beheersvennootschap. Zo werd de aansluiting opengesteld voor uitvoerende kunstenaars en producenten van fonogrammen en van eerste vastleggingen van films. Dit werd uiteindelijk aangepast door een beheersvennootschap.
- De Controledienst heeft gevraagd dat de contracten voor toetreding tot een beheersvennootschap in overeenstemming worden gebracht met de vereiste van artikel 3, §1, AW, nl. dat voor elke exploitatiewijze de vergoeding, de reikwijdte en de duur van de overdracht uitdrukkelijk worden bepaald.
- De Controledienst heeft erop gewezen dat een wijziging van het maatschappelijk doel de naleving van artikel 413 van het Wetboek Vennootschappen impliceert.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- De Controledienst heeft gesuggereerd dat het inschrijven op en het volstorten van een aandeel een van de voorwaarden kan zijn om de hoedanigheid van vennoot te verkrijgen.
- De Controledienst heeft erop gewezen dat inhoudingen bestemd voor culturele doeleinden de bepalingen van artikel 66sexies van de AW moeten respecteren. Een beheersvennootschap paste hierop haar statuten aan in overeenstemming met de wettelijke bepalingen.

Alle opmerkingen van de Controledienst werden in aanmerking genomen in de statutaire wijzigingen die aan de Controledienst genotificeerd en in 2013 goedgekeurd werden.

Tarifieringsregels (artikel 75 AW)

Vier vennootschappen hebben tarifaire voorstellen ingediend over vijf tarieven. Twee van die tarieven waren nieuw, drie waren aanpassingen van oude tarieven. Ook heeft een van die vennootschappen haar algemene tariefvoorwaarden herzien.

Een beheersvennootschap heeft een nieuw tarief ingediend voor hyperlinks die verwijzen naar persoverzichten. De Controledienst heeft bezwaren geformuleerd tegen het tarief dat hem werd meegedeeld, aangezien dat tarief ook eenvoudige hyperlinks viseerde en er geen onderscheid werd gemaakt tussen embedded links en eenvoudige hyperlinks. De beheersvennootschap heeft haar ontwerp van tarief voorlopig on hold gezet. Voor het Hof van Justitie lag op dat moment ook een prejudiciële vraag voor die moest oordelen of eenvoudige hyperlinks en embedded links een mededeling aan het publiek uitmaakten.¹⁶ Een uitspraak volgt in 2014¹⁷. De Controledienst zal in 2014 contact opnemen met de beheersvennootschap.

Een beheersvennootschap heeft een nieuw tarief voorgesteld voor de distributierechten via de kabel. Dat tarief is bedoeld om een categorie van rechthebbenden te vergoeden en zou een percentage van de prijs van het abonnement (excl. gezamenlijk aanbod en promoties) bedragen, zonder dat het lager mag zijn dan de vergoeding voor andere categorieën van rechthebbenden. Dat tarief is gebaseerd op het idee dat de rechtheb-

16 Zaak C-466/12, Svensson tegen Retriever Sverige AB, Hof van Justitie.

17 Het arrest van het Hof van 13 februari 2014 heeft het criterium van het al dan niet “diepe” karakter van de link genuanceerd en de voorkeur gegeven aan het al dan niet vrij toegankelijk zijn van de site waarnaar de hyperlink verwijst. In het arrest oordeelde ze dat er geen nieuwe publieke mededeling is als de hyperlink verwijst naar een site die voor iedereen vrij toegankelijk is. Al in 2013 hadden 17 belangrijke academische persoonlijkheden hun mening gegeven in het kader van een opinieonderzoek van 15 februari 2013 van de European Copyright Society, dat een hyperlink, zelfs een deep hyperlink, slechts een verwijzing was en dus geen publieke mededeling.

http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2220326

benden van de categorie in kwestie aanspraak kunnen maken op een gedeelte van het deel dat was toegekend aan andere categorieën van rechthebbenden in het kader van de oude RTD-akkoorden. Volgens die akkoorden zou 15 % van de abonnementskosten een aanvaardbaar percentage zijn voor de auteursrechten en de naburige rechten; de auteurs en de producenten zouden onderling 57 % van die 15 % verdelen, en de overige 43 % zou toekomen aan de televisieomroepen.

Een beheersvennootschap heeft aangekondigd dat ze haar tarief voor de openbare uitvoering van muziek bij filmvoorstellingen verhoogt met 2,75 %. Die verhoging is gebaseerd op het feit dat dit tarief sinds 20 jaar niet was verhoogd en op grond van een internationale vergelijking. De Controledienst heeft geen enkele opmerking geformuleerd.

Een beheersvennootschap heeft twee tarieven gewijzigd voor het gebruik van muziek in het kader van sportactiviteiten. Het eerste tarief betreft specifieke activiteiten, terwijl het tweede betrekking heeft op jaarabbonementen. In beide gevallen heeft de beheersvennootschap de betrokken sportdisciplines uitgebreid, het criterium van sportniveau vervangen door dat van capaciteit van de zaal en heeft ze voorzien in een meervoudige betaling wanneer de zaal door meerdere clubs wordt bezet. De Controledienst heeft vragen gesteld over de manier waarop de capaciteit van de zalen wordt berekend, over de meervoudige betaling bij meerdere clubs en over de draagwijdte van de abonnementen ten opzichte van de specifieke activiteiten. Aangezien bevredigende antwoorden werden gegeven op die vragen heeft de Controledienst geen bijkomende opmerkingen geformuleerd in het kader van de wettelijkheidscontrole. Er moet worden opgemerkt dat die wijzigingen kunnen leiden tot aanzienlijke prijsstijgingen, vooral voor de grote clubs.

Een beheersvennootschap heeft een tarief ingediend voor het hergebruik van persartikels op webplatformen.

Een beheersvennootschap heeft melding gedaan van een wijziging van haar algemene voorwaarden en van haar tarieven. De Controledienst heeft enkele vragen gesteld over de documenten die moeten worden bewaard door de organisatoren, over de duur dat die documenten moeten worden bewaard en over de communicatie daarover. De Controledienst heeft ook een vraag gesteld over eventuele overlapping in de bepalingen over de sancties bij een laattijdige aangifte. Eind 2013 had de Controledienst nog geen antwoord gekregen op die vragen.

Verdelingsregels (art. 75 AW)

De verdelingsregels moeten de beheersvennootschappen niet verplicht openbaar maken. Ze moeten echter wel ter kennis worden gebracht van de Controledienst.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Twee beheersvennootschappen hebben kennisgevingen gestuurd betreffende wijzigingen van vijf verdelingsreglementen. De Controledienst heeft vragen gesteld of opmerkingen geformuleerd over vier van die verdelingsreglementen.

De volgende wijzigingen werden ter kennis gebracht:

- Wijziging over de verdeling van de sommen afkomstig van Reprobel om beter rekening te houden met artikelen gepubliceerd door de persagentschappen die vaak niet ondertekend zijn en veelvuldig gereproduceerd worden;
- Bepanking tot het “moreel aandeel” van de vergoeding van de rechthebbenden die gedurende de laatste vijf jaar voor geen enkele media hebben geschreven;
- Drie reglementen die bepalen op welke manier de door twee uitgevers overgemaakte sommen zullen worden verdeeld onder de auteurs die in een beheersvennootschap gegroepeerd zijn;
- Een verdelingsreglement dat enkel betrekking had op reprografie werd uitgebreid naar privékopie, openbare uitlening en de digitale onderwijsuitzondering.

De Controledienst heeft de volgende opmerkingen en vragen geformuleerd:

- De Controledienst heeft de aandacht gevestigd op het feit dat het boeken van de interesten in het voordeel van een beheersvennootschap, waarin één van de verdelingsreglementen voorzag, niet verenigbaar was met het principe van de scheiding van de vermogens;
- De Controledienst heeft enkele vragen gesteld over de verdeelsleutels en de organen die deze vastleggen alsook over de organen die andere criteria moeten definiëren;
- De Controledienst heeft gevraagd welk bedrag van het forfait aan een categorie auteurs werd toegekend;
- De Controledienst heeft informatie gevraagd over de link tussen de doorgegeven wijzigingen en een toekomstige toetreding tot Auvibel van de beheersvennootschap in kwestie;
- De Controledienst heeft verduidelijkingen gevraagd over de juridische grondslag van bepaalde inningen aan de basis van bepaalde verdelingen en heeft de betrokken beheersvennootschap verzocht om op haar website de tarieven in kwestie te publiceren.

De verdelingsreglementen van Auvibel en Reprobel worden niet enkel via artikel 75 van de Auteurswet ter kennis van de Controledienst gebracht, maar eveneens via het feit dat die reglementen het voorwerp uitmaken van ministeriële goedkeuringsbeslui-

ten die worden voorbereid door de Controledienst. In 2013 werd de Controledienst met geen enkel verdelingsreglement van Reprobel of Auvibel belast.

Jaarlijkse gecoördineerde versie (Artikel 75 bis, § 2 AW)

Artikel 75bis, §2 AW verplicht het jaarlijks versturen van een gecoördineerde versie van de tarifierings-, innings- en verdelingsregels. Die verplichting werd niet nagekomen door de beheersvennootschappen. De Controledienst heeft in 2012 bij het verzenden van de vraag naar de jaarlijkse aangifte dan ook aan die verplichting herinnerd. De beheersvennootschappen hebben de vereiste documenten opgestuurd. De Controledienst heeft een nieuwe databank aangelegd op basis van die documenten. De Controledienst heeft de databank bijgewerkt op basis van de notificaties die in 2013 ontvangen werden.

4.2.5. Inkomsten van het organiek fonds

Het organiek fonds heeft als doel de controle te financieren. De ontvangsten van het fonds bedroegen in 2013 525.121,10 euro. Opgemerkt moet worden dat het hier gaat om bijdragen op de geïnde rechten van het boekjaar 2011. In 2014 zal de bijdrage gebaseerd zijn op de geïnde rechten van het boekjaar 2012 waardoor de ontvangsten van het organiek fonds 604.549,16 euro bedragen.

Tabel 11. Bijdrage organiek fonds

(in euro)

	Geïnde rechten in 2011	Bijdragen
AGICOA	15.711.933	31.423,87
ALMO	1.047.896	2.095,79
ASSUCOPIE	1.215.133	2.430,27
Auvibel	24.777.792	24.777,79
BAVP	3.789.637	7.579,27
Copiebel	2.768.002	5.536,00
Copiepresse	2.386.299	4.772,60
GÚFA	53.786	107,57
Imagia	1.682.362	3.364,72
Librius	2.983.101	5.966,20
PlayRight	19.989.749	39.979,50
Procibel	5.180.398	10.360,80
Repro PP	343.748	687,50
Reprobel	24.872.163	24.872,16
Reprocopy	1.928.888	3.857,78
REPROPRESS	927.391	1.854,78

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

	Geïnde rechten in 2011	Bijdragen
SABAM	122.570.046	245.140,09
SACD	18.523.358	37.046,72
SAJ/JAM	2.162.047	4.324,09
Scam	7.169.487	14.338,97
Semu	1.539.153	3.078,31
Simim	20.637.785	41.275,57
SOFAM	2.097.436	4.194,87
Toneelfonds J. Janssens	248.185	496,37
VEWA	2.779.755	5.559,51
Totaal	287.385.528	525.121,10

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

4.2.6. Vervolging, opsporing en bestrafing van inbreuken – Eerste procedures wet van 10 december 2009 De procedures bij tekortkoming en bij inbreuk waarin de wet van 10 december 2009 voorziet – De theorie

De bevoegdheden van de Controledienst werden gewijzigd bij de wet van 10 december 2009.

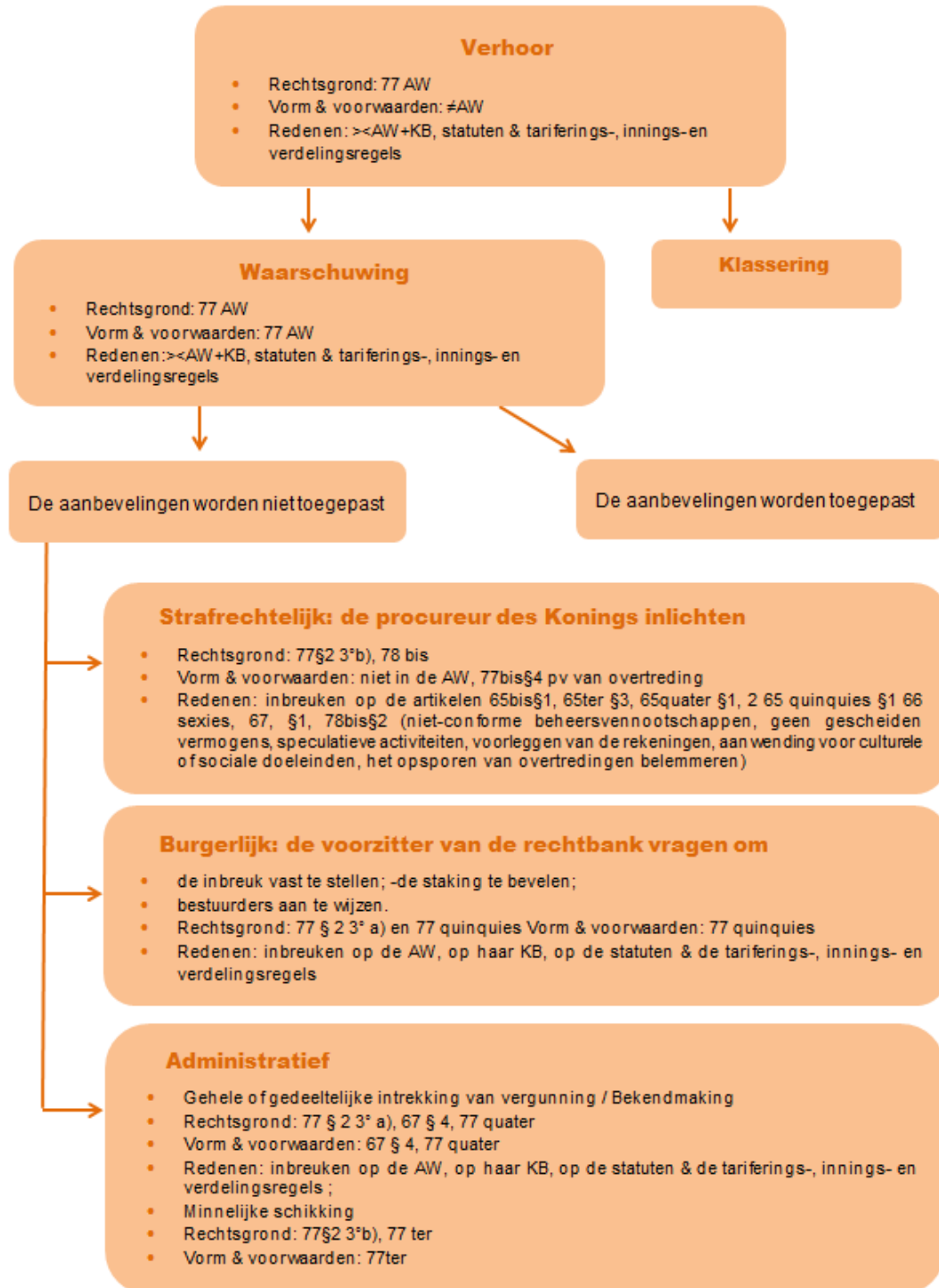
De actiemiddelen van de Controledienst in geval van tekortkomingen of inbreuken op de wet betreffende het auteursrecht en de naburige rechten werden aanzienlijk gewijzigd en versterkt door de wet van 10 december 2009.

Het gevolg van die wijzigingen is geweest dat de werkmethodes meer en meer die van een inspectiedienst in de gebruikelijke zin van het woord zijn gaan benaderen.

De Controledienst stelt twee soorten onwettigheden vast: de tekortkomingen, die een burgerlijk karakter hebben, en de inbreuken, die een strafrechtelijk karakter hebben.

In de loop van 2011 werd van start gegaan met de eerste procedures volgens de nieuwe wet.

Het schema van de te volgen procedure dat hierna wordt weergegeven, visualiseert de verschillende etappes van de procedure.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

4.2.7. De procedures bij tekortkoming en bij inbreuk waarin de wet van 10 december 2009 voorziet – de praktijk

De in 2013 gevoerde procedures worden hierna beschreven.

Niet-uitkeerbare rechten

Een lopende procedure betreft de toepassing van artikel 69 van de AW door een beheersvennootschap.

Artikel 69 bepaalt: “De sommen die worden geïnd en waarvan met zekerheid blijkt dat ze niet kunnen worden toegewezen, worden [...] verdeeld onder de rechthebbenden van de betrokken categorie.”

Dat artikel is van toepassing wanneer een beheersvennootschap er niet in slaagt de rechthebbende te identificeren aan wie ze de geïnde sommen moet betalen. Het dwingende karakter van die bepaling vloeit voort uit de aard zelf ervan.

Naar aanleiding van een wijziging van de interne regels van een beheersvennootschap zijn de rechten onverdeelbaar geworden na een kortere termijn dan voorheen. Die rechten waren dus heel wat aanzienlijker op het moment van de inwerkingtreding van het nieuwe systeem.

De “bonus” die zo werd gegenereerd, werd gedeeltelijk gebruikt om het aanvullend pensioen te financieren dat de bestuurders zich hebben toegekend voor een aanzienlijk bedrag, en gedeeltelijk om het hoofd te bieden aan toekomstige verliezen.

Over die aanwending werd beslist door de Raad van Bestuur. Er werd hierover gediscussieerd en ze werd goedgekeurd door de algemene vergadering die behoorlijk was ingelicht door de revisor die de rekeningen heeft goedgekeurd, waarbij hij een voorbehoud heeft geformuleerd in een speciaal verslag.

Al die elementen werden openbaar gemaakt door de beheersvennootschap in kwestie.

De Controledienst was van mening dat fondsen die een dergelijke bestemming hebben gekregen, niet konden worden beschouwd als zijnde “verdeeld onder de rechthebbenden van de betrokken categorie” in de zin van artikel 69 AW.

Wat de eigenlijke procedure bij tekortkoming betreft, zijn de markante feiten het proces-verbaal van verhoor van 31 mei 2011, de waarschuwingsbrief van 3 juni 2011, de notificatie van de grieven op 21 juni 2012 en het verhoor van 26 juli 2012.

De waarschuwing verzocht de beheersvennootschap om de vastgestelde tekortkoming te verhelpen uiterlijk tegen 31 december 2011 en om ten laatste in september 2011 verslag uit te brengen over de maatregelen die ze plande te nemen.

De Controledienst heeft vastgesteld dat de tekortkoming op 31 december 2011 niet verholpen was.

De kennisgeving van de grieven kwam er op 21 juni 2012. De betrokken beheersvennootschap beschikte over een termijn van 2 maanden om kennis te nemen van het dossier en haar argumenten aan te brengen. Daartoe werd een verhoor georganiseerd op 26 juli 2012. Naar aanleiding van dat verhoor werd een bijkomende termijn toegekend tot 21 september 2012 om de beheersvennootschap de kans te geven om eventuele bijkomende bijdragen aan te brengen vooraleer over te gaan naar het volgende stadium van de procedure. Het was echter niet mogelijk om onmiddellijk over te gaan naar het volgende stadium van de procedure, omdat de beheersvennootschap in kwestie op 5 september 2012 een vordering in kort geding heeft ingesteld en op 14 september 2012 een vordering ten gronde. De beslissing in kort geding van 26 oktober 2012 heeft de procedure van administratieve sanctie opgeschort tot in eerste instantie de beslissing volgt van de rechter ten gronde. De rechtbank van eerste aanleg van Brussel heeft bij vonnis van 26 april 2013 beslist dat artikel 69 AW op zich de beheersvennootschap niet verbiedt om afhoudingen te doen, maar uitsluitend het verdelingscriterium bepaalt voor de niet-toewijsbare sommen, al dan niet na een eventuele afhouding. De afhouding door (de beheersvennootschap) op de niet-toewijsbare sommen om indirecte lasten te dekken (emeritaat en verlies van commissies), is volgens de rechtbank niet in strijd met artikel 69 AW.

Op 28 juni 2013 heeft de Belgische Staat twee beroepen ingesteld tegen de voornoemde uitspraken van 26 oktober 2012 en 26 april 2013. De beroepen hebben betrekking op de bevoegdheid van de rechtbanken van de rechterlijke orde alsook op de gegrondheid van de genomen beslissingen. Het Hof van Beroep zal in september 2014 uitspraak doen.

Heffing bij de Internet Access Providers

In 2013 werd de waarschuwingsprocedure voortgezet ten opzichte van een beheersvennootschap welke een tarief heeft uitgevaardigd waarbij ze een auteursrechtelijke vergoeding vordert bij de internetproviders voor wat betreft het aanbieden van toegang tot haar repertoire op het internet.

De beheersvennootschap had zowel een gerechtelijke procedure ten gronde als een procedure in kortgeding ingesteld tegen deze waarschuwingsprocedure. In kortgeding sprak de rechter op 26 oktober 2012 uit dat de waarschuwingsprocedure in dit dossier niet geschorst moet worden, gelet op het feit dat er geen sprake is van een spoedeisend karakter. Bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg (4^e kamer) te Brussel d.d. 26 april 2013 oordeelde de rechter dat de Controledienst wel degelijk bevoegd is om het tarief te beoordelen naar haar wettelijkheid. Een belangrijk uittreksel van dit vonnis staat hieronder opgenomen:

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

“Het is de taak van de Controledienst om “toezicht uit te oefenen op de toepassing van deze wet (AW) ... (artikel 76, §1, AW). De controle op de juiste interpretatie van het begrip “mededeling aan het publiek” ... valt wel degelijk onder de taak van de Controledienst zoals gedefinieerd in het voormelde artikel 76, §1. Bovendien voorziet artikel 65ter, §1 AW uit-drukkelijk in de verplichting voor de beheersvennootschap om de rechten waarvoor zij verantwoordelijk is billijk en niet-discriminatoir te beheren. De Controledienst is dus bevoegd om te oordelen over de naleving door [de beheersvennootschap] van haar verplichting inzake goed beheer, wat met name de naleving inhoudt van de nationale of Europese wet. ... [...] meent onterecht dat de Belgische staat er niet van uit kan gaan dat de tekortkoming vaststaat zolang een rechtbank geen uitspraak heeft gedaan in het kader van een gerechtelijke procedure tussen [de beheersvennootschap] en [de bestemmingen van het tarief]. Het is namelijk net de bedoeling van de administratieve sanctieprocedure dat de administratie een inbreuk op de AW kan vaststellen. Tevens kan de Controledienst nagaan of de beheersvennootschap haar verplichting tot goed beheer respecteert ten opzichte van de Nationale en Europese regelgeving. De Controledienst ging haar controlebevoegdheid niet te buiten bij het nagaan van de wettelijkheid van het tarief.” (vrije vertaling)

Daar de waarschuwingsprocedure kon worden verdergezet, werd het dossier overgemaakt aan de minister voor het al of niet toepassen van een sanctie op de vastgestelde tekortkoming. Uiteindelijk opteerde de minister ervoor om een vordering tot staking in te stellen tegen het tarief van de internetproviders en dit bij dagvaarding d.d. 16 oktober 2013. Enkele internetproviders zijn in deze procedure vrijwillig tussengekomen. In een eerste fase moest de rechter zich over de procedurele regels uitspreken en zo nagaan of de Controledienst gerechtigd was om een vordering tot staking in te stellen op grond van art. 77quinquies van de Auteurswet. Tevens moest de rechter zich uitspreken over een al of niet verbondenheid van deze gerechtelijke procedure met deze die loopt tussen de beheersvennootschap en enkele internetproviders. In 2014 zal de zitting voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel plaatsvinden.

Retroactieve inning

Op 22 oktober 2013 werden twee beheersvennootschappen uitgenodigd voor het afleggen van een verhoor. Dit verhoor handelde over de betalingsverzoeken die deze beheersvennootschappen versturen naar gebruikers van beschermde werken, waarbij het betalingsverzoek niet enkel slaat op het huidige gebruik van de beschermde werken, maar waar eveneens voor een voorafgaande periode tot vijf jaar of meer een vergoeding wordt gevorderd. De Controledienst heeft in verschillende dossiers vastgesteld dat hiertoe automatisch werd overgegaan, zonder dat de beheersvennootschappen in kwestie over afdoende bewijzen beschikten om de retroactieve inning te verantwoorden.

De beheersvennootschappen werden uitgenodigd om hierover meer uitleg te geven. De Controledienst zal in 2014 het onderzoek verder voeren en zal oordelen of er uiteindelijk sprake is van een vastgestelde tekortkoming waardoor de procedure vervat in art. 77 van de Auteurswet kan worden toegepast.

Laattijdige verdeling van rechten

In 2013 is de aandacht van de Controledienst uitgegaan naar de bijzonder laattijdige verdelingen door een beheersvennootschap voor een welbepaald soort rechten.

Artikel 77 van de Auteurswet verplicht de Controledienst de beheersvennootschap in kwestie te horen alvorens een tekortkoming vast te stellen.

De Controledienst heeft dat verhoor op 19 december 2013 gehouden. Daarbij werd aan de beheersvennootschap gevraagd om de financiële gegevens bij te werken betreffende de inningen en verdelingen in kwestie, alsook betreffende de opgebouwde reserves en de gegenereerde financiële opbrengsten. Er werd ook naar verklaringen gevraagd over de verdelingen die a priori onvoldoende geacht werden. De bedoeling van de Controledienst was om de aandacht te vestigen op de verhouding tussen de inningen en de verdelingen over een bepaalde periode en voor een bepaald soort rechten.

Op basis van dat verhoor en de overgemaakte documenten zal de Controledienst in 2014 bepalen of de vastgestelde feiten een tekortkoming kunnen uitmaken in de zin van artikel 77 van de Auteurswet. De Controledienst zal dan hiervoor de nodige maatregelen treffen.

Rechtenvrije werken

Op 22 oktober 2013 heeft de Controledienst een hoorzitting gehouden over de kwestie van de inning van vergoedingen voor de publieke opvoering van rechtenvrije werken in het kader van bepaalde wettelijke licenties. Die kwestie werd ook behandeld in meerdere parlementaire vragen, meer bepaald in 2012 in de vragen 9485, 9760, 9776, 9814 en 11.165 in de Kamer. In het Europees Parlement waren dit de vragen E-1797/2008 en E-003987/2012 uit 2008 en 2012. De analyse door de Controledienst van de argumenten die op 22 oktober 2013 werden aangebracht, was op 31 december 2013 nog lopende.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

4.3. Behandeling van vragen om inlichtingen, klachten en parlementaire vragen

4.3.1. Meldingen

Overeenkomstig art. 76 van de auteurswet bestaat de taak van de Controledienst erin erop toe te zien dat de beheersvennootschappen de auteurswet en de uitvoeringsbesluiten ervan naleven alsook toezicht te houden op de toepassing van hun statuten en hun regels van tarifiering, inning en verdeling. Gebruikers, rechthebbenden en derden kunnen een klacht indienen tegen een vennootschap voor het beheer van auteursrechten bij de Algemene Directie Economische Inspectie, Controledienst beheersvennootschappen van auteursrechten en naburige rechten, wanneer de handelingen van een beheersvennootschap niet overeenstemmen met haar wettelijke, contractuele of statutaire verplichtingen. Daarnaast is de Controledienst eveneens in de mogelijkheid om zelf een algemeen onderzoek uit te voeren naar de praktijken van de beheersvennootschappen.

De klachten kunnen verstuurd worden:

- per e-mail: eco.inspec.fo@economie.fgov.be
- per elektronisch formulier: http://economie.fgov.be/nl/geschillen/klachten/waar_hoe_klacht_indienen/online_klacht
- per post:
FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Economische Inspectie
Controledienst Beheersvennootschappen
Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel

In 2013 werden er bij de Controledienst 33 klachten ingediend¹⁸. Deze klachten werden voornamelijk ingesteld door particulieren/gebruikers tegen een of meerdere beheersvennootschap/pen. Ten opzichte van 2012 is dit een daling van het aantal klachten met 13.

¹⁸ Het aantal ingediende klachten is een van de indicatoren voor de Controledienst voor de uitoefening van haar taken. Het aantal klachten is niet noodzakelijk een weergave van de situatie in de sector.

De Controledienst heeft deze klachten aan een analyse onderworpen. Binnen haar wettelijke bevoegdheid heeft ze onderzocht of de betrokken beheersvennootschappen handelingen stelden die niet verenigbaar kunnen worden gesteld met de auteurswet, de uitvoeringsbesluiten ervan, met de statuten, de tarifierings-, innings- of verdelingsregels van de beheersvennootschap in kwestie. In de regel worden deze klachten binnen een termijn van twee maanden afgehandeld. Gelet op de complexiteit van sommige dossiers kan een snelle afhandeling niet worden bereikt in alle dossiers.

Door de Controledienst werden in 2013 36 klachten afgehandeld. 32 van deze klachten handelden over een of meerdere beheersvennootschappen.

Een meerderheid van deze klachten had betrekking op de billijke vergoeding. Daarnaast had een groot aandeel van de klachten de beheersvennootschap SABAM als voorwerp.

Tabel 12. Overzicht van de verschillende klachten per beheersvennootschap

Beheersvennootschap	Ingediende klachten 2013, door:		Afgesloten klachten	Gegronde klachten
	gebruikers	rechthebbenden		
PlayRight	17	1	20	9
SABAM	9	2	11	6
SACD/Scam	0	1	2	0
Semu	1	0	1	0
Simim	20	0	18	9

Bron: FOD Economie, AD Economische inspectie.

Uit tabel 12 volgt dat bij de Controledienst in 2013 voor de beheersvennootschappen PlayRight, SABAM, SACD/Scam, Semu en Simim een of meerdere klachten werd ingediend.

De meeste klachten worden ingediend door de gebruikers van auteursrechtelijk beschermde werken. Slechts een minderheid van de klachten wordt door de rechthebbenden zelf ingesteld.

De meeste klachten die door gebruikers worden ingediend, handelen over de betwisting van de auteursrechtelijke vergoeding die ze verschuldigd zijn door het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal. Het merendeel van deze klachten moet als ongegrond worden beschouwd.

De rechthebbenden klaagden o.a. over het feit dat de beheersvennootschap die haar rechten beheert niet optrad tegen het onrechtmatig gebruik van haar repertoire. Eveneens klaagden enkele rechthebbenden over de niet-betaling of de laattijdige betaling van hun auteursrechten of naburige rechten.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Wat betreft de inning van de billijke vergoeding werden de klachten hierover opgenomen onder de klachten van de beheersvennootschappen Simim en PlayRight. Deze beheersvennootschappen staan namelijk in voor de inning van de billijke vergoeding. De overgrote meerderheid van de klachten die tegen deze beheersvennootschappen werden ingediend, hebben betrekking op de billijke vergoeding. In totaal gaat het over zeventien klachten aangaande de billijke vergoeding die in 2013 werden ingediend. Dat betekent dat in de voorgaande tabel 17 klachten tweemaal werden geteld. Die situatie vloeit voort uit het feit dat de klachten tegen de billijke vergoeding gericht zijn tegen twee beheersvennootschappen en dat artikel 76, §6 AW bepaalt dat de klachten per beheersvennootschap moeten worden vermeld.

Eveneens werden in de overzichtstabel klachten opgenomen waarbij zowel SABAM als Simim als betrokken beheersvennootschappen optraden. Die klachten hadden betrekking op Unisono, meer bepaald het tarief dat zij innen voor het afspelen van muziek op de werkvloer. In totaal werden er in 2013 twee klachten hierover afgesloten. Deze twee klachten worden eveneens dubbel geteld, om dezelfde redenen als die bij de billijke vergoeding.

In een verder hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van enkele van de door de Controledienst gegrond verklaarde klachten.

4.3.2. Inlichtingsaanvragen

In 2013 ontving de Controledienst 44 inlichtingsaanvragen. Het ging hierbij in de meeste gevallen om inlichtingsaanvragen van gebruikers van auteursrechtelijk beschermde werken die meer informatie wensten te verkrijgen over de modaliteiten van gebruik van beschermde werken, de van toepassing zijnde regelgeving, enz.

Slechts enkele inlichtingsaanvragen werden ingediend door auteurs met als voorwerp hoe ze zich moesten aansluiten bij een beheersvennootschap.

Tabel 13. Aantal inlichtingsaanvragen per beheersvennootschap

Beheersvennootschap	Aantal inlichtingsaanvragen 2013
SABAM	19
Simim	15
PlayRight	14
ASSUCOPIE	1
Copiepresse	1
Reprobél	2
Librius	2

Bron: FOD Economie, AD Economische Inspectie.

Op de website van de FOD Economie is er een rubriek met veelgestelde vragen opgericht. Er wordt hierbij een antwoord gegeven op de meest terugkerende vragen vanwege gebruikers van auteursrechtelijk beschermde werken of vanwege auteurs/rechthebbenden.

De FAQ is terug te vinden op volgende link:

http://economie.fgov.be/nl/ondernemingen/Intellectuele_Eigendom/auteursrecht/faq/#.U7Em-vl_uSQ

De inlichtingsaanvragen handelden onder andere over de vraag wat de verplichtingen zijn bij het gebruik van bepaalde auteursrechtelijk beschermde werken, vragen in verband met de laattijdige aangifte van een evenement, op welke manier men uit een beheersvennootschap kan treden, vragen in verband met een ontvangen factuur vanwege een beheersvennootschap en de berekeningsgrondslag van de verschuldigde rechten, het statuut van de erkende agent, vragen in verband met een retroactieve inning door beheersvennootschappen.

Twaalf inlichtingsaanvragen die behandeld werden door de Controledienst hadden geen beheersvennootschap als voorwerp. Het betrof onder andere vragen over het ontvangen van een betalingsverzoek vanwege het fotoagentschap Getty Images, over informatie om een beheersvennootschap op te richten, over de auteursrechtelijke bescherming bij het nemen van een foto van een schilderij, over de onrechtmatige commercialisatie van een muziekwerk, alsook vragen over de wettelijke bepalingen van toepassing op de beheersvennootschappen.

4.3.3. Parlementaire vragen

In 2013 werden er door de Controledienst zes parlementaire vragen behandeld die onder zijn bevoegdheden vielen.

De antwoorden op deze parlementaire vragen zijn terug te vinden op de websites van de Kamer (www.dekamer.be) of op die van de Senaat (www.senate.be).

In 2013 werden er vragen gesteld over de berekeningswijze van tarieven. Over het arrest Del Corso (C-135/10) dat door het Hof van Justitie op 15 maart 2012 werd uitgesproken werd eveneens een parlementaire vraag gesteld.

Een parlementaire vraag handelde over het maken van digitale kopieën van auteursrechtelijke beschermde werken (met name krantenartikelen) en de hieraan gekoppelde auteursrechtelijke vergoeding.

Twee parlementaire vragen handelden over de middelen in eigen beheer van alle beheersvennootschappen. Hierbij werd een overzicht gegeven van de door de beheersvennootschappen geïnde auteursrechten, de al verdeelde auteursrechten en de nog

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

te verdelen auteursrechten. Er werd een overzicht gegeven per beheersvennootschap en voor verschillende perioden.

Tot slot werd er een parlementaire vraag gesteld over het tarief van internetproviders en de stand van zaken van de gerechtelijke en de administratieve procedures welke hier het voorwerp van zijn.

4.4. Acties op eigen initiatief

De Controledienst heeft op eigen initiatief de inningen en verdelingen bij de beheersvennootschappen onderzocht.

4.4.1. Controle van de inningen

Elk jaar analyseert de Controledienst de aangiftes die uiterlijk op 31 juli van ieder jaar worden ontvangen van de beheersvennootschappen overeenkomstig artikel 76bis van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten en overeenkomstig het koninklijk besluit van 5 december 2011 betreffende de financiering van het toezicht op de vennootschappen voor het beheer van de auteursrechten en de naburige rechten (BS 20 januari 2012).

Om de inhoud van de aangifte na te kunnen kijken, vraagt de Controledienst aan de beheersvennootschappen om als bijlage bij hun aangifte een kopie te bezorgen van de documenten op basis waarvan de berekeningsgrondslag voor de bijdrage aan de financiering van het toezicht werd vastgesteld. Die berekeningsgrondslag is samengesteld uit de auteursrechten en de naburige rechten geïnd op het nationaal grondgebied, alsook uit de auteursrechten en naburige rechten geïnd in het buitenland voor rekening van personen die op het nationaal grondgebied wonen.

De schriftelijke verklaringen, die weliswaar nuttig zijn, volstaan op zich niet en de bewijsstukken moeten absoluut worden opgestuurd. Er wordt uitdrukkelijk aan de beheersvennootschappen gevraagd om de balans van de algemene rekeningen voor en na bestemming van het resultaat bij te voegen. Aanvankelijk werd die vraag niet altijd gerespecteerd, zodat de Controledienst er bij sommige beheersvennootschappen opnieuw naar heeft moeten vragen.

De bevestiging van de juistheid van de aangifte door de commissaris blijft optioneel. Bovendien sluit die bevestiging niet uit dat de Controledienst kan vragen om de aangegeven bedragen te staven aan de hand van bewijsstukken.

In 2013 werden bij twaalf beheersvennootschappen controles ter plaatse uitgevoerd. De aangifte van één van die vennootschappen heeft het voorwerp uitgemaakt van een rechtzetting van het totaal aan geïnde rechten. Dat werd naar beneden bijgesteld.

De Controledienst heeft die plaatsbezoeken aangegrepen om de gegevens waarover hij beschikte over de boekingsmethode van de vennootschappen bij te werken.

Verder werden kleinere rekenfouten vastgesteld. Ze hadden geen enkele invloed op de bepaling van de berekeningsgrondslag, maar werden aan grondig onderzoek onderworpen.

Voor het overige verwijzen we de lezer naar punt 2.2 dat gewijd is aan de financiële gegevens van de vennootschappen voor het beheer van de rechten.

4.4.2. Controle van de verdelingen

Sinds 2008 is een algemene controle van de verdelingen ingevoerd via het 'Aangifteformulier van de geïnde en verdeelde rechten'. Aan de beheersvennootschappen wordt gevraagd de door hen verdeelde rechten (d.w.z. toegekend en betaald) te staven, met name aan de hand van de balans van de algemene rekeningen.

Op dat vlak voert de Controledienst een eerste analyse van de verstrekte bewijsstukken en van het aangegeven bedrag uit. In 2013 heeft de Controledienst de plaatsbezoeken (zie punt 4.2.1) aangegrepen om bepaalde vragen betreffende de verdelingen uit te diepen.

Naar aanleiding van die controle werden vijf aangiftes gecorrigeerd. Het totaal aan verdeelde rechten werd voor vier beheersvennootschappen naar boven bijgesteld, en naar beneden voor de vijfde.

De Controledienst heeft ook verschillende vragen gesteld aan de beheersvennootschappen buiten het kader van een plaatsbezoek. In bepaalde gevallen werden kleinere fouten ontdekt, die geen correctie van het totaal aan verdeelde rechten tot gevolg hadden.

Tot slot moet worden vermeld dat de controle van de verdelingen van PlayRight verder werd opgevolgd. De Controledienst heeft de voorstelling bijgewoond van het nieuwe computersysteem voor de verdelingen van PlayRight. Ook Assucopie heeft zijn verdelingssysteem gedetailleerd toegelicht.

Voor het overige verwijzen we de lezer naar punt 2.2 dat gewijd is aan de financiële gegevens van de vennootschappen voor het beheer van de rechten.

4.4.3. Publicatie van de tarieven

Eind 2012 heeft de Controledienst een brief gestuurd naar alle beheersvennootschappen om hen te herinneren aan hun wettelijke verplichting over de publicatie van de tarifierings- en inningsregels. Tegelijkertijd werd een algemene controle aangekondigd op de naleving van die verplichtingen, die zou plaatsvinden in de loop van 2013.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Artikel 66, § 1, lid 2 van de Auteurswet bepaalt namelijk het volgende: “De beheersvennootschappen beschikken steeds over een bijgewerkte en gecoördineerde versie van hun regels van tarifiering, inning en verdeling van de rechten. De bijgewerkte en gecoördineerde versie van hun regels van tarifiering en inning worden bekendgemaakt op de website van de beheersvennootschap binnen een maand na hun laatste bijwerking.”

Dat algemeen onderzoek werd in 2013 gevoerd en heeft geleid tot de volgende conclusies. Over het algemeen wordt deze verplichting nagekomen door de beheersvennootschappen. De Controledienst heeft zeven beheersvennootschappen laten weten dat er een nalatigheid was vastgesteld met betrekking tot die verplichting en heeft die vennootschappen verzocht om de tarieven in kwestie op hun website te publiceren binnen de maand volgend op de brief die hen werd toegestuurd. De betrokken beheersvennootschappen hebben de publicatie uitgevoerd.

De Controledienst heeft in de loop van 2013 niet onderzocht of de tarieven gepubliceerd op de websites van de beheersvennootschappen allemaal voldeden aan de vereisten van billijkheid en niet-discriminatie zoals bedoeld in artikel 65ter, § 1, van de Auteurswet.

4.4.4. Controle rapporten commissaris-revisor

Jaarlijks dienen de beheersvennootschappen de verslagen vanwege de commissaris-revisor te bezorgen over art. 69 van de Auteurswet en art. 70,5° van de Auteurswet.

Bij twee beheersvennootschappen had de Controledienst specifieke vragen over deze verslagen, meer specifiek over het verslag art. 69 van de Auteurswet.

Bij een van de beheersvennootschappen vermeldde op het verslag van de commissaris-revisor dat er geen bedragen met betrekking tot art. 69 van de Auteurswet werden verdeeld. Uit het jaarverslag van de beheersvennootschap bleek echter dat er een bedrag van niet-toewijsbare rechten voor wat betreft de jaren 1997-2003 in verdeling moest worden gebracht. Op de Algemene Vergadering werd op voorstel van de Raad van Bestuur hieraan een bestemming gegeven. De Controledienst stelde echter vast dat het hierbij om bedragen ging die onder art. 69 van de Auteurswet vielen, waardoor de beheersvennootschap niet vrij was in de bestemming van deze sommen. Zo moet men deze sommen verdelen onder de rechthebbenden van dezelfde categorie. De beheersvennootschap werd verzocht om de verdeling correct toe te passen.

Bij een andere beheersvennootschap werd er een verschil geconstateerd tussen het verslag van de commissaris-revisor en het aangifteformulier dat de beheersvennootschap ingevuld aan de Controledienst bezorgde. In het verslag art. 69 van de Auteurswet werd er aangehaald dat er geen bedragen werden aangewend, terwijl in het aangifteformulier aangehaald werd dat hiervoor wel een bedrag werd aangewend.

Tot slot is gebleken dat een fout bij het invullen van het aangifteformulier ertoe heeft geleid dat in 2012 geen enkel definitief niet-toewijsbaar bedrag werd verdeeld onder de rechthebbenden.

4.5. Overzicht van de gegronde klachten per beheerverenootschap

Zoals blijkt uit de tabel 11 onder punt 4.3.1 achtte de Controledienst zes van de tegen SABAM ingediende klachten gegrond waaronder twee klachten omtrent Unisono. Acht klachten waren gegrond met de billijke vergoeding als voorwerp.

De Controledienst kan volgend overzicht geven van enkele van de klachten welke gegrond werden verklaard.

4.5.1. De billijke vergoeding (Simim en PlayRight)

De Controledienst ontving verschillende klachten over een betalingsverzoek voor de billijke vergoeding waarbij een retroactieve inning werd toegepast. Overeenkomstig art. 2277 van het Burgerlijk Wetboek kan de billijke vergoeding tot vijf jaar terug worden gevorderd. Er kan echter geen automatisch betalingsverzoek worden ingesteld dat vijf jaar teruggaat in de tijd. Zo moeten Simim en PlayRight aantonen dat er gedurende de periode van vijf jaar daadwerkelijk opgenomen muziek in een publieke ruimte werd afgespeeld. Indien ze dit niet kunnen aantonen, zijn ze niet in de mogelijkheid om hiervoor een billijke vergoeding te vorderen.

De Controledienst ontving een klacht waarbij een uitbater een betalingsverzoek ontving voor de jaren 2000 tot 2005. Er vond tijdens deze periode echter geen uitbating plaats. Weliswaar ontving de uitbater aanmaningen tot betaling hiervoor. Uiteindelijk werden deze geannuleerd. Voor de periode 2006 tot 2009 was de uitbater wel gehouden om deze te voldoen, daar er toen een uitbating plaatsvond en er opgenomen muziek werd afgespeeld.

Een persoon ontving betalingsverzoeken vanwege de billijke vergoeding over verschillende jaargangen terwijl hij voor deze jaren al een betaling had verricht. Na contactopname met de billijke vergoeding werd dit aangepast en moest de uitbater geen betalingsverzoeken meer voldoen.

Een organisator van een evenement deed hiervan tijdig aangifte bij de billijke vergoeding. Op de dag van het evenement kreeg de organisator een controleur van de billijke vergoeding over de vloer. Deze stelde dat het evenement foutief werd aangegeven. Na nazicht van het aangifteformulier bleek dat er wel degelijk werd aangegeven dat het een betalend evenement was. Enige tijd later ontving de organisator een betalings-

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

verzoek met aanmaningskosten vanwege laattijdige aangifte. Zij had echter geen betalingsverzoeken ontvangen. De billijke vergoeding stelde dat deze per e-mail waren verstuurd, echter daar de organisator uitdrukkelijk aangaf dat verdere documenten vanwege de billijke vergoeding per post moesten worden verstuurd, kwalificeerde de Controledienst de klacht als gegrond. De billijke vergoeding rekende enkel de kosten van het evenement aan en liet de aanmaningskosten vallen.

Een uitbater van een winkel ontving een betalingsverzoek van de billijke vergoeding, terwijl er geen opgenomen muziek werd afgespeeld in de winkel. Op die manier was de billijke vergoeding niet gerechtigd om een betalingsverzoek te vorderen. Na contactopname met de billijke vergoeding werd het betalingsverzoek geannuleerd.

4.5.2. SABAM

De Controledienst ontving een klacht over het toepassen van de tarieven voor een evenement. Er werd hierbij een verkeerde toepassing gemaakt op het verschuldigde tarief.

Een gebruiker ontving een betalingsverzoek voor zijn uitbating, terwijl het betalingsverzoek ook een betaling vroeg voor de periode dat de uitbating niet open was. SABAM werd gecontacteerd en paste dit direct aan. De uitbater moest slechts betalen voor de periode vanaf de opening van de uitbating.

4.5.3. Unisono (SABAM en Simim)

Unisono is het tarief dat door de beheersvennootschappen SABAM en Simim wordt geïnd voor het afspelen van muziek op de werkvloer.

Een onderneming ontving twee betalingsverzoeken vanwege UNISONO. Deze werden haar verstuurd op basis van de sociale balans. Het betrof echter een onderneming waar slechts twee personen op kantoor werkten. De overige werknemers werkten buiten de onderneming, met name aan het spoorwegennetwerk. De Controledienst was van oordeel dat er geen sprake kon zijn van een gerechtigde inning op grond van Unisono, daar het muziekgebruik onder art. 22, §1, 3° en art. 46, 3° van de Auteurswet viel, met name de kosteloze privé-uitvoering in familiekring daar de werknemers die buiten de onderneming werkten nooit op het kantoor aanwezig waren.

Tevens ontving de Controledienst een klacht van een onderneming die een tarief moest betalen voor haar werknemers. De onderneming bestond voor het overgrote deel uit buschauffeurs, die niet op het kantoor aanwezig waren. Na contactopname met SABAM en SIMIM werd de vergoeding aangepast op basis van het aantal werknemers minus het aantal vervoersvergunningen.

4.6. Resultaten van de acties van de Controledienst

Dit jaarverslag brengt verslag uit over het resultaat van de acties van de Controledienst. Die acties worden zowel a priori (advies over de ontwerpen van interne regels) als a posteriori gesteld (acties naar aanleiding van handelingen van de beheersvennootschappen), en zowel repressief (procedure bij tekortkoming of bij inbreuk) als preventief (informatie, overleg, advies).

Het doel van die acties is ervoor te zorgen dat de beheersvennootschappen de reglementering naleven. Die reglementering wil creaties aanmoedigen, door auteurs op adequate wijze te vergoeden, zonder dat de schuldenaars van rechten ten onrechte worden aangesproken, en zonder dat de toegang tot de creatie onnodig wordt belemmerd.

De controle die wordt uitgeoefend op de beheersvennootschappen kan de geloofwaardigheid van de acties van de beheersvennootschappen versterken, en dus de geloofwaardigheid van het systeem van de auteursrechten en de naburige rechten. Dat is een belangrijk element, aangezien de legitimiteit van dat systeem regelmatig ter discussie staat.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

5. Thematisch hoofdstuk: Auteursrecht en naburige rechten in het kader van de omroep

5.1. Inleiding

De kwestie van het auteursrecht en de naburige rechten in verband met de televisie- en radio-uitzending van werken maakt het voorwerp uit van het thematisch hoofdstuk van het jaarverslag 2013 van de Controledienst.

Er is namelijk gebleken dat er op dat vlak nog heel wat grijze zones en zelfs conflicten bestaan. De aandacht moet met name op de volgende elementen worden gevestigd:

- De voornaamste actoren van de waardeketen liggen sinds meer dan 30 jaar met elkaar in conflict voor de rechtbanken;
- Het blijkt extreem moeilijk te zijn om te weten te komen wie hoeveel aan wie betaalt en waarom, en dat maakt de controle op niet-discriminatie door zowel de betrokken actoren (in het bijzonder de nieuwe spelers) als door de publieke overheden er niet makkelijker op;
- De opkomst van nieuwe technologieën (digitale tv, directe injectie, VOD, ...) en van nieuwe contractuele praktijken (ARI-contracten, All Rights Included) wijzigt de situatie grondig, zowel op economisch als op juridisch vlak;
- De mededingingsautoriteiten, de media- en de telecomregulators hebben een impact op de auteursrechten.

De nog bestaande grijze zones wegwerken past goed in het kader van de doelstelling die door de wetgever werd vastgelegd en die bepaalt dat het jaarverslag van de Controledienst “een getrouw beeld van de sector van het collectief beheer” moet geven.

De Controledienst heeft snel vastgesteld dat het moeilijk was om een coherent en volledig beeld van de sector te krijgen, aangezien de bevoegdheden van de dienst beperkt zijn tot de beheersvennootschappen. Hij heeft zijn informatie dan ook aangevuld door middel van contacten met de media- en de telecomregulators en met de belangrijkste spelers van de waardeketen (beheersvennootschappen, televisie- en radio-omroeporganisaties, kabelmaatschappijen en Belgacom TV).

Naast de interne vergaderingen bij de Economische Inspectie heeft de Controledienst in de loop van 2013 28 personen ontmoet van 17 instellingen tijdens 18 vergaderingen (ten gevolge van verschuivingen hebben twee vergaderingen begin 2014 plaatsgehad).

Er waren ontmoetingen met de volgende instellingen: SACD/Scam, SABAM, AGICOA, Belgacom, Telenet, Tecteo, VRT, SBS, Medialaan, RTL, RTBF, BIPT, Mededingingsautoriteit en Dienst voor de Mededinging, VRM, CSA.

Het thematisch hoofdstuk geeft een voorstelling van de actoren van de waardeketen en van de juridische relaties tussen deze actoren, gaat in op recente rechtspraak in de sector en op economische relaties tussen de actoren en bevat conclusies.

5.2. De actoren

Naast de auteurs en de uitvoerende kunstenaars, worden de voornaamste actoren waarop dit thematisch hoofdstuk betrekking heeft, hierna voorgesteld.

5.2.1. De producenten

Het Verdrag van Rome definieert het begrip 'producent van fonogrammen' als 'de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die de klanken van een uitvoering of andere klanken voor het eerst vastlegt'¹⁹. De rechtspraak stelt dan weer dat het gaat om de persoon die de verantwoordelijkheid draagt voor de financiële en technische aspecten van de vastlegging, ook al doet hij een beroep op derden voor materiële bijdragen²⁰ (vrije vertaling).

De producent van de eerste vastleggingen van films wordt in die teksten niet gedefinieerd. Men is het er echter over eens dat dit begrip kan worden begrepen als de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die verantwoordelijk is voor de financiering en de vastlegging van de film, zodat die tot een goed einde wordt gebracht²¹ (vrije vertaling). We willen hier ook opmerken dat het begrip 'film' ruimer is dan het begrip 'audiovisueel werk', wat gevolgen heeft voor de aan de producent toegekende rechten. Over het algemeen dragen de producenten hun rechten niet rechtstreeks over aan de radio-omroepen of aan de andere exploitanten (zalen, ...), maar gaan ze via een distributeur of een internationale verkoper.

19 Artikel 3, c) van het Verdrag van Rome van 26 oktober 1961 inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties

20 F. DE VISSCHER en B. MICHAUX, Précis du droit d'auteur et des droits voisins, Bruylant, Brussel, 2000, nr. 356-357.

21 Zie met name Doc. Kamer, nr. 473/33, 91-92 (B.Z.), p. 181; F. DE VISSCHER en B. MICHAUX, nr. 445.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Wat het audiovisuele betreft, wijzen we ten slotte op het begrip ‘van de omroeporganisaties onafhankelijke producent’. Dat begrip vloeit voort uit de Europese regelgeving²², omgezet in België door de communautaire decreten over de audiovisuele mediadiensten²³, die de contouren van de definitie van het begrip aangeven²⁴, voornamelijk in verband met de onafhankelijkheid waarvan dat soort producenten blijkt moet geven ten aanzien van uitgevers van diensten. Er worden ook eisen gesteld over de onderscheiden rechtspersoonlijkheid, de beperkte deelname in het kapitaal van een uitgever van diensten, en de samenstelling van het eigen kapitaal.

Om het verkeer van Europese werken te bevorderen, bepaalt de Europese regelgeving dat de omroeporganisaties minstens 10 % van hun zendtijd of 10 % van hun programabudget voor die onafhankelijke producties moeten reserveren²⁵.

5.2.2. Omroeporganisaties

De wettelijke en reglementaire teksten bieden slechts weinig hulp bij het definiëren van het begrip ‘omroeporganisatie’.

We kunnen echter verwijzen naar de definitie van ‘uitzending’ in artikel 3, f) van het Verdrag van Rome. Op basis van die bepaling is een uitzending ‘de overdracht langs draadloze weg van klanken of van beelden en klanken voor ontvangst door het publiek’.

Een omroeporganisatie in de ruime zin kan dus worden gedefinieerd als de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die de verantwoordelijkheid op zich neemt en, desgevallend, de financiering van het uitzenden (vrije vertaling)²⁶.

22 Richtlijn 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2010 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn audiovisuele mediadiensten), P.B. L95 van 15 april 2010. Deze richtlijn heft richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten op, P.B. L 298 van 17.10.1989, de zogenaamde richtlijn “Televisie zonder grenzen”.

23 Decreet betreffende de radio-omroep en de televisie van 27 maart 2009; Décret coordonné du 26 mars 2009 sur les services de médias audiovisuels; Dekret über die audiovisuellen Mediendienste und die Kinovorstellungen vom 27. Juni 2005.

24 Zie artikel 2, 49° VRM-decreet; artikel 1, 34° Décret CSA.

25 Artikel 17 richtlijn 2010/13/EU.

26 F. DE VISSCHER et B. MICHAUX, op. cit, n° 376.

Meer specifiek is een televisieomroeporganisatie volgens de communautaire wetgeving een aanbieder van mediadiensten die televisie-uitzendingen aanbiedt²⁷.

Het begrip 'televisieomroep' wordt gepreciseerd in considerans 27 van de richtlijn 2010/13/EU; "Tot de televisieomroep behoren op dit moment met name analoge en digitale televisie, live streaming, webcasting en „near-video-on-demand”, terwijl bijvoorbeeld video-on-demand een audiovisuele mediadienst op aanvraag is." Het betreft dus een lineaire audiovisuele mediadienst²⁸.

In België zijn de VRT en de RTBF, de openbare omroeporganisaties, de uitgevers²⁹ van een hele reeks radio- en televisiezenders. De voornaamste private omroeporganisaties die zich specifiek op de Belgische markt richten, zijn SBS, Mediaaan, AB Thématiques SAS en RTL Group. Die ondernemingen zijn aanbieders van een reeks radio- en televisiezenders. Op de Belgische markt zijn ook een aantal buitenlandse openbare en private zenders aanwezig, al zijn ze niet in hoofdzaak op de Belgische luisteraars en televisiekijkers gericht en ontsnappen ze aan de supervisie van de in België bevoegde mediaregulatoren.

Er moet tot slot worden opgemerkt dat de omroeporganisaties ook vaak producent zijn. Om hun producties aan te duiden, hebben we het dan over eigen producties³⁰.

27 Artikel 1, f) van richtlijn 2010/13/EU.

28 De lineaire dienst wordt gedefinieerd door de Belgische communautaire regelgeving. Zie in het bijzonder artikel 2, 21° van het VRM-decreet ("lineaire televisiedienst: een lineaire audiovisuele omroepdienst, dat is een door een omroeporganisatie aangeboden omroepdienst voor het gelijktijdig bekijken van audiovisuele programma's op basis van een programmaschema"), artikel 1, 49° van het Décret CSA ("Un service de médias audiovisuels dont les programmes sont destinés à être reçus simultanément par l'ensemble du public ou une partie de celui-ci au moment décidé par l'éditeur de services de médias audiovisuels sur la base d'une grille de programmes élaborée par lui"), en artikel 2, 25.1. van het Medienratdekret.

29 De uitgever van diensten wordt gedefinieerd als "la personne physique ou morale qui assume la responsabilité éditoriale du choix du contenu du service de médias audiovisuels et qui détermine la manière dont il est organisé" (artikel 1, 16° van het Décret CSA). Zie ook artikel 2, 27° van het VRM-decreet. Deze bepaling vloeit voort uit de communautaire wetgeving (artikel 1, d van richtlijn 2010/13/EU): "aanbieder van mediadiensten: de natuurlijke of rechtspersoon die de redactionele verantwoordelijkheid draagt voor de keuze van de audiovisuele inhoud van de audiovisuele mediadienst en die bepaalt hoe deze wordt georganiseerd."

30 De eigen productie wordt door het Décret CSA (artikel 1, 35°) als volgt gedefinieerd: "programme conçu par le personnel d'un éditeur de services, composée et réalisé par lui et sous son contrôle".

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

5.2.3. De kabelmaatschappijen en Belgacom TV

De kabeloperatoren of kabelmaatschappijen zijn instanties die instaan voor het beheer van een televisienetwerk via de kabel. Onder doorgifte via de kabel wordt verstaan de gelijktijdige, ongewijzigde en integrale doorgifte, door middel van een kabel- of microgolfsysteem, aan het publiek, van een eerste uitzending, al dan niet via de ether, ook per satelliet, van televisie- of radioprogramma's die voor ontvangst door het publiek bestemd zijn (art. 52 AW).

De voornaamste operatoren zijn: Telenet (2.200.000 abonnees, 80 % van de markt in Vlaanderen), Belgacom (1.412.000 abonnees waarvan 20 % van de markt in Vlaanderen en 35 % in Wallonië), Tecteo (VOO) 704.000 abonnees, Brutélé (VOO) 520.000 abonnees (1/3 in Brussel en 2/3 in Wallonië), en Numéricable: 90.000 abonnees, voornamelijk in Brussel en in de laars van Henegouwen. Er zijn in België dus 4.926.000 gezinnen die toegang hebben tot televisie (en bijkomstig radio) via deze vijf operatoren.

Hoewel de bevoegde regulatoren hebben beslist om de kabelmarkt open te stellen³¹, wordt de markt van de teledistributie in België momenteel nog overwegend gedeeld door de historische kabelmaatschappijen enerzijds (64 % van de markt) en Belgacom anderzijds³² (32 %). Bijna 97 % van de gezinnen is aangesloten op de kabel³³.

De kabelmaatschappijen beschikken in de eerste plaats over een netwerk waarlangs informatie of inhoud kan worden verzonden naar de eindgebruikers met verschillende technologieën (vroeger de coaxkabel, nu glasvezel)³⁴. De inhoud die worden doorgezonden, zijn televisieprogramma's, telefonie en internet. De teledistributeurs die gebruikmaken van andere technologieën, zoals satelliet of straalverbinding (terrestrische digitale televisie), slagen er niet in zich als echt alternatief voor kabeltelevisie te laten gelden.

De Belgische beroepsvereniging van kabelmaatschappijen, RTD of Cable Belgium, groepeerde de volgende maatschappijen: AIESCH, Brutélé, Numéricable, Tecteo, Telenet (dat alle Vlaamse kabelmaatschappijen en Wolu-TV heeft gekocht). Belgacom, waarvan de dienst Belgacom TV sinds 2005 beschikbaar is, maakt geen deel uit van deze vereniging.

31 Tot de openstelling van de kabelmarkt werd op 1 juli 2011 beslist door de Conferentie van Regulators voor de elektronische Communicatiesector (CRC); voor meer informatie zie punt 5.5 van dit hoofdstuk.

32 Zie de studie “De Belgische sector van de teledistributie” op de site van de FOD Economie op het volgende adres:
http://economie.fgov.be/nl/binaries/study_teledistribution_nl_tcm325-73364.pdf

33 Bron: <http://economie.fgov.be/nl/consument/Internet/telecommunicatie/teledistributie/>

34 Zie <http://www.cablebelgium.be>.

5.2.4. De vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten

De beheersvennootschappen in België zijn vennootschappen die een vergunning hebben gekregen van de minister bevoegd voor het auteursrecht om onder bepaalde voorwaarden hun activiteiten van beheer van auteursrechten en naburige rechten uit te oefenen op het Belgische grondgebied. Die activiteiten bestaan voornamelijk in het innen en verdelen van de rechten van hun leden, maar reiken eveneens tot de algemene verdediging van de belangen van die leden. De vennootschappen voor het collectief beheer hebben houders van auteursrechten of van naburige rechten als leden.

De beheersvennootschappen waarop de in dit thematisch hoofdstuk bedoelde rechten het meest betrekking hebben, zijn de volgende:

- AGICOA, BAVP en Procibel vertegenwoordigen de producenten van audiovisuele werken (waaronder de omroeporganisaties voor hun eigen uitzendingen), voornamelijk voor het beheer van de doorgifrechten per kabel;
- Imagia vertegenwoordigt de producenten van videoclips op basis van het exclusief recht (doorgifte per kabel, televisie-uitzending);
- Simim (dat de producenten van fonogrammen vertegenwoordigt) deelt met PlayRight (dat de uitvoerende kunstenaars vertegenwoordigt) de inkomsten uit de billijke vergoeding die wordt betaald door de omroeporganisaties in ruil voor het feit dat de producenten en uitvoerders zich niet mogen verzetten tegen de uitzending via de omroep van hun prestaties.
- Bovendien int Simim op audiovisueel vlak het doorgifrecht per kabel en het synchronisatierecht;
- De auteurs van audiovisuele werken worden vertegenwoordigd door SABAM, SACD, Scam, SOFAM en deAuteurs, die hun exclusieve rechten beheren (doorgifte per kabel, televisie-uitzending; er moet worden opgemerkt dat SOFAM ook rechten int (doorgifte per kabel, televisie-uitzending) voor de auteurs van werken van visuele kunst, als die werken in een audiovisueel werk zijn opgenomen);
- De auteurs van geluidswerken (geluidsband, ...) worden voornamelijk vertegenwoordigd door SABAM voor hun exclusieve rechten (synchronisatierecht).

5.2.5. De mediaregulatoren

In België zijn de gemeenschappen bevoegd voor “radio-omroep en televisie”, die tot de culturele aangelegenheden behoren. Daaronder valt niet alleen het maken van programma’s, maar ook de distributie ervan, d.w.z. de programma’s met diverse technische middelen bij de televisiekijkers brengen³⁵.

35 Zie <http://www.ibpt.be>

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Zo controleren drie gemeenschapsregulators, nl. de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM)³⁶, le Conseil supérieur de l’audiovisuel (CSA)³⁷ en de Medienrat³⁸, of de geldende wetgeving en reglementering wordt nageleefd door de uitgevers van diensten, de dienstenverdelers en de netwerkoperatoren.

Het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT), een federale regulator, oefent ook bevoegdheden uit over regulering en vergunning, met name voor de telecom- en de mediasector. Op het grondgebied van de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest oefent het BIPT de bevoegdheden van de mediaregulators uit ten aanzien van de makers en distributeurs die niet uitsluitend onder de Vlaamse of de Franse Gemeenschap vallen.

Om bepaalde onderwerpen van gezamenlijk belang te behandelen, verenigen de drie gemeenschapsregulators zich in de Conferentie van Regulators voor de elektronische Communicatiesector (CRC).

De impact van de mediareglementeringen op de auteursrechten en de naburige rechten op het gebied dat ons bezighoudt, zal meer in detail worden onderzocht in punt 5.5 van dit verslag.

5.2.6. De FOD Economie

De materie belangt meerdere diensten in de FOD Economie aan.

De Dienst voor de Intellectuele Eigendom (DIE) is een dienst van de Algemene Directie Economische Reglementering. Hij is bevoegd voor de reglementaire aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten, inclusief de tarieven voor de wettelijke licenties.

De Controledienst van de vennootschappen voor het beheer van de rechten is een dienst binnen de Algemene Directie Economische Inspectie. Hij waakt erover dat de beheersvennootschappen de wet op het auteursrecht en hun statuten, tarieven en inlijnings- en verdelingsregels toepassen.

De Dienst Regulering zoals voorgesteld door Boek XI van het Wetboek van economisch recht is een in de FOD Economie op te richten dienst, met functionele onafhankelijkheid, die met name bevoegd zou zijn om uitspraken te doen over het billijke en niet-discriminatoire karakter van de tarieven, om gemotiveerde adviezen te verstrekken over de valorisatie van het auteursrecht en de naburige rechten, om een register bij te houden van de overeenkomsten die de doorgifte via de kabel toestaan, en om een rol van bemiddelaar te spelen voor auteursrecht³⁹.

36 <http://www.vlaamseregulatormedia.be>

37 <http://www.csa.be>

38 <http://www.medienrat.be>

39 Intussen werd Boek XI aangenomen door de wetten van 10 en 19 april 2014 (BS van 12 juni 2014), zie vnl. artikelen XI.226, 227, 274-278.

De juridische verbanden tussen de actoren

De juridische verbanden tussen de betrokken actoren worden hierna uiteengezet.

Bij de auteursrechten en de naburige rechten waarvan de producent van audiovisuele werken⁴⁰ houder is, moet een onderscheid worden gemaakt tussen zijn eigen rechten, die hij geniet op basis van artikel 39 AW⁴¹, en de rechten die aan hem werden overgedragen, behoudens andersluidend beding, op grond van de artikelen 18 en 36 AW⁴² door de auteurs en de uitvoerende kunstenaars die hebben bijgedragen tot de verwezenlijking van het audiovisuele werk, met uitzondering van de rechten van de auteurs van muziekwerken.

De producent van fonogrammen geniet de naburige rechten zoals bedoeld in artikel 39 AW.

Er moet ook worden opgemerkt dat volgens het Wetboek van economisch recht, dat nog in voorbereiding was in 2013, de uitvoerder bij de overdracht van zijn rechten aan de producent het recht behoudt op een vergoeding voor de doorgifte via de kabel⁴³.

De omroeporganisatie geniet een eigen naburig recht dat ze exclusief uitoefent, in individueel beheer, op basis van artikel 44 AW⁴⁴, alsook naburige rechten die te beurt vallen aan producenten op grond van artikel 39 AW⁴⁵, wanneer ze haar eigen uitzendingen produceert. We wijzen er ook op dat in een dergelijk geval eveneens de auteursrechten van het audiovisuele werk aan de omroeporganisatie worden overgedragen, behoudens andersluidend beding.

40 Men bedoelt hier het geval waarin de producent ook producent van de eerste vastlegging van een film is, een hoedanigheid die hij combineert met die van producent van audiovisueel werk. Met andere woorden, de film in kwestie bezit eveneens de vereiste eigenschappen om te worden beschermd onder het auteursrecht (originaliteit en persoonlijke stempel van de auteur).

41 Artikel XI 209 van het Wetboek economisch recht (hierna WER)

42 Artikelen XI182 en XI 206 WER

43 Artikel XI 225 WER

44 Artikel XI 215 WER

45 Artikel XI 209 WER

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Krachtens artikel 41 AW⁴⁶ mogen de uitvoerende kunstenaars en de producenten zich niet verzetten tegen de uitzending via de omroep en de openbare uitvoering van hun werken en prestaties. In ruil daarvoor hebben ze op grond van artikel 42 AW⁴⁷ recht op een zogenaamde ‘billijke’ vergoeding. Het door de wet opgezette systeem bepaalt dat de vennootschappen voor het collectief beheer die vergoedingen onder de rechthebbenden verdelen.

Krachtens artikel 53, §1, AW⁴⁸ kan “het recht van de auteur en van de houders van naburige rechten om de doorgifte via de kabel toe te staan of te verbieden, [...] uitsluitend door vennootschappen voor het beheer van de rechten worden uitgeoefend.” Deze bepaling verplicht de rechthebbenden er niet toe zich aan te sluiten bij een beheersvennootschap, noch er vennoot van te worden⁴⁹. Er moet nog worden opgemerkt dat §§ 1 en 2 van artikel 53 AW niet van toepassing zijn op de rechten die een omroeporganisatie in het kader van haar eigen uitzendingen uitoefent (artikel 53, §3 AW⁵⁰).

Ook bevestigt de reglementering de rol van de beheersvennootschappen, die verplichte partners zijn zowel wat betreft de radio- en televisie-uitzending als wat betreft de doorgifte via de kabel. Het Wetboek van economisch recht, dat in 2013 nog in voorbereiding was, versterkt die tendens nog door het collectief beheer verplicht te maken voor het recht van de auteurs en van de uitvoerende kunstenaars op een vergoeding voor de doorgifte via de kabel⁵¹.

Bovendien is de rol van de beheersvennootschappen niet beperkt tot het verplichte collectieve beheer, maar betreft het ook vele andere exploitatiewijzen op basis van een exclusief recht, waarvan het belangrijkste in termen van geïnde bedragen het recht van televisie-uitzending is. Kunnen eveneens worden aangehaald: het synchronisatierecht of het recht van mededeling per satelliet.

46 Artikel XI 212 WER

47 Artikel XI 213 WER

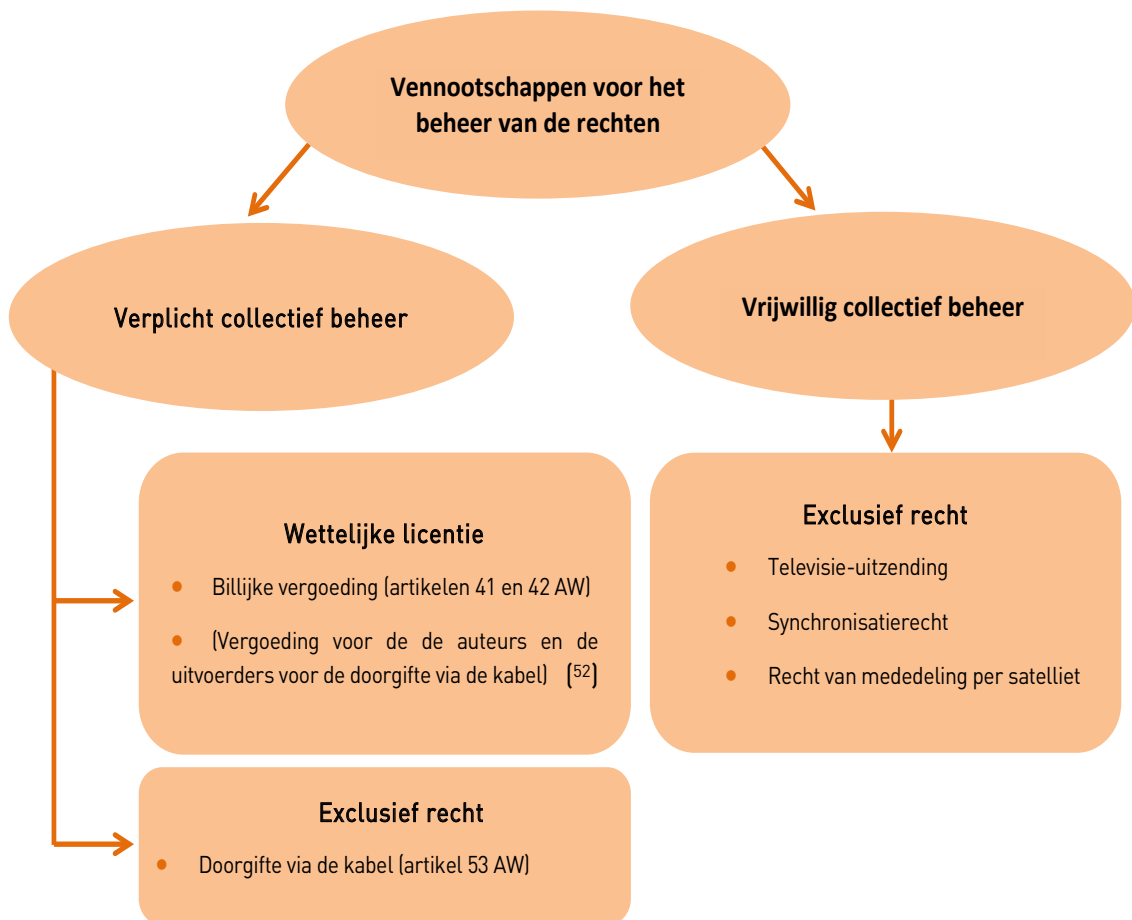
48 Artikel XI 224 § 1 WER

49 Artikel 53, §2 (XI 224 § 2 WER) stelt namelijk dat indien de auteur of de houders van naburige rechten het beheer van hun rechten niet aan een vennootschap voor het beheer van de rechten hebben opgedragen, de vennootschap die rechten van dezelfde categorie beheert, geacht is met het beheer van hun rechten te zijn belast.

50 Artikel XI 224 § 3 WER

51 Artikel XI 225 § 3 WER

De situatie ziet er dus uit zoals weergegeven in onderstaand schema:

Er moet ook worden opgemerkt dat bepaalde rechthebbenden (auteurs of uitvoerende kunstenaars) met de producent van het audiovisueel werk een clause kunnen hebben afgesloten om hen een deel of het geheel van de exploitatierechten voor te behouden. Het is daarom dat voornamelijk de auteursverenigingen rechten innen voor verschillende exploitatiewijzen op grond van een exclusief recht.

Wat de rol van de controleoverheden betreft, beschikken de mediaregulatoren over informatie over en voeren ze controle uit op de omroeporganisaties en de kabelmaat-

52 Dit recht op een vergoeding bestond in 2013 nog niet, het wordt vastgelegd door artikel XI 225 WER.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

schappijen, terwijl de Controledienst controle uitvoert op en over informatie beschikt over de beheersvennootschappen. Zo heeft de Controledienst toegang tot informatie over de overeenkomsten en de aan de beheersvennootschappen betaalde bedragen door de kabelmaatschappijen en de omroeporganisaties, terwijl de mediaregulatoren toegang hebben tot informatie betreffende de overeenkomsten en de betaalde bedragen tussen de omroeporganisaties en de kabelmaatschappijen. Aangezien deze controle-instanties geen vertrouwelijke informatie mogen uitwisselen, hebben ze dus geen volledig overzicht over de driehoek beheersvennootschappen – kabelmaatschappijen – omroeporganisaties. In het kader van het Wetboek van economisch recht, dat in 2013 in voorbereiding was, wordt voorzien in toegang tot bepaalde informatie van de kabelmaatschappijen voor de Regulator. Die zal een register bijhouden van de overeenkomsten die de doorgifte via de kabel toestaan, wat het mogelijk zal maken derden te informeren over het bestaan van overeenkomsten en de betaling van auteursrechten⁵³. De Regulator zal ook worden geïnformeerd over de door de kabelmaatschappijen betaalde bedragen als auteursrechten en naburige rechten⁵⁴. De regulator zal ook geïnformeerd worden over de door de kabelmaatschappijen betaalde bedragen als auteursrechten en naburige rechten, artikel XI.227 WER.

5.3. Bekendmaking van de tarieven

65

Artikel 66, §1, lid 2 van de Auteurswet verplicht de beheersvennootschappen om op hun website een bijgewerkte en gecoördineerde versie van hun tarifierings- en inningsregels bekend te maken binnen een maand na hun laatste bijwerking.

Artikel 75 van de Auteurswet bepaalt dat de Controledienst vooraf op de hoogte moet worden gebracht van de voorstellen tot wijziging van tarifierings- en inningsregels.

Bij ontvangst van een notificatie van tarifieringsregels stuurt de Controledienst sinds 1 januari 2013 een standaardbrief om een reeks bijkomende inlichtingen over de toegepaste tarieven te verkrijgen.

Artikel 65ter, §1 van de Auteurswet stelt dat de beheersvennootschappen de rechten op billijke en niet-discriminatoire wijze moeten beheren.

Uit de memorie van toelichting bij de Auteurswet (artikelen 75 en 76) volgt dat het billijke en niet-discriminatoire karakter van de tarieven aan de controle van de Controledienst is onderworpen. In het kader van boek XI van het Wetboek van economisch recht, dat in 2013 nog in voorbereiding was, wordt die bevoegdheid overgedragen aan de dienst Regulering van het auteursrecht.

53 Artikel XI 226 en 227 WER.

54 Artikel XI 227 WER.

Volgens het vonnis van 6 maart 2001 van de voorzitter van de rechtbank van koop-handel van Brussel “laat het ontbreken van een reëel tarief dat objectief en zonder onderscheid kan worden toegepast ... geen enkele controle toe van het ontbreken van een eventueel discriminatoir karakter⁵⁵”(vrij vertaald).

Die elementen neigen te doen denken dat voor tv-rechten de betrokken beheersvennootschappen (SABAM, SACD-Scam-SOFAM, Simim-Imagia, AGICOA-BAVP) tarieven bekendmaken die stoelen op objectieve criteria die voor iedereen gelden.

Er worden effectief objectieve parameters toegepast, zoals het aantal minuten gebruik van het repertoire van de beheersvennootschappen, het aantal abonnees en de prijs van het abonnement voor de kabelmaatschappijen en Belgacom TV, het aantal kijkers of luisteraars en de inkomsten voor de omroeporganisaties, het type programmering en de productieactiviteiten van de betrokken zenders, het aantal aangeboden kanalen.

De tabel in bijlage II geeft een overzicht van de tarifieringsregels die op de websites van de beheersvennootschappen gepubliceerd zijn.

De toepassing van die criteria vereist echter ook een contractuele uitvoering. Om deze criteria te kunnen toepassen, moeten er namelijk gegevens worden uitgewisseld tussen de twee partijen en is er een akkoord nodig over de berekeningsmethodes. Bepaalde aspecten van die contracten kunnen onder het zakengeheim vallen. Dat is bijvoorbeeld het geval met de prijs van het tv-abonnement wanneer die deel uitmaakt van een “triple play”- of “quadruple play”-aanbod (internet, tv, vaste/mobiele telefoon), of de huurprijs van de decoder wanneer die niet is meegeteld bij de berekening van de auteursrechten, of de boekhoudkundige gevolgen van promoties (vb. 3 maanden gratis abonnement, gratis installatiekosten, enz.).

Naast deze elementen laten de tarieven in meer of mindere mate ruimte voor onderhandeling. Wanneer bijvoorbeeld een bedrag per zender is vastgelegd, gebeurt het dat per zendergroep een forfait wordt toegekend. Het komt ook voor dat het standaardcontract voorziet in “een percentage van de omzet” en criteria vermeldt op basis waarvan dat percentage in onderlinge overeenstemming wordt vastgelegd. Soms worden de tarieven door de beheersvennootschappen ook beschouwd als uitgangspunt voor een onderhandeling.

In een dergelijke context is het niet erg verwonderlijk dat het in het kader van de contacten met de verschillende actoren van de waardeketen onmiddellijk duidelijk is geworden voor de Controledienst dat het contractuele luik overduidelijk de bovenhand heeft gehaald op het luik “gepubliceerde tarieven die voor iedereen beschikbaar zijn

55 “...l’absence de réel tarif applicable de manière objective et indistincte ...ne permet(tait) aucun contrôle de l’absence de caractère discriminatoire éventuel...”

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

en die op objectieve criteria gebaseerd zijn”. Het blijkt namelijk dat de professionals van de sector zich veel meer bezighouden met het onderhandelen van contracten dan met de publicatie van de tarieven.

Iedereen hoopt een goed contract te hebben onderhandeld, maar om daar zeker van te zijn, zou men moeten weten wat de concurrent heeft betaald. Dat is doorgaans niet mogelijk, zelfs wanneer men zich dankzij lange ervaring in de sector daarover een beeld kan vormen, met name door de transfer van personeel tussen concurrerende organisaties. Een dergelijke situatie is natuurlijk niet gunstig voor de controle op de afwezigheid van discriminatie, zowel door de publieke overheden als door de partijen die denken benadeeld te zijn. Een dergelijke situatie is vanzelfsprekend ook niet gunstig voor de nieuwkomers in de sector en dus voor de concurrentie, zoals zal worden aangehaald in punt 2.6 over de openstelling van de kabel.

Anderzijds is de publicatie van de tarieven enkel vereist voor de beheersvennootschappen. Wat betreft de financiële stromen tussen de omroeporganisaties en de kabelmaatschappijen (inclusief platform IPTV zoals bij Belgacom TV) is geen publicatie van tarieven vereist. De mediaregulatoren (VRM, CSA, Medienrat) beschikken over de gedeeltelijke of volledige contracten die tussen de tv-omroepen en de kabelmaatschappijen zijn afgesloten. De VRM analyseert sinds enkele jaren alle contracten en de uitgevoerde betalingen tussen de kabelmaatschappijen en Belgacom TV enerzijds en de radio- en televisieomroepen anderzijds. Op basis van die analyse is de VRM tot de volgende conclusie gekomen: “De variatie binnen de aangeleverde prijsinformatie is zodanig groot dat het de VRM niet toestond er een eenduidige logica uit te distilleren...(de)...verhouding...blijkt niet per se bevestigd door de populariteit van de zenders...de bedragen schommelen van nul euro...tot meerdere miljoenen euro...Voor eenzelfde omroep kunnen de bedragen in...een ander platform zelfs in een volledig andere grootorde liggen.” Die conclusie staat in een document dat werd opgesteld door de VRM op verzoek van de Sectorraad Media (SARC), die het heeft onderzocht op 23 mei 2013. Het document preciseert dat de VRM er om vertrouwelijkheidsredenen niet meer over kan zeggen. Artikel 77, §5 van het gecoördineerde decreet van de Franse Gemeenschap over de audiovisuele mediadiensten verplicht de omroeporganisaties om aan de CSA te bewijzen dat ze beschikken over de toestemming van de auteurs of andere rechthebbenden of van hun beheersvennootschappen, waardoor de wetgeving op het auteursrecht en de naburige rechten wordt nageleefd. Op die grond verzoekt de regulator de televisieomroepen om op regelmatige basis een bijgewerkte versie te sturen van een tabel waarin voor elk van de uitgezonden zenders, de gesloten contracten, alsook de datum voor welke periode de autorisatie is gedekt, wordt vermeld. Zodoende kunnen de diensten van de CSA indien noodzakelijk en bij eenvoudig verzoek het ontstaan van de contracten opvragen. De contracten worden niettegenstaande naar de CSA gestuurd zonder dat de bedragen erin, meestal vertrouwelijk beoordeeld, noodzakelijk leesbaar zijn. Er dient ook te worden onderstreept

dat de relaties, de contracten en de financiële stromen tussen enerzijds de kabelmaatschappijen en anderzijds de omroeporganisaties niet enkel betrekking hebben op de auteursrechten, maar kunnen eveneens andere elementen omvatten zoals de reclame, sport alsook de kosten voor het verzenden van het signaal. In dat geval is het niet altijd mogelijk om de totaalprijs zoals overeenkomen voor het aandeel van de uitzendrechten te identificeren of te isoleren.

5.4. Bijzondere gevallen: directe injectie, digitale televisie, VOD, ARI

Traditioneel bestond de activiteit van de kabelmaatschappijen erin een radiosignaal op te vangen en dat via de kabel door te sturen. Met de ruime verspreiding van abonnementen op kabeltelevisie zijn de meeste privézendes ermee gestopt radiogolven uit te zenden en versturen ze enkel nog via kabel een signaal naar de kabelmaatschappijen. Die technologische evolutie heeft juridische controverses opgeworpen over de aard van de activiteit van de kabelmaatschappijen en het toepasselijke juridische stelsel. Die vraag wordt behandeld in punt 3 van dit hoofdstuk over het Telenet-arrest van 4 februari 2013.

Digitale televisie brengt nieuwe functionaliteiten voor de televisiekijker. Zo is het onder andere mogelijk om meer zenders te ontvangen en om programma's uitgesteld te bekijken. Bovendien bieden de kabelmaatschappijen (waaronder het platform IPTV zoals bij Belgacom TV) films en andere betalende inhoud "on demand". Deze nieuwe functionaliteiten leveren nieuwe problemen op met betrekking tot het begrip "gelijktijdige, ongewijzigde en integrale doorgifte" in de zin van artikel 52 van de AW.

De nieuwe functionaliteiten van digitale radio en televisie vertalen zich in een stijging van de abonnementsprijzen en in het aanbod van supplementaire diensten die de abonnee per eenheid of in het kader van bijkomende abonnementen betaalt, bovenop het basistarief. De stijging van de abonnementsprijzen vertaalt zich automatisch in een stijging van de bedragen die voor het auteursrecht worden gestort. Het invoeren van diensten die per eenheid worden betaald, veronderstelt een akkoord tussen de betrokken partijen en een verdeling van de gegenereerde inkomsten tussen die partijen. Die partijen zijn de kabelmaatschappijen, de omroeporganisaties en de producenten. De missie van openbare dienstverlening van de openbare omroepen vertaalt zich doorgaans in een grotere terughoudendheid ten aanzien van diensten die per eenheid worden betaald voor wat betreft de eigen producties.

ARI-contracten (All Rights Included) zijn contracten die worden afgesloten tussen omroeporganisaties en kabelmaatschappijen, waarmee de omroeporganisaties de kabelmaatschappijen garanderen dat ze de programma's mogen uitzenden zonder auteursrechten te moeten betalen. Deze handelwijze vindt zijn oorsprong in de "RTD-

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

akkoorden” die het aantal zenders beperkten die de kabelmaatschappijen mochten uitzenden. De kabelmaatschappijen weigerden dus de extra zenders die uitgezonden wilden worden. Die zenders hebben hen dan “ARI”-contracten aangeboden, d.w.z. dat zij zelf de rechten hadden betaald die normaal door de kabelmaatschappijen hadden moeten worden betaald. Zo betalen bepaalde zenders dus om te worden uitgezonden, terwijl andere daarvoor niet worden betaald. Alles hangt af van de attractiviteit van de zenders en ook, zoals we in het volgende punt zullen zien, van de reglementering. De openbare netten en de lokale omroepen profiteren van de “must carry” die de kabelmaatschappijen verplicht om deze voor een belangrijk aantal van abonnees uit te zenden.

5.5. Impact van de mediareglementeringen (must carry, must offer, inspectie van de contracten door de mediaregulatoren, signaalintegriteit, openstelling van de kabelmarkt)

Artikel 83 van het gecoördineerde decreet van de Franse Gemeenschap over de audiovisuele mediadiensten (hierna décret média) en artikel 186 van het decreet over de radio-omroep en de televisie van 27 maart 1989 (hierna mediadecreet) verplichten de kabelmaatschappijen om de openbare netten en de lokale omroepen van de plaats in kwestie uit te zenden. Dat is wat men “must carry” noemt. Die verplichting heeft een invloed op de machtsverhoudingen bij de onderhandelingen tussen de openbare netten en de lokale omroepen enerzijds en de maatschappijen die instaan voor de uitzending ervan anderzijds. Die onderhandelingen gaan over de prijs die de zenders opleggen om te worden uitgezonden (op basis van artikel 44 van de AW), maar ook over andere aspecten, zoals de “carriage fees” die sommige kabelmaatschappijen opleggen aan bepaalde zenders om bij te dragen in de kosten voor het transport van hun signaal, en over reclame voor de kabelmaatschappijen op de televisiezenders. De openbare omroepen zijn terughoudender voor het betalen van een “carriage fees” dan de private omroepen. Overeenkomstig art. 65 van het décret média moet een lokale zender die onder de “must carry” valt zijn televisuele diensten ter beschikking stellen aan de dienstenverdelers. De zender kan niet weigeren te worden uitgezonden; dat is het principe van de “must offer”. Tot slot moet worden opgemerkt dat de betaling van de lokale televisies uit de Franstalige Gemeenschap door de verdelers niet wordt onderhandeld, maar dat die wordt opgelegd door het décret média (artikel 81). Zij draagt voor een verdeler naar keuze een bedrag van 2 euro (geïndexeerd) per abonnee of van 2,5 % van de inkomsten van het voorgaande jaar, excl. btw en auteursrechten, voortgebracht door de betaling van de gebruikers in de dekkingszone van de televisie voor het verkrijgen van de aangeboden diensten.

Sinds het decreet van 19 juli 2013⁵⁶ bevat het mediadecreet een artikel 180 dat de kabelmaatschappijen en Belgacom TV (de dienstenverdelers, in de bewoordingen van het decreet) verplicht de voorafgaande toestemming van de televisieomroeporganisaties te verkrijgen om hun abonnees de mogelijkheid aan te bieden programma's uitgesteld te bekijken. Deze wijziging is bedoeld als tegenwicht voor een onvoldoende geachte betaling van de naburige rechten van de televisieomroeporganisaties en het verlies van reclame-inkomsten door de mogelijkheid voor de kijker om reclame door te spoelen bij uitgesteld kijken.⁵⁷

Tot de openstelling aan de concurrentie van de netwerken voor televisuele uitzendingen werd op 1 juli 2011 beslist door de Conferentie van Regulators voor de elektronische Communicatiesector (CRC). De beslissingen van de CRC verplichten zowel aan de coaxiale kabelmaatschappen (Brutele, Numéricable, Tecteo en Telenet), als aan Belgacom de openstelling van hun netwerk aan elke andere operator die teledistributiediensten alsook toegang tot het internet wenst te geven. In het kader van de beslissing van 11 december 2013, heeft de CRC een berekeningsmethode vastgelegd van de wholesaletarieven voor de diensten voor toegang tot de kabelnetwerken van Brutélé, Numéricable, Tecteo en Telenet. Er werd op gewezen dat lange ervaring in de sector nodig was om goede contracten te kunnen onderhandelen wat betreft de auteursrechten en de naburige rechten. Er werd ook op gewezen dat deze situatie niet erg gunstig is voor de nieuwkomers op de markt. Naast andere factoren verklaart deze situatie deels het bescheiden succes van de operatoren die recent hebben getracht om in de markt te investeren. Toch hebben een aantal operatoren van zich laten horen: Billy (AlfaNetworks) in een beperkt aantal gemeentes, Snow (The Base Company), WeepeeTV via internet alsook Mobistar via een aanbod hybride satelliet/DSL. Twee van hen hebben deze activiteit al in de loop van 2013 stopgezet. In hun toelichtingen

56 Decreet houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, BS 13 augustus 2013.

57 In het kader van de uitzending "De zevende dag" van 21 april 2013 zei Philippe De Coene, auteur van het decreetvoorstel over signaalintegriteit, dat de grootste Vlaamse kabeltelevisieoperator de radio- en televisiezenders niet genoeg vergoedt. Volgens hem betalen de Vlaamse abonnees 450 miljoen euro aan die operator en wordt slechts 1/25ste (450/25=18 miljoen) verdeeld onder de televisiezenders. Hij geeft ook aan dat de meerprijs die door de Vlaamse abonnees voor digitale tv wordt betaald 128 miljoen euro bedraagt en dat er dus geen reden is om hen een tweede keer te doen betalen om het verlies aan reclame-inkomsten te compenseren dat samenhangt met de mogelijkheid om de reclameblokken te "skippen".

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

hierover heeft WeepeeTV de rechten aangehaald die aan de televisiezenders moeten worden betaald, terwijl Mobistar het had over het wachten op een gunstigere regeling en het ontbreken van de nodige omstandigheden voor een gezonde concurrentie op die markt⁵⁸.

5.6. Impact van het mededingingsrecht (bijdrage van de Dienst voor de Mededinging)

Eén van de onderwerpen die worden aangehaald in het kader van de auteursrechten en naburige rechten voor de televisie-uitzending van werken, is de vereiste, voor de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten, om billijke en niet-discriminatoire tarieven toe te passen en dus te voldoen aan de vereisten van het mededingingsrecht in deze materie. De analyse is voornamelijk gebaseerd op het auteursrecht – in het bijzonder de AW – , het mededingingsrecht en de rechtspraak die daarop betrekking heeft.

Al in 2001 werd in een beschikking van de voorzitter van de rechtbank van koophandel van Brussel het begrip “objectieve en niet-discriminatoire” criteria voor de bijdragen verschuldigd in het kader van het auteursrecht opgenomen⁵⁹. De rechter was van oordeel dat “ SABAM misbruik maakt van zijn machtspositie ten nadele van de nv TVi, door laatstgenoemde te willen verplichten, om gebruik te mogen maken van de kleine rechten (rechten van muziekwerken) in haar televisie-uitzendingen, om blindelings een identieke of op zijn minst vergelijkbare overeenkomst af te sluiten als die met de zender VTM, terwijl: - de omzet van VTM bij benadering het dubbele is van die van de

58 www.weepee.TV/home Weepee heeft als kleine speler niet de middelen om zijn tv-product rechtsreeks aan consumenten te verkopen en de zware zender rechten die daarmee verbonden zijn te dragen” in 2013. www.mobistar.be/nl/aanbod/stopzetten-digitale-tv “Terwijl de markt voor mobiele telefonie in België veel ruimte biedt voor gezonde concurrentie, is dit bij de markt voor vaste diensten absoluut niet het geval. Daarom zijn wij op dit moment niet in staat om de kwaliteit en lage prijs waar wij voor staan, aan te bieden aan onze klanten. In afwachting van een markt met gezonde concurrentie, waarin Mobistar wél in staat zal zijn voordelige en kwaliteitsvolle vaste diensten aan te kunnen bieden, is besloten om de vaste diensten (vast internet, vaste telefonie en digitale tv) vanaf 22 mei niet meer aan nieuwe klanten aan te bieden. Voorlopig zullen het vaste internet en de vaste telefonie gewoon blijven bestaan, maar digitale tv is per 15 september volledig gestopt.”

59 Niet-gepubliceerde beslissing van 6 maart 2001

eiser, zodat de voor laatstgenoemde toegepaste prijzen (die een percentage uitmaken van die omzet) discriminatoir zijn; (...) ⁶⁰ (vrij vertaald).

Later heeft de AW de vennootschappen voor het beheer van de auteursrechten er in artikel 65ter (toegevoegd bij wet van 10 december 2009) toe verplicht de rechten “op billijke en niet-discriminatoire wijze” te beheren.

Boek XI van het nieuwe Wetboek van economisch recht, dat nog in voorbereiding was in 2013⁶¹, gaat eveneens in die richting en gaat zelfs nog verder, want het voorziet in de controle van het billijke en niet-discriminatoire karakter door een nieuw orgaan: de Dienst Regulering van het auteursrecht en de naburige rechten (artikel XI.275). Wanneer deze dienst oordeelt dat een tarief niet billijk of discriminatoir is, zal de volgende procedure worden toegepast: de Dienst Regulering stuurt een waarschuwing naar de betrokken beheersvennootschappen; geven zij daaraan geen gevolg, dan kunnen ze voor het Hof van Beroep van Brussel worden vervolgd (artikel XI.275).

Het begrip “billijk en niet-discriminatoire karakter” vloeit voort uit het mededingingsrecht, dat “buitensporige prijzen” en “discriminerende prijzen” koppelt aan misbruik van machtspositie door ondernemingen. Een politiek van ongelijke prijzen, die het mogelijk maakt om handelspartners ongelijke voorwaarden bij gelijkwaardige prestaties op te leggen, en hen daardoor in een ongunstige concurrentiepositie brengt, wordt namelijk beschouwd als misbruik van machtspositie⁶².

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft zich over dat onderwerp eveneens uitgesproken. Het Hof heeft een buitensporige prijs gedefinieerd als een “overdreven hoge prijs in verhouding tot de economische waarde van de verrichte prestatie”⁶³, terwijl discriminerende prijzen in geval van misbruik van machtspositie tot uiting komen als “ongelijke voorwaarden bij gelijkwaardige prestaties”⁶⁴. Er moet worden op-

60 la SABAM commet un abus de position dominante au détriment de la S.A TVi en prétendant imposer à celle-ci, pour pouvoir utiliser les petits droits (droits des œuvres musicales) dans ses émissions de télévision, de conclure aveuglément une convention identique ou à tout le moins analogue à celle conclue avec la chaîne VTM, alors que : - Le chiffre d'affaires de VTM est approximativement du double de celui de la demanderesse, en sorte que les prix pratiqués envers cette dernière (qui représentent un pourcentage de ce chiffre d'affaires) sont discriminatoires ; (...)”

61 Wetten van 10 en 19 april 2014, BS 12 juni 2014.

62 HJEG, 14 februari 1978, United Brands tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen, zaak C-27/76, pt 234.

63 HJEG, 13 november 1975, General Motors Continental NV tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen, zaak C-26/75, pt. 12.

64 Zoals gedefinieerd door artikel 102 VWEU.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

gemerkt dat artikel XI 275 § 3, 3° van het voornoemde Wetboek van economisch recht, dat in 2013 nog in voorbereiding was, aanvullende verduidelijkingen bevat en met name gebruikmaakt van het begrip “waarde van het gebruik”. Dit begrip van “waarde van het gebruik” komt uit de rechtspraak van het Europese Hof⁶⁵.

De rechtspraak over mededingingsrecht bevat meerdere zaken over het vastleggen van buitensporige en/of discriminerende prijzen, wat ertoe heeft geleid dat verschillende tests werden ontwikkeld om na te gaan of die inbreuk aanwezig is:

- Vergelijkende test van de prijzen ten opzichte van de kosten: Dankzij die test krijgt men een duidelijk beeld van de samenstelling van de prijs en kan een eventuele onredelijke prijs worden vastgesteld. In bepaalde gevallen wordt ook overgegaan tot een analyse van de rentabiliteit op basis van het rendementspercentage van de investeringen.
- Test van de analoge markten: ook test van de vergelijkbare markten genoemd. Daarbij wordt de prijs van hetzelfde product op geografisch vlak vergeleken, d.w.z. in andere landen. Het is belangrijk om “gelijkwaardig” geachte producten te vergelijken en rekening te houden met de eventuele verschillen die te wijten zijn aan kenmerken van de lokale markten.
- Studie van de evolutie van de prijzen in de tijd: Deze studie is gebaseerd op de prijsopnemingen van het product, om het moment te definiëren waarop de stijging zichtbaar is geworden en om de contextelementen te bestuderen die tot die stijging hebben kunnen leiden.
- Combinatie van meerdere methodes: Wegens de verschillende moeilijkheden bij het beoordelen van de toepassing van buitensporige prijzen, is het principe “predominance of evidence” ontstaan, dat inhoudt dat geen enkele test afzonderlijk als betrouwbaar kan worden beschouwd, terwijl de combinatie van meerdere methodes betrouwbaardere resultaten kan opleveren.

Het gebruik van beginselen uit het mededingingsrecht in zaken van beheer van auteursrecht kan relevant blijken, zoals de Europese rechtspraak ter zake aantoont.

Zo werd de test van de analoge markten aangewend in de zaak SACEM waarin het Hof heeft geoordeeld dat de vennootschap voor het beheer van auteursrechten in een machtspositie verkeerde en dat “wanneer een onderneming met een machtspositie voor de door haar verrichte diensten aanzienlijk hogere tarieven verlangt dan

⁶⁵ Affaire C-52/07 van 11 december 2008, pt 36 “Voorts moeten deze royalty’s, die de tegenprestatie vormen voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermde muziekwerken voor uitzending op televisie, met name worden beoordeeld in het licht van de waarde van dat gebruik in het handelsverkeer.”

die welke in de andere lidstaten worden toegepast, en de tariefniveaus op homogene grondslag zijn vergeleken, dit verschil als een aanwijzing voor een misbruik van een machtspositie is te beschouwen”⁶⁶.

Tot slot moet de keuze van de methode gebaseerd zijn op een onderzoek geval per geval; niets belet het gebruik van andere manieren om de aanwezigheid van buitensporige prijzen vast te stellen. Zo werd in de zaak STIM geen enkele van de aangehaalde methodes aangewend. Volgens de advocaat-generaal “het moeilijk lijkt om de productiekosten van het voortbrengen van een muziekwerk te bepalen, laat staan daaruit conclusies te trekken over de waarde van de prestatie”⁶⁷. Gezien de specifieke kenmerken van de prestaties in kwestie en de niet-relevantie van een vergelijking met de toegepaste prijzen in andere landen, had de analyse dan ook veeleer betrekking op de berekeningswijze van de royalty’s, en die werd redelijk geacht, want de royalty’s worden berekend op basis van de inkomsten van de televisiezenders.

De hierboven aangehaalde methodieken, die hun oorsprong vinden in de rechtspraak, hebben weliswaar hun deugdelijkheid en nut bewezen, maar toch kunnen ze problemen opleveren bij de toepassing. Van die knelpunten moeten de volgende worden aangehaald:

- het niet-beschikbaar zijn van volledige, homogene en bijgewerkte gegevens, wat vergelijkingen in de weg staat, en het gebruik van een empirische evaluatiemethode;
- de verkeerde interpretatie van resultaten, doordat bepaalde parameters niet in aanmerking worden genomen, zoals de specificiteiten van de gekozen test, de aanvangshypothese of de specifieke context van de zaak;
- de bepaling van een aanvaardbare prijsdrempel waarboven de prijzen als buitensporig worden beschouwd, want het begrip “juiste prijs” heeft geen enkele economische grondslag.

De keuze van de meest geschikte methode zal dus afhangen van de zaak in kwestie. Dergelijke analyses zijn niet altijd mogelijk, wegens de genoemde knelpunten, maar ook wegens de noodzakelijke investering in termen van tijd, kosten en personen om die analyses uit te voeren. Het is ook vaak moeilijk om een consensus te vinden over de methode die het meest geschikt is in het kader van een geschil, of het nu voor de mededingingsautoriteiten is of voor de hoven en rechtbanken, wat een niet te verwaarlozen moeilijkheid vormt bij de behandeling van die geschillen.

⁶⁶ HJEG, 13 juli 1989, Lucazeau c/SACEM, gevoegde zaken 110/88, 241/88 en 242/88, pt 25.

⁶⁷ HvJ, Kanal 5 Ltd en TV4 AB c/ STIM, zaak C 52/07, 11 december 2008, p. 61 van de conclusie van de advocaat-generaal.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

5.7. Rechtspraak 2013

In 2013 werden er verschillende arresten/vonnissen uitgesproken met de kabeldistributie als voorwerp. In dit onderdeel worden de belangrijkste vermeld.

- Op 4 februari 2013 sprak het Hof van Beroep te Antwerpen zich uit in de zaak Telenet tegen enkele beheersvennootschappen⁶⁸. Het Hof behandelde het beroep ingesteld tegen het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Mechelen, gewezen op 12 april 2011. In deze zaak lagen meerdere vragen voor. Eerst en vooral was er de vraag of de simulcasting⁶⁹ van uitzendingen slechts één auteursrechtelijke handeling uitmaakt waardoor er slechts één auteursrechtelijke vergoeding voldaan moet worden.
- Tevens werd de vraag opgeworpen of de directe injectie bij de kabel eveneens één auteursrechtelijke handeling uitmaakt.
- Het Hof heeft het bestreden vonnis bevestigd op het punt dat de digitale kabeldoorgifte bij simulcastuitzendingen, met name uitzendingen waarbij een simultane, ongewijzigde en integrale gelijktijdige uitzending plaatsvindt van een analoog en digitaal signaal, geen nieuwe vorm van kabeldoorgifte uitmaakt. Het Hof oordeelde dat anders twee keer voor hetzelfde omroepprogramma wordt betaald, terwijl de abonnee alleen analoog of digitaal kan kijken.
- Het Hof heeft echter geoordeeld dat er in het geval van een directe injectie slechts sprake is van één doorgifte die gelijk te stellen is met een primaire uitzending. Er worden dus geen twee auteursrechtelijk relevante handelingen gesteld. Tevens is er hierbij wel degelijk sprake van een kabeldoorgifte, waarbij Telenet hiervoor steeds de toestemming nodig heeft van de rechthebbenden. Het Hof oordeelde namelijk dat Telenet niet als een louter doorgeefluik kan worden aanzien, daar ze o.a. diverse pakketten samenstellen, waardoor een louter ter beschikking stellen van fysieke faciliteiten door de kabelmaatschappij wordt overschreden.
- In haar arrest dat een tussenarrest is, worden de beheersvennootschappen verzocht om te specificeren voor welke uitzendingen zij rechten claimen en desgevallend deze nauwkeurig te becijferen. Aan Telenet wordt de mogelijkheid geboden om zich op de concrete vorderingen van de betrokken beheersvennootschappen te verweren. Begin 2014 worden de debatten heropend.
- Gelet op het feit dat er een voorziening in cassatie werd ingesteld tegen het tussenarrest, werd de zitting van het Hof van Beroep te Antwerpen verdaagd naar een latere datum, om eerst uitspraak in cassatie te verkrijgen.

68 SABAM, Agicoa, BAVP, SACD, Scam, SOFAM, Simim, Imagia en PlayRight.

69 Simulcasting: de gelijktijdige analoge en digitale uitzending van omroepprogramma's.

- Bij vonnis van de rechtbank van koophandel te Brussel d.d. 29 januari 2013 sprak de rechter zich uit in een zaak tussen SACD, SCAM, SOFAM tegen Coditel. In deze zaak oordeelde de rechter dat er met betrekking tot de vraag van de directe injectie een prejudiciële vraag kan gesteld worden aan het Hof van Justitie. De beheersvennootschappen SACD, SCAM en SOFAM hebben beroep aangetekend tegen dit vonnis.
- Op 17 mei 2013 velde de rechtbank van koophandel te Brussel d.d. 17 mei 2013 een vonnis in de zaak SABAM tegen SBS NV. SBS NV is een commerciële omroeporganisatie die de televisiezenders VIER en VIJFTV beheert. SABAM stelde SBS in gebreke voor enkele onbetaalde facturen voor het gebruik van haar repertoire tijdens de exploitatiejaren 2008 en 2009. Tot 31 december 2008 was er hiervoor een overeenkomst afgesloten tussen SABAM en SBS. Vanaf 1 januari 2009 waren beide partijen niet meer tot deze schriftelijke overeenkomst gehouden. SABAM tarifeerde het gebruik van haar repertoire door SBS in 2009 door toepassing te maken van de afgelopen overeenkomst. SBS ging slechts over tot de gedeeltelijke betaling van de facturen, daar ze de berekening van de verschuldigde bedragen betwistte. Vanaf 1 januari 2010 was een nieuwe overeenkomst van kracht tussen SABAM en SBS. De rechtbank oordeelde dat SBS gehouden is tot het voldoen van de openstaande facturen, daar SABAM gerechtigd was om toepassing te maken van de afgelopen overeenkomst om de verschuldigde auteursrechten voor 2009 te berekenen. Dit om redenen dat deze overeenkomst al vroeger onderhandeld en toegepast werd door de partijen.

5.8. Economische verbanden tussen de verschillende actoren

Op basis van de gegevens die momenteel beschikbaar zijn, kunnen we komen tot een jaarbedrag van 198.580.531 euro voor de auteursrechten in verband met radio en televisie in België.

Voor hun doorgifteactiviteiten betalen de kabelmaatschappijen en Belgacom TV 155.392.000 euro. Dat cijfer wordt berekend op basis van het bedrag dat sommige kabelmaatschappijen vermelden op de facturen voor de auteursrechten. Dat bedrag ligt om en bij de 32 euro excl. btw per abonnee per jaar en moet worden vermenigvuldigd met 4.226.000 abonnees in België. Daaraan moet de 28,8 euro excl. btw worden toegevoegd die wordt betaald door de 700.000 abonnees van Tecteo.

Anderzijds blijkt uit de jaarlijkse aangiftes van de beheersvennootschappen over de inningen van 2012 dat door de kabelmaatschappijen en Belgacom TV 49.523.845 euro werd betaald aan de beheersvennootschappen.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

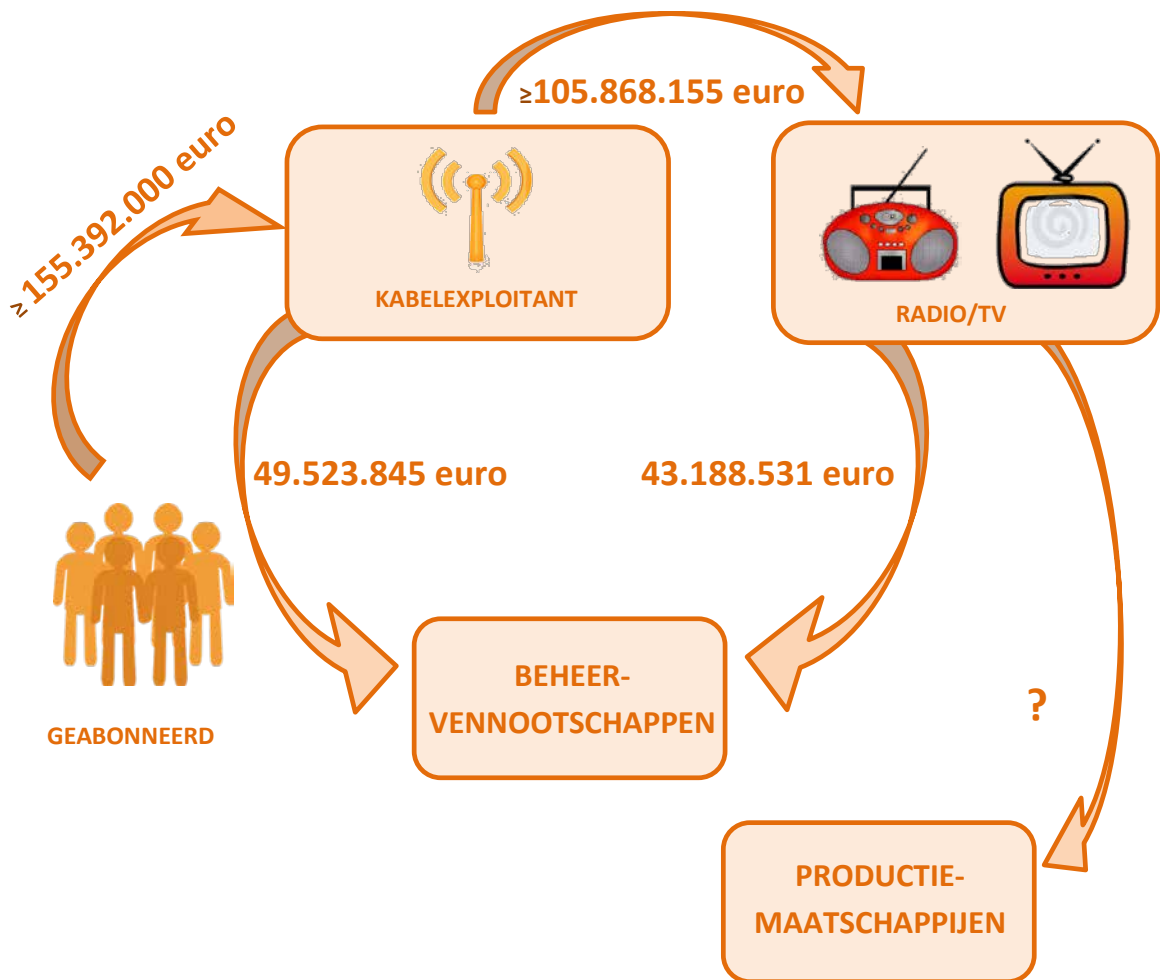
Bijgevolg kunnen we vermoeden dat het saldo, d.w.z. 105.868.155 euro, naar de radio- en televisieomroepen is gegaan.

Uit de jaarlijkse aangiftes van de beheersvennootschappen blijkt ook dat de radio- en televisieomroepen op hun beurt 43.188.531 euro betalen aan de beheersvennootschappen. Dat bedrag is de vergoeding voor het gebruik van het repertoire in de radio- en televisie-uitzendingen. Dat bedrag opgeteld bij de bedragen betaald door de kabelmaatschappijen en Belgacom TV geeft het cijfer 198.580.531 euro⁷⁰ voor het jaar 2012. Het reële bedrag ligt waarschijnlijk hoger, omdat de auteursrechten die de radio- en televisieomroepen betalen aan de productiemaatschappijen die niet zijn aangesloten bij de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten niet bij de Controledienst bekend zijn, en omdat de bedragen betaald door Belgacom TV (1.412.000 abonnees begin 2013) niet bij de Controledienst bekend zijn, maar volgens meerdere overeenstemmende bronnen heel waarschijnlijk meer bedragen dan 32 euro excl. btw per abonnee.

⁷⁰ De ontmoete beheersvennootschappen hebben het over de RTD-sleutel 83 die er als volgt zou uitzien: AGICOA 35 %, andere beheersvennootschappen 21 %, totaal 56 %, ERU 43 %; onderstaande grafiek geeft een heel andere verdeling aan, nl. ongeveer 75 %/25 %.

Deze financiële stromen worden voorgesteld in de vorm van volgende grafiek:

Financiële stromen $\geq 198.580.531$ euro per jaar

5.9. Conclusies

De gesprekspartners van de Controledienst hebben de volgende elementen naar voren gebracht:

- Sinds de opzegging van de RTD-akkoorden eind jaren 1990 zijn de verschillende actoren van de waardeketen voortdurend in conflict voor de rechtbanken;

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- De conflicten zijn ontstaan nadat oude akkoorden in vraag werden gesteld naar aanleiding van de komst van nieuwe spelers (nieuwe private zenders, Belgacom TV, Telenet), nieuwe technologieën (digitale tv, directie injectie, double en triple play) en nieuwe contractuele praktijken (“All Rights Included”- contracten die aan de kabelmaatschappijen worden aangeboden om bepaalde televisiezenders uit te zenden zonder meerkosten voor de kabelmaatschappijen);
- De tarieven van de beheersvennootschappen waren niet allemaal gepubliceerd; vandaag is dat wel het geval, maar op basis van die publicaties kan men niet weten wie hoeveel betaalt aan wie en waarom;
- De tarieven worden soms beschouwd als het startpunt van een onderhandeling waarvan het resultaat noodzakelijkerwijs geheim is;
- De effectief betaalde prijzen resulteren soms minder uit de al dan niet gepubliceerde tarieven dan uit de machtsverhoudingen tussen de actoren, historische factoren en andere wisselvallige factoren;
- De tarieven zijn niet noodzakelijk evenredig met de repertoires;
- Het heterogene karakter van de door de verschillende beheersvennootschappen gehanteerde criteria kan leiden tot absurde resultaten voor de betalingsplichtigen;
- Er zijn heel wat betwistingen over het repertoire van de beheersvennootschappen;
- In de sector leeft het gevoel dat bepaalde actoren van de waardeketen ongerechtvaardigde voordelen genieten.

Op basis van het voorgaande acht de Controledienst het belangrijk om:

- de samenwerking met de media- en telecommunicatieregulatoren en met de mededingingsautoriteiten te versterken;
- de contouren van de verplichting tot publicatie van de tarieven te verduidelijken;
- de transparantie over het gebruik van de repertoires en de financiële stromen te verbeteren;
- de methodes voor het beslechten van geschillen te verbeteren, ook via alternatieve wijzen van geschillenbeslechting.

Tijdens een rondetafel naar aanleiding van de publicatie van het jaarverslag kan worden onderzocht in welke mate deze doelstellingen worden gedeeld door de andere betrokken actoren en kan worden nagedacht over manieren om aan bepaalde van die doelstellingen tegemoet te komen.

6. Bijlagen

6.1. Voorstelling van de beheersvennootschappen

In 2013 beschikten 26 beheersvennootschappen over een vergunning om hun activiteiten uit te oefenen op het Belgische grondgebied. Hun identificatiegegevens worden hieronder kort weergegeven.

Bij elke beheersvennootschap wordt voor de door haar beheerde exploitatiewijzen verwezen naar de in 2012 effectief geïnde rechten.

Het aantal vertegenwoordigde rechthebbenden betreft de rechthebbenden waarvan de vennootschap de rechten beheerde op 31 december 2012. Dat aantal dekt dus niet enkel de aangesloten rechthebbenden.

AGICOA EUROPE BRUSSELS

Benaming: AGICOA Europe Brussels cvba (Association de Gestion Internationale Collective des Oeuvres Audiovisuelles)

Adres: Kartuizersstraat 19c/30 - 1000 Brussel

Telefoon: 02 643 01 37

Website: <http://www.agicoabrussels.eu>

Contact: info@agicoabrussels.eu

Ondernemingsnummer: 0426.385.274

Vergunning: ministerieel besluit van 10 januari 1996 (BS 16 februari 1996)

Soort werken: audiovisuele werken

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 12.944

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Doorgifte per kabel	24.262.180

AUTEURSBUREAU ALMO

Benaming: Auteursbureau ALMO bvba

Adres: Jan van Rijswijcklaan 282 - 2020 Antwerpen

Telefoon: 03 260 68 13

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Website: <http://www.almo.be>

Contact: info@almo.be

Ondernemingsnummer: 0425.496.141

Vergunning: ministerieel besluit van 24 oktober 1995, (BS 7 december 1995)

Soort werken: literaire en muzikale werken (dramatische werken, theaterstukken, operettes, ...)

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: niet meegedeeld

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Openbare opvoering van dramatische werken	1.130.397

ASSUCOPIE

Benaming: ASSUCOPIE cvba (Collectieve beheersvennootschap voor de reprografierechten van auteurs van werken voor het onderwijs, wetenschappelijke en universitaire auteurs)

Adres: porte de Limelette, rue Charles Dubois 4/003 - 1342 Ottignies - LLN

Telefoon: 010 40 04 26

Website: <http://www.assuocopie.be>

Contact: info@assuocopie.be

Ondernemingsnummer: 0466.710.748

Vergunning: ministerieel besluit van 9 juli 1999 (BS 26 augustus 1999) en ministerieel besluit van 28 november 2003 (BS 24 december 2003)

Soort werken: literaire, muzikale, audiovisuele, dramatische of dramatisch-muzikale werken, werken van grafische of visuele kunst van educatieve, wetenschappelijke en universitaire auteurs, zelfs wanneer die werken zich buiten hun vakgebied situeren

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 2.268

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Reprografie	1.170.116
Openbare uitlening	27.667
Privékopie van geluidswerken en audiovisuele werken	105

AUVIBEL

Benaming: Auvibel cvba

Adres: Havenlaan 86c/201a - 1000 Brussel

Telefoon: 02 650 09 50

Website: <http://www.auvibel.be>

Contact: auvibel@auvibel.be

Ondernemingsnummer: 0453.673.453

Vergunning: koninklijk besluit van 2 oktober 1995 (BS 17 oktober 1995), koninklijk besluit van 26 juli 1996 (BS 1 augustus 1996), koninklijk besluit van 21 januari 1997 (BS 1 februari 1997); ministerieel besluit van 14 februari 2000 (BS 10 maart 2000)

Soort werken: literaire, muzikale, audiovisuele, dramatische of dramatisch-muzikale werken, choreografische werken en werken van grafische of visuele kunst: geluidswerken en audiovisuele werken die op geoorloofde wijze voor het publiek toegankelijk zijn gemaakt

Aantal vertegenwoordigderechthebbenden: 10 (Sabam, SACD, SCAM, Sofam, Saj-Jam, PlayRight, Simim, Imagia, BAVP en Procibel)

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Privékopie van geluidswerken en audiovisuele werken	24.599.622
Openbare uitlening	505.970

BAVP

Benaming: BAVP cvba (Beheers- en belangenvennootschap voor audiovisuele producenten)

Adres: Kartuizersstraat 19c/30 - 1000 Brussel

Telefoon: 02 643 01 30

Website: <http://www.bavp.be>

Contact: info@bavp.be

Ondernemingsnummer: 0456.222.078

Vergunning: ministerieel besluit van 10 juli 1996 (BS 30 juli 1996)

Soort werken: audiovisuele werken

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 173

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Doorgifte per kabel	6.201.113
Openbare uitlening	38.797
Vertoning van audiovisuele werken op een voor het publiek toegankelijke plaats	18.659

COPIEBEL

Benaming: Copiebel cvba (Coopérative de perception et d'indemnisation des éditeurs belges)

Adres: Huart Hamoiriaan 1/34 - 1030 Brussel

Telefoon: 02 241 65 80

Website: <http://www.copiebel.be>

Contact: copiebel@copiebel.be

Ondernemingsnummer: 0466.398.071

Vergunning: ministerieel besluit van 21 februari 1999 (BS 17 maart 1999); ministerieel besluit van 28 november 2003 (BS 24 december 2003)

Soort werken: op grafische of analoge drager vastgelegde werken

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 69

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Reprografie	1.901.341
Openbare uitlening	65.678

COPIEPRESSE

Benaming: Copiepresse cvba (beheersvennootschap voor de rechten van de uitgevers van de Franstalige en Duitstalige dagbladers in België)

Adres: Barastraat 175 - 1070 Brussel

Telefoon: 02 558 97 80

Website: <http://www.copiepresse.be>

Contact: info@copiepresse.be

Ondernemingsnummer: 0471.612.218

Vergunning: ministerieel besluit van 14 februari 2000 (BS 10 maart 2000); ministerieel besluit van 20 juni 2003 (BS 14 augustus 2003)

Soort werken: op grafische of analoge drager vastgelegde werken

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 7

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Reprografie	1.748.211
Secundaire exploitatierechten	1.139.404

DE AUTEURS

Benaming: deAuteurs cvba

Adres: Koninklijke Prinsstraat 87 - 1050 Brussel

Telefoon: 02 551 03 20

Website: <http://www.deauteurs.be>

Contact: info@deauteurs.be

Ondernemingsnummer: 0837.299.149

Vergunning: ministerieel besluit van 25 augustus 2011 (BS 7 september 2011)

Soort werken: audiovisuele, literaire, muzikale, dramatische of dramatisch-muzikale werken, werken van grafische of visuele kunst

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 86

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Reprografie	1.900
Televisie-uitzending van beschermde werken en prestaties	15.316
Openbare opvoering van dramatische werken	15.347

GÜFA

Benaming: GÜFA GmbH (Gesellschaft zur Übernahme und Wahrnehmung Von Filmaufführungsrechten mbH)

Adres: Vautierstraße 72 – D 40235 Düsseldorf – GÜFA Benelux – Postbus 281 – NL 4330 AG Middelburg

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Telefoon: +49 211 91 41 90 / +31 118 63 48 69

Website: <http://www.guefa.de>

Contact: info@guefa.de

Ondernemingsnummer: 0121295832 / HRB 5479, Amtsgericht Düsseldorf

Vergunning: ministerieel besluit van 12 december 1995 (BS 18 januari 1996)

Soort werken: audiovisuele werken

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: niet meegedeeld

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Mededeling van werken op een voor het publiek toegankelijke plaats	49.462

IMAGIA

Benaming: Imagia cvba

Adres: Almaplein 3/5 – 1200 Brussel

Telefoon: 02 775 82 09

Website: er is een webpagina gewijd aan Imagia op de site van Simim: zie <http://www.simim.be>

Contact: imagia@imagia.be

Ondernemingsnummer: 0456.381.634

Vergunning: ministerieel besluit van 6 december 1995 (BS 9 januari 1996)

Soort werken: audiovisuele werken (exploitatie van muziekvideo's)

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 425

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Doorgifte per kabel	574.973
Privékopie van geluidswerken en audiovisuele werken	156.288
Televisie-uitzending van beschermde werken en prestaties	715.459
Openbare uitlening	1.392
Reproductierechten	4.283

LIBRIUS

Benaming: Librius cvba

Adres: Te Boelaerlei 37 – 2140 Borgerhout

Telefoon: 03 287 66 95

Website: <http://www.librius.com>

Contact: info@librius.com

Ondernemingsnummer: 0475.634.550

Vergunning: ministerieel besluit van 2 juli 2001 (BS 12 juli 2001) en ministerieel besluit van 28 november 2003 (BS 4 december 2003)

Soort werken: op grafische of analoge drager vastgelegde werken: literaire werken

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 80

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Reprografie	4.618.657
Openbare uitlening	220.637

PLAYRIGHT

Benaming: PlayRight cvba (Vereniging voor de inning, de verdeling en de verdediging van de rechten van vertolkende en uitvoerende kunstenaars)

Adres: Belgicalaan 14 – 1080 Brussel

Telefoon: 02 421 53 41

Website: <http://www.playright.be>

Contact: info@playright.be

Ondernemingsnummer: 0440.736.227

Vergunning: ministerieel besluit van 24 oktober 1995 (BS 7 december 1995)

Soort werken: muzikale werken, audiovisuele werken

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 8.873

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Privékopie van geluidswerken en audiovisuele werken	7.399.915
Openbare uitlening	81.646
Billijke vergoeding	9.337.598
Rechten afkomstig uit het buitenland	70.722

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

PROCIBEL

Benaming: Procibel cvba (Collectieve beheersvennootschap van audiovisuele producenten voor het kopiëren voor eigen gebruik in België)

Adres: Kartuizersstraat 19c/30 – 1000 Brussel

Telefoon: 02 643 01 30

Website: <http://www.procibel.be>

Contact: info@procibel.be

Ondernemingsnummer: 0455.690.558

Vergunning: ministerieel besluit van 20 maart 1996 (BS 15 mei 1996)

Soort werken: audiovisuele werken, geluidswerken

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: Niet meegedeeld (ter info: 57 aangesloten)

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Privékopie van geluidswerken en audiovisuele werken	4.083.378

REPRO PP

Benaming: Repro PP cvba (Coöperatieve vennootschap voor de reprografierechten van de uitgevers van de periodieke pers)

Adres: Edmond Machtenslaan 79/23 – 1080 Brussel

Telefoon: 02 410 27 65

Website: <http://www.upp.be/node/75/>

Contact: info@repropp.be

Ondernemingsnummer: 0473.139.967

Vergunning: ministerieel besluit van 11 mei 2000 (BS 31 mei 2000) en ministerieel besluit van 30 september 2003 (BS 24 oktober 2003)

Soort werken: op grafische of analoge drager vastgelegde werken (literaire werken, pers en eventueel geluidswerken en audiovisuele werken)

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 360

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Reprografie	954.455
Openbare uitlening	29.787

REPROBEL

Benaming: Reprobel cvba

Adres: de Meeûssquare 23/3 - 1000 Brussel

Telefoon: 070 23 32 78

Website: <http://www.reprobel.be>

Contact: info@reprobel.be

Ondernemingsnummer: 0453.088.681

Vergunning: ministerieel besluit van 27 juni 1996 (BS 30 juli 1996); koninklijk besluit van 15 oktober 1997 (BS 7 november 1997); koninklijk besluit van 15 december 2006 (BS 22 december 2006)

Soort werken: op grafische of analoge drager vastgelegde werken: literaire werken, muzikale werken, dramatische of dramatisch-muzikale werken, choreografische werken, werken van grafische of visuele kunst

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 15: Assucopie, deAuteurs, SAJ, Sabam, SACD, SCAM, Sofam, Vewa, Copiebel, Copiepresse, Librius, Repro PP, Reprocopy, Repropress, Semu

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Reprografie	24.255.401
Openbare uitlening	1.606.515

REPROCOPY (MOMENTEEL LICENSE2PUBLISH)

Benaming: Reprocopy cvba

Adres: Barastraat 175 - 1070 Brussel

Telefoon: 02 558 97 70

Website: <http://www.license2publish.be>

Contact: info@license2publish.be

Ondernemingsnummer: 0470.162.265

Vergunning: ministerieel besluit van 11 mei 2000 (BS 31 mei 2000)

Soort werken: op grafische of analoge drager vastgelegde werken: literaire werken, werken van grafische kunst (en eventueel geluidswerken en audiovisuele werken)

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 13

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Reprografie	1.992.349
Secundaire rechten	1.184.603

REPROPRESS

Benaming: REPROPRESS cvba

Adres: Barastraat 175 – 1070 Brussel

Telefoon: 02 558 97 50

Website: <http://www.repropress.be>

Contact: info@repropress.be

Ondernemingsnummer: 0473.030.990

Vergunning: ministerieel besluit van 11 mei 2000 (BS 31 mei 2000); ministerieel besluit van 20 juni 2003 (BS 14 augustus 2003)

Soort werken: op grafische of analoge drager vastgelegde werken: periodieke pers en magazines (en eventueel werken vastgelegd op een geluidsdrager of audiovisuele drager)

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 24

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Reprografie	3.802.088
Openbare uitlening	17.610

SABAM

Benaming: SABAM cvba (Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers)

Adres: Aarlenstraat 75-77 – 1040 Brussel

Telefoon: 02 286 82 11

Website: <http://www.sabam.be>

Contact: contact@sabam.be

Ondernemingsnummer: 0402.989.270

Vergunning: ministerieel besluit van 1 september 1995 (BS 7 oktober 1995)

Soort werken: literaire, muzikale, dramatische en dramatisch-muzikale werken; werken van grafische of visuele kunst, audiovisuele werken

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 38.183

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Doorgifte per kabel	12.321.255
Reprografie	2.622.870
Privékopie van geluidswerken en audiovisuele werken	5.925.603
Televisie-uitzending van beschermde werken en prestaties	31.710.295
Mededeling van werken op een voor het publiek toegankelijke plaats	52.131.439
Openbare live-opvoering van muziekwerken	7.723.998
Onlinegebruik van het repertoire	1.063.356
Uitgave van literaire werken en/of werken van visuele kunst	381.434
Synchronisatierecht	1.339.733
Volgrecht	839.294
Vertoning van audiovisuele werken op een voor het publiek toegankelijke plaats	1.724.787
Uitgave van muziekwerken	10.473.014
Openbare opvoering van dramatische werken	3.866.505
Radio-uitzending van beschermde werken en prestaties	2.669.426
Buitenlandse uitvoeringsrechten	15.659.030

SACD

Benaming: Bijkantoor van SACD (Vennootschap van auteurs en componisten van dramatische werken)

Adres: Koninklijke Prinsstraat 87 – 1050 Brussel

Telefoon: 02 551 03 20

Website: <http://www.sacd.be>

Contact: info@sacd-scam.be

Ondernemingsnummer: 0413.411.129

Vergunning: ministerieel besluit van 1 september 1995 (BS 7 oktober 1995)

Soort werken: literaire werken; muzikale werken, audiovisuele werken (cinematografische werken, televisie-uitzending, multimedia alsook radiofonische werken, ...), dramatische of dramatisch-muzikale werken (theaterstukken, pantomimes, nummers en circusnummers, ...), choreografische werken, werken van grafische of visuele kunst (fotografische werken en werken gerealiseerd met behulp van fotografische technieken)

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 2.328

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Doorgifte per kabel	2.457.255
Reprografie	148.210
Privékopie van geluidswerken en audiovisuele werken	1.624.421
Televisie-uitzending van beschermde werken en prestaties	8.430.495
Openbare uitlening	39.397
Openbare live-opvoering van dramatische werken	2.818.924
Rechten afkomstig uit het buitenland	1.846.004

SAJ-JAM

Benaming: SAJ-JAM cvba (Journalisten Auteurs Maatschappij)

Adres: Zennestraat 21 - 1000 Brussel

Telefoon: 02 777 08 30

Website: <http://www.saj.be>

Contact: info@saj.be

Ondernemingsnummer: 0455.162.008

Vergunning: ministerieel besluit van 25 november 1998 (BS 17 maart 1999)

Soort werken: literaire werken, pers

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 3.152

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Reprografie	2.137.092
Privékopie van geluidswerken en audiovisuele werken	117.457
Openbare uitlening	86.191

SCAM

Benaming: Bijkantoor van Scam (Société civile des auteurs multimédia)

Adres: Koninklijke Prinsstraat 87 – 1050 Brussel

Telefoon: 02 551 03 21

Website: <http://www.scam.be>

Contact: info@sacd-scam.be

Ondernemingsnummer: 0425.440.416

Vergunning: ministerieel besluit van 1 september 1995 (BS 7 oktober 1995)

Soort werken: literaire, audiovisuele, choreografische werken, werken van grafische of visuele kunst; computerprogramma's; gegevensbanken (audiovisuele documentaires, radiodocumentaires, multimediale en literaire documentaires, illustraties, stilstaande beelden, pedagogische en wetenschappelijke werken)

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 2.117

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Doorgifte per kabel	1.585.069
Reprografie	1.126.425
Privékopie van geluidswerken en audiovisuele werken	614.578
Televisie-uitzending van beschermde werken en prestaties	2.180.382
Openbare uitlening	169.745
Rechten afkomstig uit het buitenland	779.123

SEMU

Benaming: Semu cvba (Vennootschap voor muziekuitgevers)

Adres: Oude Molenstraat 27 – 9170 De Klinge

Telefoon: 03 296 33 67

Website: <http://www.semu.be>

Contact: office@semu.be

Ondernemingsnummer: 0465.841.213

Vergunning: ministerieel besluit van 14 februari 2000 (BS 10 maart 2000)

Soort werken: muzikale en dramatisch-muzikale werken

Aantal rechthebbenden: 102 fondsen

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Reprografie	644.284
Openbare uitlening	1.683
Reproductierecht	1.641.444

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

SIMIM

Benaming: Simim cvba (Société de l'industrie musicale – muziekindustrie maatschappij)

Adres: Almaplein 3/5 – 1200 Brussel

Telefoon: 02 775 82 10

Website: <http://www.simim.be>

Contact: simim@simim.be

Ondernemingsnummer: 0455.701.446

Vergunning: ministerieel besluit van 10 november 1995 (BS 6 januari 1996)

Soort werken: geluidswerken

Aantal rechthebbenden: 1.059

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Doorgifte per kabel	1.724.059
Privékopie van geluidswerken en audiovisuele werken	3.369.632
Openbare uitlening	47.857
Synchronisatierecht	1.241.946
Billijke vergoeding	9.487.590
Fonografisch reproductierecht	908.200
Recht van mededeling	2.904.382
Rechten afkomstig uit het buitenland	36.089

SOFAM

Benaming: SOFAM cvba (Multimediamaatschappij van de Auteurs van de Visuele Kunsten)

Adres: Koninklijke Prinsstraat 87 – 1050 Brussel

Telefoon: 02 726 98 00

Website: <http://www.sofam.be>

Contact: info@sofam.be

Ondernemingsnummer: 0419.415.330

Vergunning: ministerieel besluit van 1 september 1995 (BS 7 oktober 1995)

Soort werken: werken van grafische of visuele kunst, audiovisuele werken

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 4.781

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Doorgifte per kabel	397.940
Reprografie	1.005.354
Privékopie van geluidswerken en audiovisuele werken	107.233
Televisie-uitzending van beschermde werken en prestaties	136.584
Openbare uitlening	160.238
Volgrecht	11.632
Rechten afkomstig uit het buitenland	157.776
Primaire rechten	93.647

TONEELFONDS J. JANSSENS

Benaming: Toneelfonds J. JANSSENS bvba

Adres: Te Boelaerlei 107 – 2140 Borgerhout

Telefoon: 03 366 44 00

Website: <http://www.toneelfonds.be>

Contact: rechten@toneelfonds.be

Ondernemingsnummer: 0404.777.139

Vergunning: ministerieel besluit van 25 mei 2005 (BS 10 juni 2005)

Soort werken: hoofdzakelijk theater- en muziekstukken

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: +/- 500

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Openbare live-opvoering van dramatische werken	262.873

VEWA

Benaming: VEWA cvba (Vereniging van Educatieve en Wetenschappelijke Auteurs)

Adres: Klein Dalenstraat 46 – 3020 Herent

Telefoon: 016 499 493

Website: <http://www.cer-leuven.be/cerleuven/vewa/index.htm>

Contact: vewa@cer-leuven.be

Ondernemingsnummer: 0464.588.032

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Vergunning: ministerieel besluit van 27 juli 1998 (BS 9 oktober 1998) en ministerieel besluit van 28 november 2003 (BS 24 december 2003)

Soort werken: literaire werken (educatieve en wetenschappelijke)

Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden: 5.043

Inningen 2012 per exploitatiewijze

Exploitatiewijze	In euro
Reprografie	2.601.489
Openbare uitlening	204.552

6.2. Bijlage II: Tariefregels van de vennootschappen voor het beheer van het auteursrecht, tarieven voor het audiovisuele en voor het geluid voor de volgende handelingen: televisie-uitzending van werken, radio-uitzending (via radiogolven, webradio, simulcast, Podcast), VOD, kabel distributie

95

SABAM

Op de site van SABAM vinden we verschillende tarieven voor het audiovisuele en voor het geluid voor de volgende handelingen: televisie-uitzending, radio-uitzending (via radiogolven, webradio, simulcast, Podcast), VOD, kabel distributie. De tarieven variëren naargelang van de grootte (groter of kleiner) en de aard (meer of minder commercieel) van de betrokken instantie en volgens de intensiteit van het gebruik van het repertoire van SABAM. De tarieven zijn geïndexeerde bedragen en/of percentages van de omzet.

Door de complexiteit van de tariefstructuur is het niet mogelijk een samenvattende tabel op te stellen. We geven slechts enkele significante voorbeelden van de tarieven 2013:

- Een televisienet met een omzet van minder dan 1.090.729 euro dat 15-50 % van de uitzendtijd gebruikmaakt van muziekwerken van SABAM betaalt 38.176 euro per jaar;
- Bij een particuliere radio wordt 2,8 % geheven op een eerste inkomstenschijf, en op de inkomsten die een zekere drempel overschrijden wordt een inningspercentage van 1,5 % toegepast. Zowel de drempel als de minimumvergoeding worden radio per radio vastgesteld in functie van het aantal uitzenduren en van het potentieel publiek en ze worden jaarlijks geïndexeerd;

- Een webradio betaalt een percentage van de omzet gekoppeld aan een minimum-vergoeding. Het percentage dat bij webradio's wordt toegepast, is 2,8 % op alle met de webradio gerealiseerde inkomsten;
- Voor "on demand"-radioprogramma's met meer dan 50 % beschermd repertoire wordt een tarief toegepast van 6 % van de met streaming gerealiseerde inkomsten, met een plafond van 3.164,85 euro indien het aantal uitzendingen meer dan 24 uur bedraagt.
- VOD (Video On Demand): Een percentage op de door de consument betaalde prijs is van toepassing voor het muziekrepertoire; dat percentage is afhankelijk van het genre waartoe het aangevraagde werk behoort; voor fictiefilms bijvoorbeeld bedraagt het 1,375 %; voor concerten, voorstellingen en muziekshows is het 2,750 %; dat tarief is van toepassing voor een programma-aanvraag in een individueel kader of in het kader van een monothematisch abonnement; gebeurt de aanvraag in het kader van een multithematisch abonnement, dan zal een gemiddeld algemeen percentage van 1,5 % op alle ontvangsten uit het aanbod "video on demand" tegen betaling en een gemiddeld forfaitair bedrag van 0,0254 euro per werk worden toegepast;
- Het sectortarief is van toepassing op alle commerciële omroeporganisaties die op het Belgisch publiek gericht zijn met een jaaromzet per net van minstens 1.090.729 euro; de gehanteerde tarificatiemethode bestaat erin een vergoedingspercentage op de omzet toe te passen naargelang van de graad van bezetting van de totale zendtijd per net door de mededeling van muziekwerken van het SABAM-repertoire;
- Wanneer een aanbod van een distributeur bestaat uit programma's of omroepen waarop de notie "algemeen programma" van toepassing is, of wanneer een aanbod is samengesteld uit diverse programma's of omroepen waarbij sommigen veel en anderen weinig gebruikmaken van het repertoire, bedraagt het gemiddelde in-ningspercentage voor dat aanbod 3,6 % van de inkomsten (algemeen tariefschema).

AGICOA-BAVP

Tarifaire regel	Bedrag	Criteria
Tarief RTD (2012) Info buiten site Principes	Er zijn 5 verschillende tarieven: • 0,1467 euro	Aantal zenders die door de dienstenverdelers aan het publiek worden doorgegeven;
Geen enkele discriminatie tussen de verschillende dienstenverdelers;	• 0,5152 euro	Aard van de zenders;
Geen enkele discriminatie tussen de verschillende delen van het repertoire;	• 0,2121 euro • 0,3940 euro	Samenstelling door de dienstenverdelers van de boeketten;
Billijke behandeling op basis van de verschillende hier bovenvermelde criteria	• 0,4063 euro	Algemene en audiovisuele ARPU van de dienstenverdelers;
	Bijv. La une, la deux, TF1, A2, FR3 FR4 FR5 FR6, TV5Monde=0,2121 euro	Aantal abonnees van de dienst; Taalgebied waar de dienst wordt aangeboden (België-Noord, België-Zuid of beide);

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

SIMIM

Tarifaire regel	Bedrag	Criteria
Kabeldoorgifte	<p>Het gewicht van Simim- repertoire wordt voor 75 % in rekening gebracht; Het gewicht van IMAGIA- repertoire wordt voor 25 % in rekening gebracht.</p> <p>Berekening van het eigenlijke algemeen gewicht voor de zender, berekend op basis van het algemeen repertoire-gewicht en het marktaandeel-gewicht :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het gewicht van het marktaandeel voor 50 % meetelt ; • Het gewicht van het SIMIM-repertoire voor 37,5 % meetelt ; • Het gewicht van het IMAGIA-repertoire voor 12,5 % meetelt. <p>Tarieven per begonnen schijf van 30 seconden Ex. gebruik voor een regionale zender</p>	<p>Bepalen van het klassement van elke zender, afhankelijk van:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. De kijkcijfers van de zender per taalregio, uitgedrukt in marktaandeel b. De mate waarin het repertoire van SIMIM en IMAGIA gebruikt wordt op de zender <p>Eerst wordt het marktaandeel-gewicht van de zender bepaald volgens zijn marktaandeel voor 50 %:</p> <ol style="list-style-type: none"> b) de mate waarin de repertoires van SIMIM (37,5 %) en IMAGIA (12,5 %) worden gebruikt door de zender wordt per zender een algemeen gewicht per zender berekend
<p>Commerciële fonogrammen</p> <p>1) gebruikt in programma's (exclusief begin en eind-generiek) Documentaires en reportages</p> <p>Feuilletons en TV-reeksen, ook indien ze afgeleid zijn van een filmproductie</p> <p>Televisieprogramma's gebaseerd op reëel beleefde situaties en afgeleide programma's</p> <p>2) gebruikt in begin en eind-generiek van programma's</p> <p>Documentaires en reportages</p> <p>Feuilletons en TV-reeksen, ook indien ze afgeleid zijn van een filmproductie</p>	<p>46,11 euro</p> <p>61,48 euro</p> <p>61,48 euro</p> <p>115,27 euro</p> <p>153,70 euro</p>	

Televisieprogramma's gebaseerd op reëel beleefde situaties en afgeleide programma's	153,70 euro	
3) gebruikt in spots	30,74 euro	
Documentaires en reportages		
Feuilletons en TV-reeksen, ook indien ze afgeleid zijn van een filmproductie	40,99 euro	
Televisieprogramma's gebaseerd op reëel beleefde situaties en afgeleide programma's	40,99 euro	
4) gebruikt in spots voor Manifestaties van een omroep	32,79 euro	
Zonder vermelding van sponsors		
Met vermelding van sponsors	81,97 euro	

IMAGIA

Tarifaire regel	Bedrag	Criteria
Kabeldoorgifte	Idem Simim	Het bedrag hangt af van het aantal uitzendingen. Als het aantal stijgt, daalt de gemiddelde prijs.
Uitzending van muziekvideo's (over minimaal een regio)	De gemiddelde prijs per uitzending varieert tussen 4,31 euro en 122,76 euro.	

SOFAM

Tarifaire regel	Bedrag	Criteria
<u>Audiovisuals</u>		
• Reproductie van een werk in een audiovisueel.	≤ 1 dag : 124,53/197,38 euro	Het basisbedrag hangt af van de duur, het gebruik en zijn publicitaire of niet publicitaire aard. Bovendien zijn er andere criteria die het basisbedrag kunnen beïnvloeden: • Meerdere werken van eenzelfde auteur in eenzelfde audiovisueel werk (vaste beelden)
	≤ 1 week : 136,72/212,48 euro	
• Reproductie en mededeling aan het publiek van een audiovisueel werk.	≤ 1 maand : 151,81/242,96 euro	
	≤ 3 maanden : 166,90/273,14 euro	
	≤ 6 maanden : 181,99/303,62 euro	

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

<p><u>Televisie</u> Reproductie en mededeling aan het publiek van een audiovisueel werk.</p>	<p>Minimumtarief voor audiovisuele werken: Niet-publicitair gebruik: 124,52 euro Publicitair gebruik 197,38 euro</p> <p>1 tot 10 min: 3,63/217,80 euro > 10 min: 2,80/168 euro</p> <p>minimumtarief: - Lokale zender: 128,87 euro - Nationale zender: 205,51 euro - Internationale zender: 282,14 euro</p>	<p>Aard van het gebruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cultureel/humanitair: verlaging van het basistarief met 20 %: • Meerdere dragers in eenzelfde transactie • Indien het audiovisuele werk een generiek of huisstijl is, zal een tarief van 24 euro/ minuut toegepast worden. <p>Lokale, Nationale of Internationale uitzending</p> <p>Andere criteria die de tarief kunnen beïnvloeden: Heruitzendingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verlaging van het basistarief met 35 % • Meerdere werken van eenzelfde auteur of in eenzelfde uitzending • Indien het audiovisuele werk een televisieserie of een spel is • Verlaging van het basistarief met 35 % <p>Indien het audiovisuele werk een generiek of huisstijl is, zal een tarief van 24 euro/ minuut toegepast worden.</p>
	<p>per z/euro/ab/jaar btw inbegrepen</p>	<p>Categorieën</p>
<p>Referentietarieven van het basisaanbod m.b.t. de doorgifte per kabel</p> <p>Forfaitaire bijdragen per abonnee per jaar/ per toegelaten verstrekte zender</p>	<p>0,0233449</p> <p>0,01167169</p> <p>0,00349763</p> <p>0,02584644</p> <p>0,01259028</p> <p>0,00366304</p> <p>0,0012015</p>	<p>Belgische Franstalige zenders en andere algemene Franstalige zenders uitsluitend bestemd voor Belgisch publiek</p> <p>Franstalige Belgische lokale zenders</p> <p>Andere algemene Franstalige zenders</p> <p>Nederlandstalige Belgische zenders en andere algemene Nederlandstalige zenders bestemd voor Belgisch publiek</p> <p>Nederlandstalige Belgische lokale zenders</p> <p>Andere algemene Nederlandstalige zenders</p> <p>Andere zenders</p>

SACD-SCAM

Tarifaire regel	Bedrag	Criteria
Lineaire uitzending van het repertoire via radio en tv (uitgevers van audiovisuele diensten)	<p>Percentage van de omzet gegenereerd met het basisaanbod. De schriftelijke toestemming vermeldt het percentage en de grondslag en een eventueel gegarandeerd minimum. Het referentiepercentage bedraagt 2,2 % voor een basisaanbod van 70 programma's of een forfaitair bedrag per zender, per jaar en per abonnee, gaande van 0,00818 euro tot 0,11352572 euro volgens het soort zender (cijfers 2011). Basisaanbod vastgesteld op een uniek tarief van ongeveer 115 euro excl. btw per jaar.</p>	<p>Het percentage zal verschillen naargelang van objectieve criteria: de kenmerken van de uitgevers (zender met een totaalpakket of niet, coproducent of niet, met voorkeur voor uitzendingen of heruitzendingen, financiering door toelage of niet), de toegelaten exploitatiewijzen, het gebied van de toelatingen, de intensiteit van het gebruik van het repertoire (gemeten in minuten of forfait).</p>
Lineaire doorgifte: geheel ander aanbod	<p>Percentage van het geheel aan inkomsten van de uitzender van de lineaire audiovisuele mediadienst. De schriftelijke toestemming vermeldt het percentage en de grondslag en een eventueel gegarandeerd minimum.</p>	<p>Het percentage zal afhangen van meerdere objectieve criteria: kenmerken van de uitzender (doorgegeven programma's, wijze van financiering, distributienetwerk, ...), toegelaten exploitatiewijzen, gebieden van de toelatingen, het begin van de activiteit op het grondgebied in kwestie.</p>

DE AUTEURS

Tarifaire regel	Bedrag	Criteria
Audiovisuele mediadiensten	<p>Het inningspercentage % zakcijfer van de recettes</p> <p>De inningsregels worden vastgelegd</p> <ul style="list-style-type: none"> - hetzij in het contract met de gebruikers - Hetzij in de algemene voorwaarden op de achterzijden van de factuur 	<p>Is verbonden aan verschillende parameters, waaronder het volume van gebruik van het repertoire, de specifieke eigenschappen van het gebruikte repertoire op de mediadienst, de gevraagde garantie, de kwaliteit van de aangeleverde documentatie, de eigenschappen van de mediadienst</p>

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

6.3. Bijlage III: Bevoegdheden van de Controledienst van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten

De bevoegdheden in verband met de controle van de beheersvennootschappen zijn vastgelegd door de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten zoals gewijzigd bij de wet van 10 december 2009 over de controle op de beheersvennootschappen.

Die bevoegdheden zijn opgenomen in de volgende artikelen van de wet:

Artikel 65ter, §4

Deze bepaling machtigt tot het formuleren van aanbevelingen wanneer inbreuken worden vastgesteld die een gevolg zijn van de structuur van een beheersvennootschap, en tot het treffen van sancties wanneer die aanbevelingen niet worden opgevolgd en de inbreuken voortduren.

Artikel 65quater, §4

Op basis van deze bepaling is de Controledienst gemachtigd het jaarverslag van de beheersvennootschappen te ontvangen.

Artikel 66quater, §2

Op basis van deze bepaling is de Controledienst gemachtigd de lijst van de rechthebbenden te ontvangen.

Artikel 66sexies, §2

Op basis van deze bepaling is de Controledienst gemachtigd een jaarverslag te ontvangen over het gebruik van de rechten voor sociale, culturele of educatieve doeleinden.

Artikel 67, §1-3

Deze bepaling voorziet in de bevoegdheid om de vergunningen af te leveren voor het uitoefenen van de activiteit van beheersvennootschap.

Artikel 67, §4-6 & 77, §2, 3°, a)

Deze bepalingen regelen de procedure voor het intrekken van de vergunningen voor het uitoefenen van de activiteit van vennootschap voor het beheer van het auteursrecht.

Artikel 67bis

Deze bepaling regelt de aanstelling van bijzondere commissarissen die de organen van de beheersvennootschappen vervangen.

Artikel 68bis

Op basis van deze bepaling kan de Controledienst aan de revisor een bewijs vragen dat hij niet het voorwerp uitmaakt van een sanctie en daar ambtshalve over geïnformeerd worden.

Artikel 68ter

Deze bepaling regelt het informeren van de Controledienst in geval van ontslag van de revisor.

Artikel 68quater, §1

Op basis van deze bepaling is de Controledienst gemachtigd om het verslag van de revisoren te ontvangen.

Artikel 68quater, §2

Deze bepaling maakt het mogelijk voor de bedrijfsrevisoren van de beheersvennootschappen om bijkomende gegevens te verstrekken aan de Controledienst zonder dat hun klanten hen kunnen aanwrijven dat ze hun beroepsgeheim hebben geschonden.

Artikel 69

Op basis van deze bepaling is de Controledienst gemachtigd om het bijzonder verslag omtrent de niet uitkeerbare bedragen te ontvangen.

Art. 70, 5°

Jaarlijks dient de commissaris-revisor een verslag op te maken van de bezoldigingen, forfaitaire kosten en voordelen van welke ook, die werden uitgekeerd aan de bestuurders. Dit verslag dient aan de Controledienst te worden overgemaakt.

Artikel 75

Op basis van deze bepaling is de Controledienst gemachtigd om de voorstellen tot wijziging van de statuten, van de tarifierings-, innings- en verdelingsregels te ontvangen en opmerkingen te formuleren, en te eisen dat die ter kennis van het bevoegde orgaan worden gebracht en worden opgenomen in het proces-verbaal.

Deze bepaling biedt de Controledienst de mogelijkheid een preventieve controle uit te oefenen op die beslissingen, zonder afbreuk te doen aan de controlebevoegdheden wanneer de beslissingen zullen zijn aangenomen.

Artikel 75bis

Op basis van deze bepaling is de Controledienst gemachtigd om een kopie te ontvangen van de boekhoudkundige staat die halfjaarlijks aan de commissarissen wordt bezorgd en om jaarlijks een gecoördineerde versie te ontvangen van de tarifierings-, innings- en verdelingsregels.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Artikel 76, §§ 1-5

Deze bepaling belast de Controledienst met het toezicht op de toepassing van de wet, van haar besluiten en van de interne regels, met het opsporen en vaststellen van tekortkomingen en inbreuken, en geeft de Controledienst de mogelijkheid zich te laten bijstaan door deskundigen en in sommige gevallen vertrouwelijke gegevens mee te delen.

Artikel 76, § 6

Deze bepaling machtigt en verplicht de Controledienst tot het bekendmaken van een activiteitenverslag dat voldoet aan de vastgelegde vereisten.

Artikel 77, §2, 3°, a), artikel 77quinquies en artikel 87bis

Op basis van deze bepalingen kan aan de voorzitter van de rechtbank worden gevraagd om de inbreuk vast te stellen, de staking te bevelen en bestuurders aan te stellen.

Artikel 77, §, 2, 3°, a), artikel 67, artikel 77quater, artikel 77 en artikel 77bis, §, 4

Op basis van deze bepalingen kan een waarschuwing worden gericht en, indien daaraan geen gevolg wordt gegeven, kan de procureur des Konings op de hoogte worden gesteld.

Artikel 77bis

Op basis van deze bepaling kan de Controledienst zich documenten doen voorleggen, binnentreden in gebouwen, beslag leggen op documenten en zich laten bijstaan door de politie.

Artikel 77ter

Op basis van deze bepaling kan de daartoe aangestelde ambtenaar, zijnde de directeur-generaal van de Algemene Directie Economische Inspectie, een minnelijke schikking voorstellen bij inbreuk op de auteurswet.

Artikel 77quater

Deze bepaling regelt een administratieve sanctie die bestaat in de bekendmaking van het feit dat een tekortkoming bleef bestaan ondanks de waarschuwing van de Controledienst.

Art. 78bis

Overeenkomstig deze bepaling is de Controledienst bevoegd om in de door dit artikel opgesomde inbreuken een geldboete op te leggen.

6.4. Bijlage IV: Commentaren van de beheersvennootschappen i.v.m. de reserves, de werkingskost en de schulden tegenover de rechthebbenden

Per brief van 1 april 2014 heeft de Controledienst aan elke beheersvennootschap zijn cijfers meegedeeld die de Controledienst van plan was te publiceren in dit verslag over de inningen, de verdelingen, de schuld aan de rechthebbenden en het percentage van de werkingskosten. De Controledienst heeft de beheersvennootschappen verzocht hun eventuele opmerkingen voor te leggen binnen een termijn van één maand.

De volgende vennootschappen hebben hun opmerkingen doorgestuurd: AGICOA EUROPE BRUSSELS, ASSUCOPIE, BAVP, Copiebel, Imagia, Procibel SACD, Scam, Semu, Simim, SOFAM.

De Controledienst heeft sommige cijfers aangepast op basis van de aanvullende gegevens en rechtvaardigingen die hem werden bezorgd.

Voor het overige nopen de hieronder weergegeven opmerkingen niet tot wijzigingen van de cijfers zelf; het zijn opmerkingen die verduidelijkingen en bijkomende verklaringen leveren voor de cijfers in kwestie.

Voor de inningen werden de volgende opmerkingen gemaakt:

- Imagia: “het vermelde bedrag van 1.452.396 euro is het bedrag van de in 2012 geïnde rechten, niet het in 2012 geboekte bedrag (1.748.204 euro)”
- Simim: “het vermelde bedrag van 19.719.755 euro is het bedrag van de in 2012 geïnde rechten, niet het in 2012 geboekte bedrag (20.570.198 euro)”

Wat betreft de verdelingen werden de volgende opmerkingen gemaakt:

- AGICOA-BRUSSELS EUROPE: “Verdelingen 2012: 17.690.571,97 euro” en “Betalingen 2012: 14.870.209 euro.
- ASSUCOPIE: “ASSUCOPIE heeft in 2012 1.082.082,25 euro verdeeld [zie activiteitenverslag blz. 9]. Het betreft de rechten die effectief aan de rechthebbenden toekomen.
 - Het bedrag dat u aangeeft, is het bedrag dat aan de rechthebbenden werd overgemaakt na de bronbelasting van de roerende voorheffing, d.w.z. de belasting op de inkomsten uit auteursrechten die rechtstreeks door Assuocopie aan de belastingdienst wordt betaald.
 - Door dat bedrag op te nemen, wordt de verhouding inning/verdeling scheefgetrokken.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- Het is absoluut niet relevant om de belasting die de rechthebbenden op hun inkomsten uit auteursrechten betalen in aanmerking te nemen.
- Wij vragen dat het bedrag dat bij “verdelingen” wordt aangegeven het brutobedrag van de rechten is, d.w.z. het bedrag berekend en aan de rechthebbenden verdeeld zonder rekening te houden met de taksen en belastingen. Als de Controledienst beslist om het nettobedrag van de rechten aan te geven, dan vraagt ASSUCOPIE dat er een kolom wordt toegevoegd met het brutobedrag van de rechten en een verklaring betreffende de wet van 16 juli 2008.”
- BAVP: “Verdelingen 2012: 6.178.163,26 euro” en “Betalingen 2012: 3.951.633 euro”
- Procibel: “Verdelingen 2012: 1.904.058,97 euro” en “Betalingen 2012: 1.976.810 euro”
- Imagia: “het vermelde bedrag van 1.576.399 euro is het totale bedrag van de in 2012 uitbetaalde rechten en niet het totale bedrag van de in 2012 toegekende rechten (1.568.884euro)”;
- Simim: “het vermelde bedrag van 14.273.254 euro is het totale bedrag van de in 2012 uitbetaalde rechten en niet het totale bedrag van de in 2012 toegekende rechten (14.331.530 euro)”;
- Semu:” verdelingen 2012:1.011.327 euro betreft verdeling beschikbare rechten inningsjaar 2011 en vrijgekomen bedragen in verplichte afwachting;”

Voor de schuld aan de rechthebbenden werden de volgende opmerkingen gemaakt:

- ASSUCOPIE: “Het gaat hier om de bedragen uit de balans met de codes 17 en 47/48 [activa van de onderneming]. Ter herinnering en zoals uitgelegd tijdens uw bezoek in november 2013, omvatten die bedragen eveneens de werkingskosten betreffende de verdelingen in verband met de vorige consumptiejaren.”
- Copiebel: “waarvan schuld aan de rechthebbenden op 31.12.2012” van 1.947.862 euro, dat bedrag omvat: 230.516,50 euro aan rechten geïnd eind 2012 en niet verdeeld op 31.12.2012 en 578.143,63 euro aan facturen te ontvangen van onze rechthebbenden op 31.12.2012 ingevolge de uitgevoerde verdelingen; het omvat ook de samenstelling van een kapitaal van 465.010,15 euro dat bedoeld is om 2 jaar werkingskosten te dekken, bij wijze van voorzichtig beheer, op beslissing van de rvb van Copiebel, en 490.627 euro aan “reserves”, die wettelijk verplicht zijn, evenals de samenstelling van een bedrijfskapitaal voor de btw van 181.580 euro. “
- SACD: “Op basis van de facturaties en niet van de reële inningen bedraagt de schuld aan de rechthebbenden 13.555.543,73 euro, waarvan 9.956.496,10 euro aan niet-geïnde of betwiste facturen. Meer dan 50 % van laatstgenoemde facturen zijn facturen betwist door de kabelexploitant Telenet-Liberty Global. De schuld voor enkel inningen bedraagt dus 3.599.047,63 euro.”

- Scam: “ De schuld aan de rechthebbenden omvat een bedrag van 162.247,87 euro aan niet-geïnde of betwiste facturen.”
- SOFAM: “2.070.404,52 euro is het bedrag van de inningen. De gefactureerde bedragen= 2.001.210,16 euro.
- Semu: “2.828.857 euro, waarvan beschikbaar voor uitkering in 2013:1.331.265 euro; in verplichte afwachting: 1.497.592 euro”.

Voor de ratio werkingskosten werden de volgende opmerking gemaakt:

- Simim: “betreurt dat geen correctie van ratio van de werkingskost voor het verleden zal doorgevoerd worden”.

Voor de gereserveerde rechten werden de volgende opmerkingen gemaakt:

- Copiebel: “Dit bedrag zit vervat in de “schuld aan de rechthebbenden op 31.12.2011”, en komt daar niet bovenop.”
- Imagia: “Dit bedrag bestaat uit het saldo van alle bedragen die nog moeten worden verdeeld waarvan de verdeling al is aangevat.”
- Simim: “Zoals vermeld en aanvaard door de Controledienst bestaat dit bedrag uit het saldo van de rechten die nog moeten worden verdeeld waarvoor de verdeling is aangevat. De redenen waarom de uitbetalingen nog niet zijn uitgevoerd:
 - Niet-geïdentificeerde lijnen in de playlists;
 - Niet-geïdentificeerde rechthebbenden of onvolledige informatie over het land van oorsprong of het jaar van vastlegging;
 - Dubbele eisen;
 - Gebrekkige informatie van de mandanten betreffende de tracklists van de albums in de hitparades.”

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
<http://economie.fgov.be>